

T. C. ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

THE GRADUATE FİLMİNDE BİREYSELLEŞME VE MÜZİK ÇEKİM VE ÇEKİM ÖLÇEKLERİ OBJEKTİF KULLANIMI

(Yüksek Lisans Tezi)

OSMAN LEVENT ÜNAL

NİSAN 1990

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

GİRİŞ	:	1
I. BÖLÜM		
YARDIMCI BİLGİLER		
I.1. Filmin Kimliği	:	10
I.2. Filmin Yönetmeni	:	12
II. BÖLÜM		
BİREYSELLEŞME VE MÜZİK		
II.1. Bireyselleşme Olgusu	:	14
II.2. Bireyselleşme Olgusunun Müzikteki Yeri - Bireyselleşme Ya Da Başkaldırı Müziği	:	17
II.3. Simon ve Garfunkel - Yabancılaşma ve Bireysel Yalıtım Müziği	:	32
III. BÖLÜM		
THE GRADUATE FİLMİNDE ÇEKİM VE ÇEKİM ÖLÇEKLERİ		
III.1. Çekim-Sahne-Ayrım	:	41
III.2. The Graduate Filminde Ayrımlar	:	42
III.3. Geçiş Yöntemleri	:	50
III.3.1. Bindirme	:	50
III.3.2. Silinme	:	51
III.3.3. Seçiklik Ayarının Bozulması	:	51
III.3.4. Kararma/Açılma	:	52
III.4. Filmde Kullanılan Kamera Hareketleri	:	52
III.5. Kamera Açılırları	:	59
III.5.1. Normal Açılı	:	59
III.5.2. Üst Açılı	:	60
III.5.3. Alt Açılı	:	62

III.5.4. Nesnel Kamera Açısı	:	63
III.5.5. Öznel Kamera Açısı	:	64
III.6. Çekim Ölçekleri	:	66
III.6.1. Çok Genel Çekim	:	73
III.6.2. Genel Çekim	:	74
III.6.3. Orta Çekim	:	77
III.6.4. Yakın Çekim	:	79
III.6.5. Çok Yakın Çekim	:	81
IV. BÖLÜM		
OBJEKTİF TIPLERİ VE KULLANIM ALANLARI		
IV.1. Objektif Çeşitleri	:	84
IV.1.1. Normal Açılı Objektifler	:	85
IV.1.2. Geniş Açılı Objektifler	:	87
IV.1.3. Dar Açılı Objektifler	:	89
IV.1.4. Değişir Odak Uzaklıklı Objektifler	:	91
V. BÖLÜM		
SONUÇ		
V.1. Sonuç	:	95
EK		
SENARYO	:	100
KAYNAKÇA	:	179

GİRİŞ

Sinema sanatını, herhangi bir duygu ve düşünceyi ya da olayı, gerektiğinde sesle de desteklenen hareketli görüntülerle anlatım yolu olarak tanımlayabiliriz(1). Başka bir deyişle sinema, bir fikir iletme, öykü anlatma biçimi, yaşamı, düş ve fantezileri yansıtma yolu, seyredenlerin duygu ve düşgücünü harekete geçirme aracıdır(2). Sinemayı, kimilerinin deyimiyle bir "tüm sanat" olarak da görebiliriz. Çünkü sinema, yedinci sanat tanımına uygun olarak diğer bütün sanatları bünyesinde barındırabilen bir konum kazanmıştır günümüzde. 1895'te bir yenilik olarak ortaya çıkan sinema, 20. yüzyılda bir sanattır artık. Ancak sinema, bir sanat olarak kabul görebilmek için çeşitli evrelerden geçmek zorunda kalmıştır. Sinemanın "kendi dili"ni yaratması, sanat olma yolunda attığı ilk ve en önemli adımdır.

Sinemanın ilk öncüleri Lumiere ve Mèlies'dir. Lumiere ve dünyanın dörtbir yanına gönderdiği ekibi, çok kısa süreli filmlerle, ilginç yerleri ve olayları film üzerine geçiriyordu. Mèlies ise tiyatrovvari bir anlatım biçimi kullanarak, mizansen ve düşgücünü sinemaya katıyordu. Ancak ikisinin de çabası bir "sinema dili" oluşturmak değildi. Çünkü onlar alıcıyı yalnızca bir "saptayıcı" olarak görüyorlardı.

Sinemanın kendi dilini yaratma çabaları, "sinemanın babası" olarak nitelendirilen Griffith ile başlamıştır denebilir. Onun, özellikle, 1915'te çevirdiği "Bir Ulusun Doğuşu" ile 1916'da çevirdiği "Hoşgörüsüzlük", sinemanın

(1) Nijat Özön, 100 Soruda Sinema Sanatı (Genişletilmiş ikinci baskı. İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1984) s. 9

(2) Nilgün Abisel Niş, Sinema Ders Notları (Yayınlanmamış ders notları, Ankara: 1983) s. 1

bağımsız, kendine özgü bir sanat olduğunu kanıtlayacak niteliktedir(3).

1930'ların ortalarına kadar, sinemanın bir sanat olup olmadığı tartışılmıştır. 1935'lerden sonra ise sinema, bir sanat dalı olarak kabul görmeye başlamıştır.

Sinema tarihini incelediğimizde bazı filmlerin sinema sanatında önemli gelişmelere yol açtığına tanık oluruz. Bunlar arasında Welles'in "Yurttaş Kane" filminin özel bir yeri vardır. Bu film, Griffith'in "Bir Ulusun Doğuşu" ve "Hoşgörüsüzlük", Eisenstein'ın "Potemkin Zirhlisi" gibi, sinema sanatının klasikleri arasına girmiş ve çığır açmıştır. Welles, bu filmdeki ruhbilimsel çözümlenmeleri, geriye dönüşleri, kamera kullanımı ve noktalama işaretleri ile, sinema sanatının gelişmesinde çok önemli rol oynamıştır(4).

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra sinema sanatının gelişmesi hız kazanmıştır. Bu gelişim süreci içinde, sinema akımlarının da katkısı büyüktür. Dışavurumculuk, Gerçekçilik, İzlenimcilik, Yeni Gerçekçilik, Yeni Dalga vb. akımlar sinema sanatının tarihsel serüveni içinde yerlerini almışlardır. Bunlar arasında, Yeni Dalga akımı, ayrıca yeni bir tartışmanın başlamasına neden olmuştur.

Sinemanın bir yaratıcılık ürünü olduğu kuşku götürmez bir gerçektir. Ancak, bu yaratıcı çabada yönetmenin rolü nedir? Auteur kurama göre, yönetmen özgür duygu ve düşüncelerini filme yansıtabiliyor. Yani filmi "alıcılığı tıpkı bir kalem gibi kullanarak" tek başına yaratıyor. A. Sarris "Bir yapıtı onu yaratanından bağımsız olarak onurlandırmak olanaklı mı?(5)" diye soruyor. Bu kuramla yönetmenin değeri biçili-

(3) Nijat Özön, Ön ver., s. 157

(4) Nijat Özön, aynı., s. 163

(5) Seçil Büker, "Auteur Kuram Üzerine", Ve Sinema, Kitap 2, Hil Yayınları, s. 28

yor. Sarris'e göre iyi yönetmen üç kıstasla ölçülebilir. Önce, yönetmenin teknik açıdan yeterli olup olmadığına bakılması gerekir. Sonra, filmde yönetmenin belirgin, seçilebilir bir kişiliğinin olup olmadığına bakılmalıdır. Son olarak da filmin "iç anlam"ının olup olmadığı araştırılmalıdır. Sarris, bu kıstasları içiçe üç halka olarak görüyor ve "ilk halkayı geçen iyi bir teknisyen, ikincisini geçen iyi bir biçem ustası, üçüncüyü geçen ise auteur olur"(6) diyor. Bazin ise Auteurla birlikte konunun, yapıtı ortaya çıkardığını belirterek, konuya gerekli önemin verilmediğini savunuyor(7). Bazin'e göre sinema, resim ve edebiyat gibi bireye dayanmıyor. Önemli olan ona göre, eldeki gereci iyi kullanmak.

Genel olarak dünya sinemasına bakıldığında şu özellikler dikkati çekmektedir:

"... 'Hür Dünya Topluluğu' denilen batı dünyası sineması bir bunalım, sıkıntı, bunlardan kurtulma çabasını anlatan, çok kez de kötümserliğe saplanan bir sinemadır. 'Üçüncü Dünya Topluluğu' denilen az gelişmiş ya da gelişmemiş ülkeler sineması bir umut, iyimserlik, iyi bir gelecek için uğraşı sinemasıdır. 'Doğu Bloku' denilen komünist ülkeler sineması, yukarıdaki iki topluluğun birbirine karşıt özelliklerini taşıyan bir sinemadır".(8)

Bu arada 1960'ların ortalarından itibaren ortaya çıkan gençlik hareketleri ve seks devrimi, etkisini sinemada da göstermiştir. Bu yıllarda, özellikle gençlik ve sorunlarıyla ilgili filmler yapılmaya başlanmıştır. Cinsel konuların sinemada işlenerek bu konudaki tabuların yıkılması da yine bu dönemde gerçekleşmiştir. 1960'ların sonu ve 1970'lerin başında salon filmleri terkedilmiş, bunların yerini sosyal içerikli filmler almış, bunun yanında seks filmleri de yaygınlaşmıştır.

(6) Seçil Büker, Ön. ver., s. 33

(7) Seçil Büker, aynı., s. 33

(8) Nijat Özön, Ön ver., s. 168

Gençlik hareketleri yalnızca gençlik ve sorunları ile ilgili filmlerin çoğalmasına yol açmamış, aynı zamanda özellikle Amerikan Sineması'nda önemli değişikliklere neden olmuştur. O yıllara kadar hep alışılmış kalıplar içinde (iyi, kusursuz, hristiyan ahlâka sahip) sunulan kahramanlar, sinemada sorgulanmaya başlanmıştır. Bu alanda ilk öncüler James Dean ve Marlon Brando'dur. Ertuğrul Özkök bu konuda şunları söylüyor :

"... yalnız, fiziksel olarak klasik güzellik ölçülerine uymayan, ve kendine özgü bir ahlâkı bulunan karşı kahraman (anti-hero) tipi, asıl Dustin Hoffman'la başlar. Hoffman'ın özellikle Graduate adlı filmi bu konuda ilk örneklerden biridir."(9)

Sinema sanatı gelişmesini günümüze kadar sürdürdü ve bundan sonra da sürdürecektir. Burada unutulmaması gereken nokta şudur, sinema bir sanat olduğuna göre insanların, toplumların, bireylerin sorunlarını da ele almak zorundadır. Çünkü sanatçılar, toplumsal ya da bireysel sorunlardan kendilerini ve eserlerini soyutlayamazlar. Sinemaya da aynı yaklaşımla bakabiliriz. Sorunlar sinemada da kendilerini açıkça ya da örtülü olarak gösterirler. Ülkelerin siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel açılarından bir bütün oluşturdukları ve sinemanın da ülkelerin bu yönlerinden soyutlanamayacağı göz önüne alınırsa ortaya şu sonuç çıkar: Bir ülkenin sinemasına bakarak, o ülkenin siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel düzeyi ve sorunları hakkında sonuçlar çıkarabilir, en azından ipuçları bulabiliriz. Araştırmanın içeriğini oluşturan film de bu durum göz önüne alınarak incelenmiştir.

(9) Ertuğrul Özkök, Kitlelerin Çözülüşü (Birinci baskı. Ankara : Tan Yayınları, 1985), s. 113

Bilindiği gibi sanayi devrimi, teknolojik gelişmelerin bir ürünü ya da sonucu olarak ortaya çıkmakla kalmamış birey ve toplum hayatında da önemli değişikliklere neden olmuştur. Bu süreç sonunda insanoğlu, -özellikle geçimlerini emekleri ile kazananlar- kendisini yoğun bir kaygı ve güvensizlik ortamı içinde bulmuştur. İlk önce emeğe yabancılaşma ile başlayan bu süreç, sonunda, insanın kendine ve doğaya yabancılaşmasına kadar varmıştır. Öyle ki endüstri-birey ilişkisinde endüstri(teknoloji) alanındaki her olumlu gelişme, birey alanında olumsuz bir durum yaratmıştır. Yani endüstri-birey ilişkisi, zamanla bir çelişki haline dönüşmüştür. Bu araştırmanın konusunu oluşturan, Mike Nichols'un yönettiği "The Graduate" filmi de bu çelişkiyi irdeleme çabası içinde olanlardan biri olarak görülebilir.

Bu çalışma, The Graduate filminde, bireyselleşme çerçevesinde müziğin, çekim ölçeklerinin ve filmdeki objektif kullanımının incelenmesini ele almaktadır.

Çalışmayla, filmde, bireyselleşme olgusu bağlamında müziğin, çekim ölçeklerinin ve objektiflerin kullanım biçimleri ve amaçları incelenecek, bu üç unsurun filmin bütününe yaptığı katkı ortaya çıkarılacaktır.

Denilebilir ki çalışma, bir anlatım tekniği olarak filmde, iletinin, -müzik, çekim ölçekleri ve objektif kullanımlarının farklılaşmasıyla elde edilen sanatsal etkiyle- nasıl oluştuğu, hangi tür kullanımın hangi etkiyi yarattığının incelenmesi açısından da önem taşımaktadır.

Çalışma aşağıdaki yol izlenerek gerçekleştirilmiştir :

1) Tarihsel bir perspektif içine oturtularak, bireyselleşme olgusunun ne olduğunun incelenmesi. Bu tarihsel süreç içerisinde toplumsal alanda ortaya çıkan sosyo-kültü-

rel değişikliklerin bireysel alana yansıması ve bireyselleşme olgusunun müzikteki yeri- Bireyselleşme Müziği-.

2) Çekim ölçeklerinin, aynı zamanda sinematik bir anlatım biçimi olduğu göz önüne alınarak, bireyselleşme olgusunun, filmde yer alan çekim ölçekleri bazında incelenmesi. Bu amaçla filmde kullanılan çekim ölçeklerinin ve kamera hareketlerinin dökümü.

3) Çekim ölçekleriyle paralel düşünölmek kaydıyla ve aynı amaçla, filmde kullanılan objektif tiplerinin ortaya çıkarılması.

4) İncelenen etkenlerin filmde yarattığı etki ve katkılarının incelenmesi.

Bireyselleşme olgusunun günümüzde hâlâ tartışılan bir konu oluşu ve konunun sınır tanımayan genişliği, araştırmanın filmle sınırlı kalması zorunluluğunu doğurmuştur. Araştırma, yalnızca filmin teması ve müziğiyle sınırlı kalmak koşuluyla, bireyselleşme olgusu- çekim ölçekleri- objektif kullanımıyla sınırlıdır. Filmi oluşturan diğer bütün öğeler ve -araştırma sınırı dışında kalmakla birlikte- araştırmayla ilgili olan etkenler, ancak bu üç öğeyle olan ilişkileri çerçevesinde ele alınmıştır.

Araştırmanın I. bölümünde filmle ilgili yardımcı bilgiler verilmiştir. Bu bölüm filmin kimliği ile ilgilidir.

II. bölümde, verilen sınırlar içinde bireyselleşme/ müzik olgusu incelenmiştir. Bu bölümde önce bireyselleşme olgusu ele alınmış, sonra bu olgunun müzikle veriliş biçimi ortaya çıkarılmıştır. Simon ve Garfunkel müziği ile ilgili temel bilgiler de bu bölüm içinde yer almaktadır.

III. bölümde, filmdeki bireyselleşme olgusunun ortaya çıkarılması amacıyla çekim ölçekleri incelenmiştir. Bu amaçla önce çekimle ilgili bilgiler verilmiş daha son-

ra filmin çekimleri ile bu çekimlerin bireyselleşme/yabancılaşma sürecine katkıları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

IV. bölümde filmdeki objektif kullanımı ve bu kullanımın yarattığı etkiler yer almaktadır.

V. bölüm, sonuç ve bulgulardan oluşmaktadır.

Araştırmada kullanılan ve tanımlanması gereken terim ve kavramlar şunlardır:

CAZ: 20. yüzyılın başlarında ABD'nin güneyinde yaşayan zenci ve kreol topluluklarınca yaratılmış, doğaçlamadan büyük önem taşıdığı, ses ve ritm öğelerinin özgün bir anlayışla ele alındığı Afrika kökenli Amerikan müziği.

SWING: Afrika-Amerikan müziğinin belirgin ritmik niteliği. (Müzikçilere, tarz ve dönemlere göre değişkenlik gösterir ana, bir yapıtın caz dünyasına özgü olmasındaki en önemli öğedir) Caz tarihinde, ABD'de 1930'lu yıllarda ortaya çıkan müzik ve toplum olayı. Fiçemden çok tekniğe önem veren müzisyenlerin yer aldığı dönem.(Swing Dönemi)

KONFORMİZM: Yerleşmiş kullanımlara uyma, yerleşik değerleri, düşünceleri, adetleri ve davranış biçimlerini benimseme ya da toplumun kurallarına, değerlerine uygun biçimde davranma eğilimi.

PROTEST MÜZİK: Konformizm'e ve yerleşik toplum düzenine başkaldırma amacıyla yapılan, özünde topluma ve onun kendi normlarına karşı çıkma(karşıt yaşam biçimi oluşturma) ve bunu duyurma amacını güden, daha çok folk ve rock şarkıci ve topluluklarının yaptıkları müzik türü.

BİREYSELLEŞME MÜZİĞİ: Bireyin yaşadığı toplumsal, ekonomik, kültürel ve siyasal konumunu kabul etmeyen, insanların teknolojinin daha da aşırlaştırdığı yaşam koşullarında etkisiz ve güçsüz kalmasına karşı çıkan, özellikle "Simon and Garfunkel" ile sesini duyuran müzik

türü ve anlayışı.

TEENAGER: On üç ve on dokuz yaşları arasında olan kız ve erkekleri kapsayan İngilizce bir terimdir.

MOOD: Ruh durumu, ruhsal durum.

MASCULINE: Eril, kimi dillerde erkek cinsten sayılan anlamlı birimlerin aldığı biçimden, bu cinse özgü, erkeksi.

REPRODÜKSİYON: Özgün bir eserin, teknolojinin gelişmesine koşut olarak 'sonsuzya yakın oranda' çoğaltılabilmesi sonucu ortaya çıkan yeni ürünler. Özellikle plastik sanatlarda etkili olan reproduksiyonlar, 'gerçek' ürünün biricikliği, zaman ve uzam içindeki varlıkları karşısında eksiklik taşırlar.

DADAİZM: Züriç'te(1916) doğduğu ve (rasgele seçilmiş olan) adını aldığı sıralarda, New York'ta da görülen, 1923'e dek tüm Avrupa'ya yayılan ve birçok öncü akım üzerinde kesin bir etkisi olan, yerleşik sanatsal değerler ve kuralları sorgulamak ve şaşırtmak isteyen, temelde yıkıcı, sanat ve düşünce akımı.

Tristan Tzara, Hugo Ball, Marcel Janco, Hans Arp, Marcel Duchamp, George Gresz, Max Ernst, Kurt Schwitters gibi sanat adamlarının çabalarıyla yaşam bulan Dadaizm'in, yapısı gereği ve 'sanata karşı' sert tutumu yüzünden uzun ömürlü olması beklenemezdi, buna rağmen bütün yerleşik değerleri silip süpürmesiyle, önce gerçeküstüçüğe, daha sonra ise öncü akımlar çerçevesinde (happening, pop art, yeni gerçekçilik, kavramsal sanat vb.) onun mirasını sürdüren çeşitli sanat akımlarına zemin hazırladı.

ANOMİ: Toplum tarafından kabul edilen davranış, ahlâk standart ve normlarındaki bozulma ve yıkılma sonucu ortaya çıkan durum. Sosyal düzenin çöküşünü ifade etmek için de kullanılmaktadır.

Hızlı değişmeler belli bir dönemde varolan toplumsal gerçekliği alt üst eder ve eskileriyle çelişen yeni değerler ortaya çıkarır. Böyle bir dönemde amaçlar ve davranış biçimleri belirsizleşir, kültür ise bütünleştirici ve eylemlerdeki yol gösterici işlevini yitirir. Durkheim'e göre bu bir anomi durumudur. Merton'a göre ise anomi, bireyin öğrendiği kural ve değerleri birbiriyle uzlaştıramaması nedeniyle toplumsal bütünleşmenin gerçekleşememesi durumunu anlatır. Bir başka tanım da, onu, sistemin çelişkilerini gören, onun değerlerini kabullenmeyen ve bir karşı koyuş biçimi benimseyen toplumsal aktörlerin tutumu olarak tanımlamaktadır. Bu durumdaki bireylerde başkaldırı duygusu gelişecek ve bu bir karşı çıkış haline dönüşecektir.

YABANCILAŞMA: Bıkkınlık, yalnız bırakılmışlık ve güçsüzlük duygusu, bireyin kendi yaşamı üzerindeki kontrolünü kaybettiği duygusu, ya kendisinden ya da toplumdaki kopuk ve yabancılaşmış olma hissi.

Yabancılaşma kavramı özellikle Hegel ve Marks tarafından geliştirilmiştir. Hegel'de yabancılaşma, tinin şeylerde ya da amacından sapmış bir dilde özgürlüğünü yitirmesi anlamında bir kendinden uzaklaşmadır. Marks'da ise, emekçinin, kendisine ait olmayan kurumlarda yarattığı ve içinde kendi katkısını görme olanağı bulamadığı kendi emeği karşısındaki durumundan doğan yabancılaşmanın ya da yoksunluğun ayırıcı özelliğidir.

EÖLÖM I

YARDIMCI BİLGİLER

I.1. Filmin Kimliği

- 1)Filmin Adı :The Graduate (Mezun/Aşk Mevsimi)
 2)Ölke :ABD
 3)Yönetmen :Mike Nichols
 4)Çevriliş Tar. :1967
 5)Uzunluk :105 Dakika
 6)Tür :Yergili Seks Komedi-Amerikan Güldürü
 7)Çağ :20. yüzyıl-1960'lı yıllar
 8)Çevre :Los Angeles-Santa Barbara
 9)Ödülleri :1967 En İyi Yönetmen Oscar Ödülü
 Amerikan Yazarlar Birliği En İyi Film Ödülü
 Gelecek Vaadeden En İyi Erkek Oyuncu
 Gelecek Vaadeden En İyi Kadın Oyuncu
 En İyi Film
 En İyi Yönetmen
 En İyi Kadın Oyuncu "Altın Küre" Ödülleri
 En İyi Müzik dalında 3 Grammy Ödülü
 10)Yapımevi :Lawrence Turman, Inc. Dist. Embassy Pictures
 11)Çevirim Takımı:a-Yapımcı:Lawrence Turman
 b-Yönetmen:Mike Nichols
 c-Senaryo:Calder Willingham-Buck Henry
 d-Gör. Yön.:Robert Surtees
 e-Kam. Ope.:George Nogle-Al Bettcher

f-Kam. Asst.: Emilio Calori
Jim Cowan

g-Yap. Desinatör: Richard Sylbert

h-Yap. Des. Asst.: Joel Schiller

i-Set Dekaratör: George M. Nelson

i-Skeç Artist: Harold Michelson

j-Film Editör: Sam O'steen

k-Asst. Film Edi.: Robert Wyman

l-Şarkılar: Simon ve Garfunkel

m-Diğer Müzikler: Dave Grusin

n-Ses: Jack Solomon

o-Yön. Yard.: Don Kranze-Gene Marun
Lynn Guthrie

p-Yapım Danışmanı: George Justin

r-Senaryo Dan.: Meta Nebner

s-Yapım Yard.: William Cannon

ş-Yapım Sekr.: Joyce Lilley

t-Kostüm: Patricia Zipprodt

u-Gardrop: Phyllis Garr
Donald J. Mc Donald

v-Makyaj: Harry Marcet

y-Kuaför: Sherry Wilson

z-Saç Modelisti: Sydney Guilaroff

ab-Rol Dağıtım Dan.: Lynn Stalmaster

ac-İşçi Grup Başı: Earl Gilbert

ad-Sahne Donatımcısı: Dick Earland

af-Film Fotoğrafçısı: Frank Shugrue

12) Rol Dağıtımı

: Anne BANCROFT... (Bayan Robinson)
Dustin HOFFMAN... (Benjamin Braddock)
Katharine ROSS... (Elaine Robinson)
William DANIELS... (Bay Braddock)
Murray HAMILTON... (Bay Robinson)
Elizabeth WILSON... (Bayan Braddock)
Brian AVERY... (Carl Smith)
Walter BROOKE... (Bay Mc Ouire)

Norman FELL...(Bay Mc Cleery)
 Elisebeth FRASER...(2. Bayan)
 Alice GHOSTLEY...(Dayan Singleman)
 Buck HENRY...(Resepsiyonist)
 Marion LORNE...(Bayan De Witte)
 Harry HOLCOMBE...(Rahip)
 Iainie MILLER...(Striptizci)
 Eddra GALE...(Otobüsteki Kadın)

I.2. Filmin Yönetmeni

Mike NICHOLS: Amerikalı yönetmen. Asıl adı Michael Igor Peschkowsky. 6 Kasım 1931'de Berlin'de doğdu. Ailesi ile birlikte nazi zulmünden kaçarak ABD'ye geldi ve 1944'de ABD vatandaşı oldu. 1950-1953 arası Chicago Üniversitesi'nde eğitim gördü. 1955-1957 arası Chicago'da "Compass Flayers Improvisational" tiyatro grubunda çalıştı. 1957-1961 arası Elaine May ile birlikte Broadway'de sahneye çıktı. 1963'te "Barefoot in the Park"(Parkta Çıplak Ayak) ile Broadway'de yönetmenliğe başladı. 1976'da TV dizisi "Family"yi yaptı. 1963'te "Barefoot in the Park", 1964'te "Luv", 1965'te "The Old Couple", 1968'de "Plaza Suit", 1971'de "The Prisoner of 2nd Avenue" ile en iyi yönetmen dallarında TONY ödülleri aldı. 1967'de yaptığı "The Graduate" ile En İyi Yönetmen dalında AKADEMİ(OSCAR) ödülü kazandı. Şimdiye kadar 1 Emmy, 1 Oscar, 7 Tony, 1 Yönetmenler Derneği, 1 New York Film Eleştirmenleri ödülü aldı.

Filmografisi:

1966-Who's Afraid of Virginia Woolf?
 1967-The Graduate
 1970-Catch-22
 1971-Carnal Knowledge(aynı zamanda Prodüktör)
 1973-The Day of the Dolphin
 1975-The Fortune(Aynı zamanda Prodüktör Yard.)
 1980-Gilda Live

1983-Silkwood

1986-Heartburn

1988-Biloxi Blues

1988-Working Girl

Mike Nichols, halen Amerika'da yaşamaktadır. 1988 yılında gerçekleştirdiği "Working Girl" filmi ile "En iyi yönetmen" dalında Oscar'a aday gösterilmiş, ancak bu ödülü kazanamamıştır. Film en iyi müzik dalında Oscar almıştır.

BÖLÜM II

BİREYSELLEŞME VE MÜZİK

II.1. Bireyselleşme Olgusu

19. yüzyılda teknolojik gelişmelerin büyük bir ivme kazanması ve gerçekleştirilen sanayi devrimi, hem toplumsal hem de bireysel bağlamda, çeşitli alanlarda değişme ve gelişmelere yol açmıştı. Ekonomik, siyasi, toplumsal, kültürel hemen her alanda etkisini gösteren sanayi devrimi, belki de en büyük yıkımı birey üzerinde gerçekleştirmişti.

İnsanlar arasındaki ilişkilerin genişliğinin artmasına karşılık yoğunluğunun ve derinliğinin azalması, insanı kendi kalbinin yalnızlığı içine hapsedmesi ve yeni eşitliğin insanları aralarında bir bağ olmaksızın öylece yanyana koyması, insan ve toplum yaşamına özellikle sanayi devrimi sonrası giren yeniliklerdir.(10) Sanayi devrimi sonrası ortaya çıkan koşullar, toplum ve birey yaşamında olumsuz gelişmelere neden olmuş, insanoğlu kendini daha önce hiç bulmadığı bir biçimde yoğun bir kaygı ve güvensizlik ortamı içinde bulmuştur. Bu durum ise bireylerin yalnızlaşmasına ya da yaygın söylenişle bireyselleşmeye/yabancılaşmaya yol açmıştır.

Burada özellikle üzerinde durulması gereken nokta sanayi devrimi olgusunun toplum ve birey yaşamında yol aç-

(10) Alexis de Tocqueville, Amerika'da Demokrasi. Çeviren : Taner Timur, (İstanbul :Türk Siyasi İlimler Derneği Yayınları,1962), s. 78-79

tığı sosyo-kültürel değişikliklerdir. Elbette ki 20. yüzyılın bunalan, yalnızlaşan insanının bu duruma gelmesinde ekonomik, siyasi ve toplumsal koşullar büyük bir etken olmuştur, ancak bireyselleşme ve yalnızlaşma sürecindeki insanlar üzerindeki sosyo-kültürel etkenler, -bizim açımızdan- diğer etkenlere oranla, insan ve toplum hayatında daha fazla değişiklik yaratmışlardır.

Bireyselleşme/yabancılaşma süreci üzerinde -Birinci Dünya Savaşı'ndan bu yana- tarihsel bir perspektif çizmeden önce, bu olgunun ne anlama geldiğinin bilinmesi gereklidir.

Bireyselleşme ya da daha kapsamlı söylenişiyle yabancılaşma olgusu, günümüzde hâlâ tartışılan ve henüz sınırları tam anlamıyla çizilememiş bir olgudur.

Fromm, bu olguyu bir kişilik hastalığı olarak görmekte ve temelinde de toplumun ekonomik yapısının bulunduğunu söylemektedir. O, modern toplumları hasta olarak nitelendirmekte ve yabancılaşmış insanı, topluma uyan insan olarak görmektedir.(11)

G.S. Kızıltan ise "... insan bilen, düşünen, eylemde bulunan, değer duygusu olan, zaman bilinci olan, çalışan seven, ideleştiren ve bunlar gibi salt kendisine özgü nitelikleri olan biopsişik bir bütündür." diyerek "İnsanın varlık yapısını oluşturan etkinliklerinden bir ya da birkaçının diğerlerini bastırarak, hatta onları tehdit edecek tarzda ön plana çıkarılması sonucunda yabancılaşma olgusunun değişik belirtileriyle ortaya çıktığı"nı(12) belirt-

(11) Erich Fromm, Çağımızın Özgürlük Sorunu Çeviren : Bozkurt Güvenç (Ankara: Özgür İnsan Yay. 1973), s.55

(12) Güven S. Kızıltan, Çağımızda Yabancılaşma Sorunu (Birinci basım, İstanbul :Metis Yay, 1986) s. 15

mektedir.

Ernest Mandel, bu olguyu tarihsel olarak ele almakta ve "insan elinin ve aklının yaratışlarının, yaratıcılarına karşı hale gelmesi ve onların hayatlarına hâkim olması"nın(13) bu olguyu ortaya çıkardığını savunmaktadır.

Görüldüğü gibi aslında bu olguya yaklaşımlar iki ana başlık altında toplanabilir. Birinci yaklaşım bu olguyu felsefi-sosyolojik bir olgu olarak gören ve toplumsal bir sürece oturtan yaklaşımdır. İkincisi ise bu olguyu ruhsal bir durum olarak gören yaklaşımdır.(14)

Bizim sorunsalımızı bu olgunun nedenleri ve aşılması oluşturmadığından, konunun daha derinlerini irdeleme gereği yoktur. Ancak şu kadarı söylenebilir: Bu olgu, kökeni çok eskilere dayanmakla birlikte, görülebilir hâle gelip, belirginleşmesiyle, aslında sanayi devrimi sonrasında bir olgusudur.

Bizi doğrudan ilgilendiren konu, bireyselleşme ve yalnızlaşma olgusunun, insan üzerindeki sonuçları ile bu süreç içerisindeki insanın bu durumunun, "yarattığı kültürel ürünlere" özellikle müziğe olan yansımalarıdır.

Bireyselleşme olgusunun müzikteki yerine ilişkin altbölüme geçmeden önce, sanat yapıtlarının tekniğinin olanaklarıyla çoğaltılabilmesi süreci üzerinde durmak gerekir.

Sanat yapıtının tekniğinin olanaklarıyla çoğaltılması, -insanın tarihsel serüveni gözönüne alındığında- yeni bir olgudur. İnsanoğlu çeşitli amaçlarla ve ilkel yöntemlerle uzun bir zamandan beri sanat yapıtlarını taklit etmiştir. "Gerçek yapıt, elle yapılan, kural olarak da taklit damgasını yiyen çoğaltım karşısında üstünlüğünü tam olarak ko-

(13) E. Mandel- G. Novak, Marksist Yabancılaşma Kuramı Çeviren: Olcay Göçmen (İstanbul: Yücel Yay. 1975) s. 11

(14) Ertuğrul Özkök, Ön. ver., s. 327

durken, teknik çoğaltım karşısında aynı durum söz konusu olamamaktadır."(15) Çünkü teknik çoğaltım, insanın doğası gereği duyularıyla tam algılayamadığı ayrıntıları ön plâna çıkarabilmekte ve daha önemlisi özgün yapıtın kopyasını izleyicinin ayağına kadar getirebilmektedir. Bu yolla büyük bir yapıt, bir sanatseverin stüdyosuna gelebilmekte, yüzlerce kişilik bir orkestranın müziği bir odada dinlenebilmektedir.

Ancak, "en yetkin çoğaltım ürününde(repröduksiyon) bile eksik olan bir öge vardır: Sanat yapıtının zaman ve uzam içersindeki varlığı, başka deyişle bulunduğu yerdeki biriciklik niteliğini taşıyan var oluşu."(16) Bu biriciklik niteliği özgün yapıtın "gerçekliği"nin de bir görünümü olur.

"Sanat yapıtının, tekniğin aracılığıyla çoğaltılabildiği çağda gücünü yitiren, yapıtın atmosferi olmaktadır. ... Çoğaltım tekniği, çoğaltılanı, geleneğin egemenlik alanından koparıp almakta, onun biricik varlığının yerine, toplu(kitlesel) bir varolmayı geçirmektedir."(17)

Eizim açımızdan şu kadarı söylenebilir: Müziğin çoğaltılabilmesi sürecinin başlaması ile bireyselleşme müziğine doğru olan gelişim de başlamıştır.

II.2. Bireyselleşme Olgusunun Müzikteki Yeri- Bireyselleşme Ya Da Baskaldırı Müziği

Birinci Dünya Savaşı, daha 20. yüzyılın başında insanlar üzerinde onarılması çok güç olan yaralar açtı. İn-

(15) Ahmet Cemal, "Tekniğin Olanaklarıyla Çoğaltılabildiği Çağda Sanat Yapıtı," Olusum Dergisi, Frankfurt Estetik Özel Sayısı I, 43/85 (Mayıs 1981). s. 2-3

(16) Ahmet Cemal, Aynı, s. 3

(17) Ahmet Cemal, Aynı, s. 4

sanoçlu kendini büyük bir korku, kuşku ve güvensizlik ortamı içinde buldu. Çünkü bu savaş, daha öncekilerden çok daha farklı olarak "topyekûn" bir savaştı ve bu savaş sonunda bir yakınıni yitirmeyen, evi yanıp yıkılmayanların sayısı çok fazla değildi. Ancak insanlar üzerindeki yıkımın asıl nedeni ne ölen milyonlarca insan, ne düşen tonlarca bomba, ne de yakıp yıkılan kentlerdi. Bu savaş insanların kendilerine olan güvenlerini, geleceğe yönelik beklenti ve umutlarını yok etmişti, ve daha önemlisi insan-oçlu kendine olan özsaygısını yitirmişti.

Savaş, aynı zamanda, o zamana kadar olmamış biçimde, dünyanın ekonomik, siyasal, toplumsal görünümünü de değiştirmişti. İlkın Çarlık Rusya'sında 1917 Ekim devrimi yapıldı ve yeni bir ülke "Sovyetler Birliğı" doğdu. Bu olay dünyanın iki kampa ayrılması sürecinin ilk halkasını oluşturuyordu. Çünkü Sovyetler Birliğı ile birlikte, kapitalizm karşıtı yeni bir ideoloji doğuyordu: Sosyalizm. Yine savaş sonrası koşullarında ortaya çıkan bir başka ideoloji, -önce İtalya'yı etkileyen- Faşizm'di. Bu ideoloji, eski bir sosyalist olan Mussolini önderliğinde İtalya'da zafere ulaşırken, dünyanın başına uzun yıllar dert olacak bir tehlikenin ilk sinyallerini de veriyordu. Faşizm'in İtalya'dan sonra Almanya'da da yaygınlaşması, önderlerinin disiplinli, sert, baskıcı tutumlarından daha fazla, insanların korku ve güvensizlik içinde bulunmalarından ve özsaygılarını yitirmelerinden kaynaklanıyordu.

Birinci Dünya Savaşı sonrasında özellikle sosyal ve kültürel değerlerde meydana gelen değişiklikler insanları kaygılı ve güvensizlik içinde bırakmakla kalmamış, bu durumun kültür ve sanat etkinliklerinde de kendini göstermesine yol açmıştır.

"İnsanların toplum halinde yaşamaya başladıktan sonraki tarihini incelediğimizde, böylesi büyük çalkantı dönemlerinin, vazgeçilmez insansal işlevler olan kültür ve sanat etkinlikleri üzerinde hem nicel hem de nitel etki yaptığını gözlemleyebiliyoruz. Nicel etki yapıyor, çünkü dizginlenmiş birikimlerin açığa çıkması patlama biçiminde oluyor. Ve nitel etki yapıyor, çünkü söz konusu dönemin belirleyici bileşenleri, sanat ürünlerine aynen damgasını vuruyor."(18) Birinci Dünya Savaşı ve sonrası oluşan koşullar da yirmili ve otuzlu yılların sanat ürünlerine damgasını vurmuştur. Bu dönem sanatçıları savaş ve savaş sonrası koşulların, insan ve toplum üzerindeki etkilerini irdeleyen eserler vermişlerdir. Amerika'lı kadın yazar Gertrude Stein bu dönem sanatçılarına "Yitik Kuşak" sanatçıları demektedir.

Salâh Birsal ise yirmili yıllardaki sosyo-kültürel değişikliklerin etkilerini şöyle betimliyor:

"Tuhaf bir çağ başlamaktadır. Kadınların dünyası genişlemiştir. Cigara içmeye, dudak boyası sürmeye başlamışlardır. Öteden beri kadın bacaklarını çirkinleştiren kara kara çoraplar yerini et rengi çoraplara bırakmıştır. Kadın terzileri şimdiler bir entari için çok daha az kumaş kullanmaktadır. Etekler dizlere çıkmıştır. Erkeklerin sevgilisi artık, cinsel çekicilik kumkuması Clara Bow'dır. Kadın-erkek ilişkileri töresi çözülmeye koyulmuştur."(19)

Hemingway, Faulkner, Cummings, Fitzgerald gibi yazarların da bulunduğu yitik kuşak yazarları, eserlerinde bazı önemli sorunlara değinmişler, topluma sorular sormuşlardır. Hangi amaçlar uğruna savaşılmış, hangileri gerçekleştirilmiştir? Bu amaçlar, milyonlarca insanın ölmesine

(18) Burak Eldem- İzzet Eti, Ve Başkaldırdı Apollon, Rock Tarihi (İstanbul: İmge Yayınları, 1985), s. 23

(19) Salâh Birsal, Kurutulmuş Felsefe Bahçesi, (İstanbul: Can Yayınları, 1984), s. 34

değmiş midir? Yitik kuşak yazarları buna benzer sorular ve yaşadıkları düş kırıklıklarıyla zamanın tüm konformist değerlerini yadsıma yolunu seçmişlerdir. Gençlikte de aynı yönde bir gelişim gözlenmektedir artık.

Bu arada, yerleşik sanatsal değerler ve kuralları sorgulamak ve şaşırtmak üzere 1915 yılında Dadaizm akımı ortaya çıkmıştır. Çok kısa sürmekle beraber bu akım, savaş ve savaşın yarattığı yıkımın insanlar ve özellikle sanatçılar üzerindeki etkisinin ne denli büyük olduğuna kanıtlamıştır. Bu yönüyle Dadaizm, değişik şekillerde etkisini daha sonraki yıllarda da sürdürmüştür.

Yine bu dönemde bir başka önemli sanat kolu sinemada da savaş etkisini göstermiştir. Büyük ve kârlı bir yatırım alanı olma yolunda ilerleyen sinemada Hollywood merkez durumuna yükselmiştir. Dönemin değişen değerlerine ve beklentilerine uygun yeni kahraman tipi ise Rudolf Valentino'dur. Toplumdaki kişilikleri ve değerleri hayli değişmiş olan kadınların yeni ilahı Valentino, "güçlü erkeğin, maskulinist imgelerin, yeni kimliğini bulan batılı kadınların 'piri'dir."(20)

Kuşku ve güvensizlik içindeki insanların yüzünü güldürebilmek(.) için bu dönemde salon filmleri yapılmaya başlanmıştır. Bu arada sesli film alanındaki ilk çalışmalar da bu dönemde yapılır. The Jazz Singer adlı film bu alandaki ilk örneklerdendir.

The Jazz Singer, büyük bir ilgi görür. Bunun önemli nedenlerinden birisi caz müziğinin sevmeye başlanmış olmasıdır.

(20) Burak Eldem- İzzet Eti, Ön. ver., s. 19

1920'lerin Avrupasına baktığımızda, kökeni Amerika'da bulunan "caz" müziği ile karşılaşırız. Bu müzik Amerikan üretimi olmasına karşılık aslında zencilerin müzik edimleridir. Caz müziği Amerika'nın, Avrupa ve onun seçkin müzik dinleyicileri üzerinde kurduğu egemenliğin önemli bir halkasını oluşturmaktadır. O zamana kadar kültürel ve ekonomik bağlamda küçümsenen Amerika, önce ekonomik ağırlığını sonra da kültürel ağırlığını iyice hissettirmeye başlamıştır.

Caz 1920'li yıllarda büyük bir sıçrama yapmıştır. Çünkü bu müzik, zamanın koşullarına ve bu koşullarda yaşayan insanın gereksinimlerine cevap verebilen bir konumdaydı. Kuşkulu ve güvensiz olan 1920'lerin insanı, neşeli, cinsellik kokan bu yeni müzik türünü benimsedi.

Caz öznel duyguların sonucunda oluşan bir ruh halinin müziğidir. Bu müziği ve ruh halini tam olarak anlayabilmek için öncelikle yaratıcılarına ve uygulayıcılarını yani zencileri anlamak gerekir.

Müzik ile dansa yatkın ve mistik yönleri güçlü olan zenciler, Amerika'ya zorla getirilişlerinden itibaren içlerinde yaşattıkları başkaldırı ruhunu, özlemlerini, isteklerini müziklerine yansıtmışlardır. Afrika'dan taşıdıkları müzik geleneklerini bozmaksızın müzik yaparlar önceleri. Söyledikleri türküler, güç koşullar altında yaşamının verdiği gerginlikleri azaltabilmek, tanrı ile söyleşebilmek kaygısını taşır. 20. yüzyıla girildiğinde ise 'saf Afrika havası' kalmamıştır artık söylediklerinde. Hristiyanlaştırılan zenciler özellikle kilise müziğinin etkisinde kalarak dinsel şarkı ve ilahilerden oluşan yeni bir stil yaratmışlardır. Bunun yanında yarattıkları bir başka stil ise, "blues"dur. Blues sözcüğü yoğun bir yalınlık, hüznün ve me-

lankolik bir mood'u içerir, ancak neşe, sevinç, gülmece ve cinsellik gibi öğeleri de içinde barındırır.(21)

1912'lere kadar yalnızca bir vokal müziği olan blues, bu tarihten sonra, bu niteliğinin dışına çıkmakla caz'ın doğması yolunda önemli adımlardan birini atmıştır. Ragtime adı verilen yeni bir stil ile de klasik caz artık ortaya çıkmıştır. Afrika ve Avrupa birleşiminden esinlenen ancak ikisinden de ayrı nitelikler taşıyan klasik caz, New Orleans'da doğmuş, daha sonra gelişmesini sürdürmüş ve Chicago ekolü ile birlikte daha da yaygınlaşmıştır.

Artık caz plakları -zenci, beyaz farketmeksizin- hızla tüketilmeye, her yerde lokaller açılmaya başlanmıştır. Bu lokallerde gençlik, birbirini daha iyi tanımaya başlamakta ve çilgınca eğlenmektedir. Bu durum gençliğin konformist değerlere karşı ilk tepkisi olarak değerlendirilebilir.

1929 yılına gelindiğinde, dünya yeni bir bunalımın eşiğindedir. Ekonomik bunalım, başta ABD ve İngiltere olmak üzere hemen bütün dünyayı etkisi altına alır. Üretim durur, işsizlik artar, piyasa durgunlaşır ve sonuçta kurulu egemen düzen temelinden sarsılmaya başlar. İşsiz ve yoksul bireyler üzerindeki etkileri ise daha ürkütücüdür bu bunalımın. Otuzlu yılların sanat eserlerinde de görülür ekonomik bunalımın izleri. Yine bu dönemde ortaya çıkan çizgi filmler, korkmuş, kuşkulu insanları uyuşturucu bir etki yapar. Özellikle Walt Disney'in tipleri, filmlerde, sanki hiçbir şey yokmuş, herşey yolundaymış gibi bir izlenim yaratırlar. Amaç, güvensiz insanları uyuşturmak, kapitalist düzenin mutlaklaştırılmasını sağlamaktır. Bir başka çizgi

kahramanı "süperman"da da kapitalist sistemin savunuculuğu kendini belli eder.

Ekonomik bunalımın yarattığı sıkıntılar, caz müziğini ve müzisyenini de etkiler. Müzisyenler enstrümanlarını satamk zorunda kalırlar, birçoğu işlerinden olur. Bunun yanında küçük caz toplulukları, büyük caz orkestralarına dönüşür. Çünkü küçük topluluklara yaşam hakkı kalmamıştır. 1930'ların insanı, artık neşeli, canlı, hareketli parçalar dinlemek istemektedir. Bu durum karşısında caz sanatçılarına düşen de isteğe uygun müzik yapmaktı, nitekim onlar da aç kalmamak için bu yolu seçerler.

1935'e gelindiğinde caz müziğinde yeni ve parlak dönemlerden biri başlar. "Swing Dönemi" denilen bu dönem, biçimden çok teknikle ilgilenen müzisyenlerin dönemidir.

Bu dönemin önemli olaylarından birisi de protest müziğin babası sayılan Woody Guthrie'nin sesini ilk kez duyurmasıdır.

1930'ların Avrupa'sında ekonomik bunalımın etkilerinden kurtulma çabaları gözlemlenirken, daha önce sözü edilen bir tehlike ortaya çıkar. Almanya'da ortaya çıkan bu tehlikenin adı Adolf Hitler ve Nasyonal Sosyalizm'dir. O yıllarda Almanya'da yığınlarca kitap yakılmakta, insanların kafatası ölçülerine bakılmakta, her yerde şiddet hüküm sürmektedir, ve ilginç bir şekilde bu şiddet ve milliyetçilik gösterileri, halk kitleleri tarafından alkışlanmakta ve desteklenmektedir. Bunun en önemli nedenlerinden birisinin, insanların o yıllarda "anomi" durumunda bulunmaları ve neye inanacaklarını bilememeleri olduğu söylenebilir. Artık ufukta yeni bir savaş gözükmektedir.

Ve İkinci Dünya Savaşı patlak verir. Bu savaşın insanlar ve toplumlar üzerindeki etkisi, ilkinden çok daha

korkunç olur. Her yönüyle birincisini kat kat geride bırakan bu savaş, yarattığı yıkımların yanı sıra, güç ve iktidar hirsına sahip olanların, bu hirs uğruna insanları nasıl kullanıp, peşinden sürükleyebildiklerini kanıtlar.

Bu büyük savaş sonucu, insanlık onuru iyice ayaklar altına alınan, ezilen, korkan insanlar, bütün bunların sonucunda artık en ufak bir baskı ve koşullamaya katlanamayacak duruma gelmişlerdir. Bütün bunlar yetmezmiş gibi yeni bir tehlike daha belirmiştir: Nükleer Silahlar. Ülkeler silahlanmak için birbirleriyle yarış ederlerken, insanoğlusunu anlamıştır ki, çıkacak üçüncü bir dünya savaşı, kesin olarak askerlerin göğüs göğüse gerçekleştirecekleri bir piyade savaşı değil, nükleer silahların savaşı olacaktır, ve bu savaşın doğal olarak kazananı olmayacaktır.

İnsanlar arasında korku, endişe en yüksek noktadadır. Bir başkaldırı ruhu yeşermeye başlamıştır artık. Bu yönüyle İkinci Dünya Savaşı, birincisinden sonuçları açısından farklılıklar gösterir. Birincisini yaşayan insanlar yani "yitik kuşak"ta savaşın etkisi, kendini boşvermişlik ve kabuğuna çekilme yönünde göstermiştir. Ancak ikincisine olan tepki çok daha serttir. İnsanlar içinde bulunmaları gereken koşulların böyle olmaması gerektiğini düşünmekte ve bu yüzden başkaldırmayı düşünmektedirler. Savaş sonrası yıllarda egemen değerlere ve konformizme karşı -özellikle gençler arasında- bir karşı çıkış gözlenir. Çünkü gençler, büyüklerine karşı olan inanç ve güvenlerini yitirmiştir. Olanların sorumluluğunu büyüklerinde ve onların değerlerinde görür gençlik. Bu yüzden büyüklerin görüşleri, inançları, değer yargıları, ahlâkları hiç ilgilendirmemektedir, artık onları. Daha önceleri dokunulmaz ve kutsal olan, aile, din, savaş, askerlik, kültürel ve ahlâki değerler gibi ko-

nular artık etkisini yitirmiştir. Bu durumu önleyebilmek için, Senatör Mc Carthy ve onun gibi düşününlerin politikaları uygulanmaya başlanır. Ciddiyet, sansür, otorite, ağırbaşlılık, yeni değerler olarak aşılınmaya çalışılır insanlara. Egemen kültürün insanlara dayattığı bu yaşam biçimine karşılık, özellikle yazın ve müzik dünyasında yeni bir "karşıt yaşam biçimi"nin temelleri atılır. Karşıt yaşam biçimi, kitleler halinde ölümlere ve facialara yol açan savaflara, insanları teknoloji karşısında önemsiz birer varlık haline getiren sanayi kapitalizmine karşı olarak ortaya çıkar.

Artık yeni bir kuşakla karşı karşıyadır dünya. Asi gençler olarak nitelendirilen bu kuşak, deri ceketleri, briyantınli saçları, blucin pantolonları ve nihilist tavırlarıyla topluma ve bu toplum içindeki bireyin rolüne ve konumuna başkaldırırlar. İçki içen, dans eden, hır çıkaran, büyüklerine saygısız davranan, geleneksel değerleri umursamayan bu gençleri kolayca kabullenebilmek aslında çok zordur egemen kesim için. Ancak bu hareketlerin egemen kesime zarar verecek düzeyde olmamaları ve daha önemlisi bu gençlerin çekici bir tüketim topluluğu oluşturmaları bunun yanında kolayca yönlendirilebilmeleri, varlıklarını sürdürmelerine neden olur.

Bu arada caz, swing dönemi ile birlikte en parlak devirlerinden birini yaşamaktadır. Caz, özgürlük, başkaldırı niteliklerini de beraberinde taşıyan bir nitelik kazanmıştır. Öte yandan cazı dinleyen kitleler arasında bir farklılaşma olmuştur. Gençler artık eskisi gibi caza ilgi göstermemektedir, ama entellektüeller giderek artan bir ilgiyle caza bağlanmakta, bu müziği dinlemenin seçkinliklerini de pekiştirdiklerini düşünmektedirler. Caz müziği kit-

lesindeki bu değişikliğin önemli nedenleri arasında, gençlerin doyumsuzluğu ve yeni arayışlar içinde olmaları en başta gelir. Gençler için caz gelenekselleşmiş hatta tutuculuk simgesi haline gelmiştir, çünkü cazı artık üst kuşaklar dinlemektedir. Onlara yeni bir müzik gereklidir. Çok geçmeden gençlerin istedikleri nitelikte bir müzik bulunur. Blues, country, western karışımı bu yeni müzik "rock"tır. Artık caz ile başlayıp rock ile devam eden süreçte "bireyselleşme müziği" de yerini alacaktır.

Bu arada rock müziğin ilk önemli akımı patlak verir. Rock'n'roll adlı bu müzik, sertlik, hoyratlık, vurdumduymazlık ve seks kokan figürleriyle, ellili yılların simgesi olur. Önce Bill Haley ve topluluğu Comets ile başlayan rock'n'roll, Chuck Berry ve Little Richard gibi isimlerle devam eder. Plak endüstrisi kuruluşları da oluşan bu büyük pazardan pay kapabilmek için büyük bir yarışa girerler. RCA adlı plak şirketinin, kamyon şoförüyken büyük bir efsane haline dönüştürdüğü Elvis Presley de bu dönemin bir ürünüdür.

Aslında Elvis Presley efsanesi, bir yönüyle de gençliğin başkaldırı eğilimlerini yönlendirme ve yumuşaklaştırma amacını taşımaktadır. Dikkat edilirse şarkıları çoğunlukla bir içerikten yoksundur. AED'li kapitalist girişimciler, Elvis'i aynı zamanda bir tüketim ve kazanç aracı durumuna getirirler. Her yer Elvis resimli mallarla dolar ve satış rekorları kırar.

Öte yandan rock'n'roll fırtınası sinemaya da sıçramıştır. Kazançlı bir yatırım alanına dönüşen sinemada, ticari yanı ağır basan filmler yapılmaya başlanır. Elvis de bu filmlerin baş aktörüdür. Söz konusu filmler, son derece yüzeysel konulara değinmelerine karşın egemen ahlâk an-

layışına kesinlikle ters düşmemek çabasıdadır.

Rock'n'roll aslında "rock" için bir hazırlık aşaması oluşturmuştur ve işlevini bu dönem sonunda yitirmiştir. Ellili yılların ortalarından itibaren ABD'de, karşıt yaşam biçimi oluşturma çabaları gösteren ve tarihe "Beat Kuşağı" olarak geçen, yazar ve ozanlardan oluşan bir grup oluşur. Egemen ahlâk anlayışına, cinselliği ve bireysel özgürlüğü kısıtlayıcı davranışlara karşı çıkan "Beat"ler, Mc Carthy döneminde toplumu değiştirme düşüncesinin olanaksızlığı karşısında, toplumu değiştirmek yerine toplumla olan ilişkilerini değiştirmeyi yeğlerler ve açık bir meydan okumaya girişirler. Beat kuşağının etkileri altmışlı yılların rock topluluklarında kendini iyice belli eder.

Öte yandan ortaya çıkan nükleer tehlike zaten kuşku ve korku içindeki insanları daha da umutsuzluğa iter. Bu yüzden gençlik içindeki başkaldırı hareketi etkinliğini giderek artan bir biçimde sürdürür.

İngiltere'de ise bir topluluk ortalığı kasıp kavurmaktadır bu yıllarda. Beatles adlı bu müzik topluluğu rock müziğin klasikleri arasına girecektir daha sonraları. Bu müziğin "babası" olma etiketine de sahip olan Beatles önce İngiltere'de sonra ABD'de ve tüm dünyada gençliğin yeni ilahı ve sesi olur.

"Savaş bitiminde doğup, altmışlı yıllarda teenager dönemine erişmiş genç kuşak için Beatles, çevrelerinde gördükleri yalan, göz boyayıcı, çirkin, kirletilmiş tüm üst yapı unsurlarının arasında, temiz görünen tek olgu olarak belirirken, topluluk elamanları birer çağdaş idol olmaya çoktan hak kazanmışlardır. Onlar gençtir, hareketlidir, tümüyle bir karşı çıkış çağrışımı yaratan müziği yapmaktadır. Sarılacak bir öndere, kendisiyle özdeşleşecek bir kahramana ve hepsinden önemlisi başkaldıran yeni bir kimliğe gereksinim duyan altmışlı yılların teenager'ları, söz konusu kimliği, en büyüğü yirmiüç yaşında olan

bu Liverpool dörtlüsünde bulurlar."(22)

Egemen kesim, gittikçe hızlanan gençlik hareketlerini apolitikleştirmeye çalışır. Onlar için önemli olan, bu hareketlerin sisteme zarar veremeyecek hale gelmesidir. Zaten henüz bir alt kültür görünümünde olan bu hareketler, bir yanıyla doğu gizemciliğini, diğer yanıyla batı bireyciliğini ve umursamazlığını içinde barındırmaktadır. Üstelik sınırsız biçimde uyuşturucu kullanmaktadır gençlik.

1960'lardan itibaren, "başkaldırı" niteliğini pekiştirerek sürdüren rock müzik, çeşitli temsilcileriyle dünya gençliğini yönlendirir. İngiltere'de başta Beatles olmak üzere, Rolling Stones, The Who, Moody Blues gibi topluluklar, rock müziğin gençliği peşinden sürükleyen topluluklarıdır.

ABD'de ise protest eğilimler artmaktadır. Woody Guthrie ile başlayan bu müzik, Bob Dylan ile sürmektedir. "Özünde Dylan bir protest folk şarkıcısıdır ve protest folk şarkıları, müzikal ağırlığa sahip olmanın ötesinde esas olarak belirli bir mesajı iletme amacını taşırlar.

(23) Amerikan Folk Müziği ise "... halkın halk için yaptığı gündelik müziği, demokratik ideale bir biçim verme, küçük seçkin tabakanın devamlı olarak akışını durup değiştirdikleri kültür irmağının aşağılarında bir hareket"tir.(24)

Bob Dylan "Blowin in the wind" adlı parçasında, şu mesajı vermektedir kitlelere :

(22) Etrak Eldem- İzzet Eti, Ön. ver., s. 104-105

(23) Gökalp Baykal, Bir Şarkı Irmağı Bob Dylan (Birinci baskı. İstanbul : İmge Yayınları, 1985) s. 10

(24) Gökalp Baykal, Ön. ver., s. 11

Nice yol gitmeli ki bir insan
 Ona adam denebilsin,
 Nice denizlere yelken açmalı ki beyaz güvercin
 Gün gelip kumda yatabilsin,
 Nice zaman uçuşmalı ki mermiler
 Sonsuza dek yasaklanabilsin.
 Yanıtı dostum, esen yelde,
 Esen yelde yanıtı.

Nice zaman başını kaldırmalı ki bir insan
 Gökyüzünü görebilsin,
 Kaç kulağı olmalı ki adamın
 Ağlayanları duyabilsin,
 Ve nice insan ölmeli ki
 Bu kadarı fazla diyebilsin.
 Yanıtı dostum, esen yelde,
 Esen yelde yanıtı.

Nice yıl varolmalı ki bir dağ
 Gün gelip denize kavuşsun,
 Nice yıl varolmalı ki bir insan
 Bir gün özgür bırakılsın,
 Kaç kez başını çevirebilir bir insan
 Görmezlikten gelebilmek için.
 Yanıtı dostum, esen yelde,
 Esen yelde yanıtı.(25)

Bir başka şarkısında ise Bob Dylan, savaş ve onun
 getirdiği acıları dile getirmektedir :

Gelin savaşın babaları
 Sizler silahları üretenler
 Sizler, savaş uçaklarını yapanlar
 Sizler, dev bombaları yapanlar
 Sizler duvarların ardına gizlenenler
 Sizler masaların ardına gizlenenler
 İsterim ki, bilin
 Maskelerinizin ardını gördüğümü.

Siz, başka birşey yapmayanlar
 Yok etmek için üretmekten başka.
 Oynarsınız dünyamla
 Küçük oyuncuğunuzmuş gibi
 Elime bir silah verip

Menzilimden çıkarsınız
 Ve uçuşurken mermiler
 Kaçar gidersiniz uzaklara.

Eski zamanın Judas'ı gibi
 Yalan söyler aldatırsınız.
 Bir dünya savaşının kazanılabileceğine
 İnanmamı istersiniz.
 Ama gözlerinizle bakıyorum
 Beyninizle görüyorum
 Tıpkı yaramdan akan
 Sularda gördüğüm gibi.

Siz tetikleri yaparsınız
 Başkaları çeksın diye
 Yaslanır arkanıza seyredersiniz
 Ölü sayısının artmasını
 Saklarsınız evlerinizde
 Genç insanların kanları
 Bedenlerini terkedip
 Karışırken çamura.

..... (26)

Çok geçmeden bu seslenişe Meksika kökenli, New York doğumlu bir başka şarkıcı katılır: Joan Baez. Barış, özgürlük, kardeşlik isteyen protest müzik temsilcileri özellikle Vietnam bunalımının yaşandığı yıllarda gençliği harekette geçirmeye, gerçekleri göstermeye çalışırlar. Bu çabalar 1968'de sonuç verir ve Fransa'da başlayan gençlik hareketleri tüm dünyaya yayılır. Uygulamada istenilen sonucu doğurmasa da, bu hareketler, gençlerin isteklerinin ne yönde olduğunu dünyaya duyurur.

1970'lerin ortalarından günümüze dek uzanan süreçte, rock müziğinin çeşitli uygulamaları ile karşılaşırız. Pop Rock, Soft Rock, Hard Rock vb. isimlerle nitelendirilen bu uygulamalar, 1980'lerde oldukça gürültülü bir biçimde, "Heavy Metal" olarak olarak çıkar karşımıza. Heavy Metal

müzik, Iron Maiden, Deep Purple, Kiss, Sex Pistols gibi topluluklarla ve yer yer şiddete varan uygulamalarıyla özellikle teenager kesimi içinde geniş bir taban, yaygın bir dinleyici kitlesi bulur.

Sonuç olarak günler söylenebilir :

Bireyselleşme ve bunun insan üzerindeki yansımaları içinde önemli bir yer tutan yalnızlaşma, sanayi devrimi ile birlikte belirginleşmiştir. 20. yüzyıla girildiğinde ise iki büyük dünya savaşı ve nükleer silahlar ile karşılaşan insanoğlu, geleceğinden endişe duymaya başlamıştır. O zamana kadar yapılan herşeyin, bulunan icatların, yapılan keşiflerin hep insanın yararına olduğunu düşünenler, artık bundan kuşku duymaya başlamışlardır. 20. yüzyılın bunalan, korkan ve yalnızlaşan insanı, bu durumundan düzenin işleyiş biçimini ve egemen kesimi sorumlu tutmuş ve içinde, bunlara karşı bir başkaldırı ruhu yeşertmeye başlamıştır. Bir yandan ekonomik sıkıntı içinde olanlar, diğer yandan toplumsal, siyasal ve kültürel bunalımların içersine düşmüşlerdir. Sağlanan teknolojik ilerlemeler ve gelişmeler de insan ve toplum hayatında olumlu değişiklikler yaratmış, tam tersine insanları daha büyük korku ve sıkıntılarının içine sokmuştur. Artık herkes şu soruyu kendine sormaya başlamıştır : Teknolojide sağlanan ilerlemeler insanlığın yararına mıdır? Yoksa bu gelişmeler insanlığın sonunu mu hazırlıyor? Bu sorulara hiçkimse kesin bir yanıt verememektedir.

Genel çizgileriyle belirtilen bu durum, elbette ki insan üzerinde yansımalarını gösterecekti. Nitekim, caz ile başlayan başkaldırı ruhu, gelişmesini sürdürerek yeni bir sürecin başlamasına yol açmıştır. Özellikle gençler arasında büyük taraftar bulan bu hareketler, "Bireyselleş-

me müziği"nin doğmasına yol açmıştır. Caz ile başlayıp, rock ile devam eden bu süreç, insanoğlu üzerindeki ekonomik, toplumsal, siyasal ve kültürel baskılar kalkmadığı ve özellikle insanoğlu, geleceğinden kuşku ve endişe duyduğu sürece devam edecek gibi görünmektedir.

II.3. Simon ve Garfunkel- Yabancılaşma ve Bireysel Yalıtım Müziği

Paul Simon 13 Ekim 1941'de New Jersey'de, Art Garfunkel ise 5 Kasım 1941'de New York'da doğdu. Aynı ilkokulda okuyup, birbirleriyle arkadaş olan Simon ve Garfunkel, 13 yaşından itibaren birlikte şarkı söylemeye başladı. Paul şarkı sözleri yazıyor, Art ise vokal düzenlemeleri yapıyor ve gitar çalıyordu.

"Simon and Garfunkel" adını alan ikili "Wednesday Morning 3 AM" adlı ilk albümlerini çıkardı. Geleneksel folk şarkılarının yanında Paul Simon'un kendi bestelerine de yer veren ikili, bu albümleriyle umulan başarıyı sağlayamadı ancak Paul Simon yıllardan çalışmalarını sürdürdü.

Bir süre sonra bir solo albüm çıkaran Simon'ın albümdeki bir parçası, onun çizgisini daha o yıllarda belli etti. "I am a rock" adlı bu "parça, nesnel dünyanın yaşam gerçeklerine karşı duygusal bir kırgınlığın uzantısında, yalnızlığın mutlaklaştırılması ve kutsanması imgelerini içerir. Aslında burada olumlanan yalnızlık, bir anlamda seçeneksizlik durumunda yeğlenmiş gibidir, dizelerin yazarı mutlu değildir kuşkusuz, ama yalnızlığın seçeneği, yalan ve sahtecilikle örülmüş bir yaşam biçimi olacaksa, yalnızlık daha onurlu bir seçimdir Simon'a göre,"(27)

(27) Burak Eldem- İzzet Eti, Ön. ver., s. 146-147

Bir kış günü koyu ve karanlık bir Aralık ayında,
Ben yalnızım.

Penceremden aşağı bakıyorum sokaklara,
Karın yeni düşen sessiz örtüsüne.

Ben bir kaya, ben bir adayım.

Duvarlar ördüm,

Bir kale gibi kalın ve güçlü,

Hiçbir şeyin giremeyeceği.

Dostluğa ihtiyacım yok, dostluk acının nedeni,

Eksik olsun kahkahası ve sevgisi.

Ben bir kaya, ben bir adayım.

Ağızdan söz etme,

Bu lafı daha önce duymuştum.

Uyuyor belleğimde.

Dokunmayacağım uyuklayan duygulara, ölüp gitmiş.

Eğer hiç sevmeseydim, hiç ağlamamış olacaktım.

Ben bir kaya, ben bir adayım.

Kitaplarım var,

Ve giirim beni koruyan.

Zırhım bana kalkandır.

Odama saklanırım, güvenliyim kendi rahmimin içinde.

Dokunmam hiç kimseye, hiç kimse de bana.

Ben bir kaya, ben bir adayım.

Ve bir kaya hiç acı duymaz,

Ve bir ada asla ağlamaz.(28)

1966 yılında "The Sound of Silence"ı yaptıklarında dünya çapında büyük beğeni toplarlar. Şarkıyı altı ayda yazan Simon, bu plağında, insanlar arası iletişimsizliğin ve bireylerin birbirlerinden uzaklaşmalarının ürktücü sonuçlarını vermektedir.

Selam karanlık, eski dostum benim.

Yine seninle konuşmaya geldim.

Çünkü yavaşça sürünen bir görüntü,

Tohumlarını bıraktı ben uyurken,

Ve o görüntü ki beynimin içine ekildi,

Hâlâ duruyor orada, sessizliğin sesiyle.

Görüldüğü gibi karanlığa "eski dostum" diye seslenmektedir. Aslında karanlık kendisidir. Karanlıkla konuşma

(28) Devrim Eker, Simon and Garfunkel (Birinci baskı, İstanbul : Öykü Yayıncılık, 1987), s. 32

biçiminde kendini gösteren, onun bireyselliği ve yalnızlığıdır. Simon, insanlara karşı güvensizdir, kuşkuludur ve bu yüzden, karanlıkla yani kendisiyle konuşmakta ve dertleşmektedir. Bir bakıma kaygılarını karanlık ile paylaşmaktadır.

Bitimsiz düşlerde tek başına yürüdüm
Parke taşlı daracık sokaklarda
Her sokak lambasının "merhaba"sını alıp,
Soğuğa ve neme karşı kaldırdım yakamı.
Derken gözlerin kamaştı
Bir neon ışığının parıltısıyla,
Geceyi yardı ve dokundu sessizliğin sesine.

Simon düşlerinde bile parke taşlı daracık sokaklarda, onlarla konuşarak, tek başına yürümektedir. Neon ışığının ne olduğu ise sonraki dizelerde anlaşılmaktadır.

Ve çıplak ışıklar altında
On bin kişi gördüm, belki daha çok.
Konuşmadan söyleşen,
İşitmeden duyan,
Seslerin paylaşmadığı şarkılar yazan insanlar.
Kimse cesaret edemedi
Sessizliğin sesini bozmaya.

Bir toplantıdan söz etmektedir Simon, bu dizelerde. Neon ışıklarıysa, bu toplantının ışıklarıdır. On binlerce kişiyi toplayan bu toplantı bir rock konseri ya da "Hippy Mitingleri"nden biri olabilir. Önemli olan bu toplantılara katılanların "duyularına gerek kalmadan söyleşmeleri ve duymaları, seslerin paylaşmadığı şarkılar yazmaları"dır.

"Budalalar" dedim, "bilmiyorsunuz siz
Büyüyen bir kanserdir sessizlik,
Duyun sözlerimi ki öğreteyim size,
Tutunun bana ki ulaşayım size"
Ama sözlerim düşen sessiz yağmur damlaları gibi
Yankılandı sessizliğin kuyularında.

Simon, insanların tepkisizliğine, sessizliğine kızmakta ve onlara yardım etmek istemektedir. Ancak sözleri düşen sessiz yağmur damlaları gibi hiç etkilemez onları ve

bu durum umutsuzluğa sürükler onu.

Ve insanlar diz çöküp dua ettiler
Kendi yaptıkları neon tanrılarına.
İşaretler uyarılarını gönderdi
Kendi sözcükleri ile.
Ve işaretler dedi ki,
Peygamberlerin sözcükleri yazılıdır
Metro duvarlarında ve bina avlularında
Fısıldanır sessizliğin sesinde(29).

"The Sound of Silence" adlı parça filmde üç kez yer alır.

Parçanın ilk kullanımında, Ben, havaalanındadır. Liseyi bitirmiş evine dönmektedir. Normal şartlar altında mutlu ve sevinçli olması gerekirken, Ben'in yüzünde sevinç ya da mutluluk ifadesi yoktur. The Sound of Silence ile yönetmen, daha ilk çekimlerde Ben'in bir sorunu olduğunu izleyicilere hissettirir.

Müziğin ikinci kullanımında ise Ben, Bayan Robinson ile ilişki içindedir ve ilişki sonrasının sıkıntısını, suçluluk duygusunu, kendi üzerindeki baskısını simgelemek için kullanılmaktadır parça. İzleyiciler artık Ben'in kendine ve çevresine olan yabancılığını, bireyselleşmesini ve gerçek anlamda "yalnızlığı" nı bilmektedirler.

The Sound of Silence, üçüncü olarak filmin son çekimlerine eşlik eder. Bu çekimlerde Ben ve Elaine kiliseden kaçmışlar ve bir otobüse binmişlerdir. Ancak nereye gittiklerini, ne yapacaklarını bilmemektedirler. Onların bundan sonraki yaşam biçimlerinin "ailelerinden farklı" olacağını gösteren hiçbir belirti yoktur. Tam aksine "The Sound of Silence" ile, aynı filmin başında olduğu gibi, Ben'i yeni sorunların beklediği anlatılmak istenir gibidir.

(29) Burak Eldem - İzzet Eti, Ön ver., s. 148-149

Şurası bir gerçek ki "ne denli yoruma açık olsa da yadsınamayacak bir olgu var Simon'un şarkılarında. O da eleştirel bir 'protesto' olgusu"(30).

The Graduate filmindeki problemlili anneyi hicveden "Mrs. Robinson" adlı parça ise şöyle diyor :

Ve bunu böyle bilin, Bayan Robinson,
İsa sizi sandığınızdan çok seviyor,
Aman Tanrı sizi korusun, Bayan Robinson,
Cennette dua edenlere bir yer vardır.

Dosyalarımız için hakkınızda birkaç küçük şey bilmek isterdik
Biz kendinize yardımı öğrenmenizi isterdik.
Çevrenize bir bakın, tüm gördükleriniz sevimli gözler
Dolanın bahçenizde, kendinizi evde hissedene dek

Sakla onu saklanacak bir yere hiçkimsenin gitmediği,
Koy onu mutfak dolabına keklerinle birlikte,
Küçük bir giz bu, yalnız Robinson'ların macerası,
Hepsinden çok da çocuklarınızdan gizlemelisiniz.

Bir sofada oturmak bir pazar öğleden sonrası,
Adayların görüşülmesine gitmek,
Gülün buna, bağırın, çağırın, ne zaman ki seçmek zorundasınız
Nereden bakarsanız bakın kaybettiniz.

Nereye gittin, Joe Di Maggio?
Halk mahzun gözlerini sana çevirmiş,
Buna ne dersiniz, Bayan Robinson,
Sarsak Joe terketti ve gitti(31).

"Mrs. Robinson" adlı parça filmde beş kez yer alır. İlk kullanımında, Ben'in Elaine ile arası düzelmiştir ve Ben "mutludur". Filmin başından bu yana ilk defa gerçek anlamda mutlu olan Ben'in bu durumu, parça ile desteklenir. Yabancılaşmayı ve bireyselleşmeyi, daha önemlisi yalnızlığı aşma yolunda önemli bir adımdır Ben'in hayatında bu durum.

Parçanın filmdeki diğer dört kullanımında ise Ben, Elaine'i kaybetme korkusu ile onu çilginca aramaktadır. Par-

(30) Burak Eldem - İzzet Eti, Ön. ver., s. 150

(31) Devrim Eker, Ön. ver., s. 11

ça ritmik yapısıyla, onun arama çabalarına eşlik eder, destekler. Yalnız 395. ile 396. çekimlerde, Ben'in arabasının benzininin biterek yavaşlaması ile parçanın ritminin yavaşlaması arasında bir paralellik kurulur.

Parçadaki ve filmdeki Bayan Robinson arasındaki benzerlikler göze çarpılmaktadır. Ayrıca son diyaloglarda adı geçen Joe Di Maggio'nun da filmdeki Benjamin Braddock ile benzerlikleri olduğu düşünülebilir.

"Scarborough Fair" adlı parçada ise şunlar söylenir:

Scarborough panayırına mı gidiyorsun
Maydonoz, adaçayı, rosmari ve kekik
Orada yaşayan birine hatırlat beni
O bir zamanlar benim gerçek aşkımdı.

Bir tepenin yamacında, ormanın yeşil derinliklerinde
Karla örtülü toprakta serçe izleri
Yorgani ve giysileri dağların çocuğunun
Uyuyor habersiz tiz sesli çağrıdan.

Söyle ona, patiska bir gömlek diksin bana
Maydonoz, adaçayı, rosmari ve kekik
İğne ve dikiş izi olmayan,
O zaman benim gerçek aşkım olacak

Bir tepenin yamacında, yaprakların serpintisi
Mezarı gümüş gözyaşlarıyla yıkar
Bir asker temizleyip parlatır tüfeğini.
Uyuyor habersiz tiz sesli çağrıdan

Söyle ona bir dönüm arazi bulsun bana
Maydonoz, adaçayı, rosmari ve kekik
Arasında tuzlu suyla kumsalın
O zaman benim gerçek aşkım olacak

Savaş çığlıkları tutuşturdu kızıl taburları
Generaller askerlerine emretti, öldürmeyi,
Ve savaşmayı çoktan unuttukları bir neden uğruna

Söyle ona deriden bir orakla biçsin
Maydonoz, adaçayı, rosmari ve kekik
Ve hepsini topla, bir demet olsun
O zaman benim gerçek aşkım olacak

Scarborough panayırına mı gidiyorsun
Maydonoz, adaçayı rosmari ve kekik

Orada yaşıyan birine hatırlat beni
O bir zamanlar benim gerçek aşkımdı.

"Scarborough Fair" filmde beş kez yer alır.

İlk kullanıldığı çekimlerde, Ben Elaine tarafından kovulmanın üzüntüsü ve durgunluğu içindedir. Elaine, Ben'in yaşamında önemli bir yere sahiptir artık ve Ben onu kaybetme korkusu içinde sıkıntılı bir biçimde, amaçsızca dolaşır ve düşünür. Parça, hüzünlü ve duygusal yapısıyla Ben'in ruh durumunu çok iyi betimler.

Parçanın ikinci kullanımında Ben Elaine'i aramak için yoldadır ve müzik, onun bu çabasını desteklemektedir.

Üçüncü kullanımda ise Ben, Elaine'i bulmuştur ve onu uzaktan izlemektedir. Elaine'nin kendisi için önemini kavrayan Ben kararlı bir şekilde onunla konuşmaya çalışmaktadır. Scarborough Fair, onun bu kararlılığını destekleyici bir etken olarak kullanılmaktadır.

Dördüncü kullanımda Ben, Elaine ile konuşmuştur ancak Elaine başka bir erkekle beraber gitmiştir. Bu nedenle Ben şaşkındır ve üzüntülüdür. Hayvanat bahçesindeki hayvanların görüntüleri ile desteklenen bu çekimlerde müzik, Ben'in sıkıntılı ve üzüntülü halini pekiştirici niteliktedir.

Parçanın filmdeki son kullanımında Ben, çabalarının ve kararlılığının sonucunu görmüş, Elaine ile olan sorunlarını büyük ölçüde halletmiştir. Scarborough Fair, kısa bir süre, Ben'in Elaine'nin arkasından baktığı çekimlere eşlik eder.

Görüldüğü gibi Scarborough Fair adlı parça filmin çeşitli yerlerinde görüntülere eşlik etmektedir. Filmin diğer müzikleri gibi bu parça da Ben'in içinde bulunduğu ruhsal durumu destekleyici bir unsur olarak görülmelidir. Parçanın sözleri, görüntülerle birlikte dikkate alınmalıdır.

Şarkının dizelerinde, Simon'un doğa sevgisi göze çarpmaktadır. Bu temiz, saf doğa güzellikleri yanında, 20. yüzyılın insanlara sunduğu en büyük yıkımın nedeni olan savaşlardan da söz edilmektedir dizelerde. Üstelik savaşanlar, nedenlerini tam olarak bilmeden, ne uğruna savaşmalarını kavrayamadan, unuttukları amaçlar adına savaşmaktadırlar.

Yabancılaşma ve bireysel yalıtımın bu müzikal ustalarının sanat çizgileri baştan sona incelendiğinde, şarkılarındaki protest hava kendini açıkça belli etmektedir.(32) Şarkılarında kimi zaman yalnız ve yoksul bir boksörün hayatı anlatılır. Kimi zaman da şarkıları yalnızlığa, dostsuzluğa, güçsüzlüğe karşı koyma havası içindedir. Bridge Over Troubled Water adlı şarkılarında bu hava hemen sezilir.

Ne zaman ki bezginsin hiç hissediyorsun kendini,
Ne zaman ki yaşlar var gözlerinde, kurutacağım hepsini
Senin yanındayım, oh, zaman hoyratlaştığında
Ve dost bulunamıyorsa artık
Bir köprü çalkantılı suların üzerine
Sereceğim kendimi.

Ne zaman ki güçsüz ve yeniksin
Ne zaman ki sokaktasın
Ne zaman ki akşam böyle ağır çöker
Ben rahatlatacağım seni
Senin yanında olacağım
Oh karanlık gelirken
Ve acı kuşatmış her yeri
Bir köprü gibi çalkantılı suların üzerine
Sereceğim kendimi.

Bir yelkenli gibi süzül gümüş kız
Süzül üzerinde
Zamanı geldi parlamanın
Tüm hülyaların onların izinde
Eak nasıl parlıyorlar

(32) Orhan Kâhyaoğlu, Flayboy, 1, 8 (Eylül 1986)

Oh, eğer gerek duyarsan bir dosta
Süzülmekteyim tam arkanda
Bir köprü gibi çalkantılı suların üzerinde
Hafifleteceğim zihnini.(33)

Özetlemek gerekirse Simon ve Garfunkel ikilisi, yaşadıkları çağın toplumsal, ekonomik ve kültürel koşullarının etkisiyle biçimlenen, ve kimlik kazanan bir topluluktur. Şarkılarındaki başkaldırı ruhunu, kendi müzik anlayışlarıyla kaynaştırarak, gençliği gerçekleri görmeye ve mücadeleye çağırmışlardır. Özellikle Paul Simon'un kendi bestelerinde işlediği yabancılaşma, bireysel yalıtım, yalnızlaşma gibi öğeler, o çağın insanının içinde bulunduğu koşulların bir göstergesidir aslında. The Graduate filmindeki Benjamin Braddock karakterinin içinde bulunduğu yabancılaşma ve yalnızlaşma süreci, Simon'un şarkılarıyla büyük bir uyum göstermiş ve bu durum, filmin başarısındaki en büyük paylardan birini oluşturmuştur.

BÖLÜM III

THE GRADUATE FILMİNDE ÇEKİM
VE ÇEKİM ÖLÇEKLERİIII.1. Çekim-Sahne-Ayrım

Bir film, kendi içinde bir bütünlük oluşturan tek tek görüntülerden oluşmaktadır ve bu görüntüler bir anlamda görüntü dilinin sözcüklerini ifade etmektedir. Bu tek tek görüntücükler, görüntünün yapı elamanlarını oluştururlar.(34)

Öncelikle, çekim sözcüğünün ne anlama geldiğinin anlaşılması gerekmektedir. Bir filmin temel yapı taşlarından biri olan "çekim" sözcüğünden, günümüzde "kesintisiz bir biçimde birbirini izleyen görüntüler anlaşılmaktadır."(35) Yani çekim, bir kameranın çalışmaya başlayıp duruncaya kadar olan süre içinde film üzerine saptadığı görüntülerden oluşmaktadır. Teknik ya da dramatik aksaklıklardan ötürü aynı olay yeniden çekilirse, bu bir çekim tekrarıdır yeni bir çekim değildir. Yeni bir çekim için kameranın, objektifin ya da görüntülenen olayın değişmesi gerekir.

"Sahne" de bir filmi oluşturan temel yapı taşlarından dandır. Sahne, "sürekli bir olayı gösteren çekimler dizisi ya da tek bir çekimdir."(36) Aynı zamanda, olayın gerçekleşeceği yeri ya da dekoru tanımlamak için kullanılır.

(34) Nadi Kafalı, Görsel Anlatımın Bir Ögesi Olarak Kamera ve Anlatım Gücü, (Yayınlanmamış Yeterlilik Tezi, Marmara Üniversitesi, 1986). s. 55

(35) Nadi Kafalı, Kamera-Aydınlatma ve Çekim Teknikleri, Yayınlanmamış Ders Notları, s. 42

(36) Joseph V. Mascelli, The Five C's of Cinematography, Cine, (Grafic Publications, Hollywood: 1977). s. 13

Ayrım ise "çekimler ya da sahneler dizisidir, kendi içinde bir bütünlüğü bulunmaktadır. Bir ayırım tek mekanda ya da birden fazla mekanda oluşabilir. Ayrım içindeki hareket birbirini izleyen çekimler boyunca uyumlu olmalıdır. Öyleki, olay gerçek yaşamdaki gibi düzgün bir akışın içinde anlatılır. Ayrım dış bir sahne ile başlayabilir ve bir binanın içinde devam edebilir."(37)

Genellikle ayrımlar bir genel çekim ölçeği ile başlar. Bu yolla izleyiciye ilk önce yeni konu hakkında bilgi verilir ve daha sonra adım adım konunun detaylarına inilir. Böylelikle, doğal bakışın yeni bir konu ile karşılaştığında izlediği yola uygun bir sıra izlenmiş olur. Ancak yine de bu kuralın dışına çıkıldığı aykırı durumlar da söz konusudur.(38)

III.2. The Graduate Filminde Ayrımlar

The Graduate filmi 5(beş) ayrımdan oluşmaktadır. Birinci ayırım bir yakın çekim ölçeği ile başlamaktadır, ancak bu ölçek, kısa bir süre sonra zoom out ile değiştirilir ve genel çekim ölçeğine geçilir.

1 İÇ-GECE (Uçak)
Ayr. Ç. Ben'in gözle- Doğal Efekt
ri ve alnı görüntüde- KAPTAN'IN SESİ: Baylar ve Ba-
dır-zoom out-Gen. Ç. yanlar, Los Angeles'e doğru
Ben diğer yolcularla inişe geçiyoruz.
birlikte uçaktadır. Doğal Efekt

.....

Yukarıdaki çekimde önce Ben'in bir ayrıntı çekimi verilmiştir. İzleyici daha ilk çekimde filmin odak kişiliğini yakından görmüş olmaktadır, ancak onun nerede olduğu,

(37) Nadi Kafalı, 1986, Ön. ver., s. 57

(38) Werner van Appeldorn, Der Dokumentarische Film (Dümler Verlag, Bonn: 1970). s. 7-8

ne yaptığı hakkında bir fikir sahibi olamamaktadır. Daha sonra yapılan zoom out ile Ben, çevresi ile ilişkilendirilir ve onun bir uçak koltuğunda oturduğu, diğer yolcularla birlikte seyahat ettiği görülür.

Filmde, ayrımlar arası geçiş yöntemi olarak -çoğunlukla olduğu gibi- kararma/açılma kullanılmıştır. Burada ilginç olan bir nokta dört ayrımlın genel çekim ölçeği ile başlamamış olmasıdır. Birinci ayırım, belirtildiği gibi bir ayrıntı çekimi ile , ikinci ayırım bir yakın çekim ile, dördüncü ve beşinci ayrımlar ise göğüs çekimleri ile başlamaktadır. Yalnızca üçüncü ayırım genel çekim ölçeği ile başlamaktadır.

Birinci ve beşinci ayrımlarda yakın çekim ölçeğinden hemen sonra genel çekim ölçeğine geçilirken, ikinci ve dördüncü ayrımlar bir süre yakın ve orta çekim ölçekleri ile devam eder.

Burada filmin ayrımları hakkında bilgi verilmesi gerekirse şunlar söylenebilir:

Birinci ayırım Benjamin'in uçakla Los Angeles'e gelişi ile başlar. Anne ve babası oğulları şerefine bir parti verirler ve bu partiye kendi aile dostlarını çağırırlar. (Ben'in hiç arkadaşı yoktur) Benjamin bu partiden hoşlanmaz ve konuklara kibar ama soğuk davranır. Zorunlu durumlar dışında konuşmaz. Sıkılıp kendi odasına çıktığında ve akvaryumunun başına geçtiğinde biraz rahatlar. Ancak bir süre sonra aile dostlarından biri olan Eyan Robinson odaya girer ve Ben'den kendisini eve bırakmasını ister. Eve geldiklerinde Ben'i eve girmesi için ikna eder ve onu bastan çıkarmaya çalışır. Ben, bu durum karşısında şaşırır ve biraz korkar. Eyan Robinson'un eve gelmesi sonucu korkarak aşağıya iner. Bir süre kendi kendisiyle hesaplaşan Ben,

bir gece Bayan Robinson'u arayarak onu otele davet eder, ancak odaya çıktıklarında Benjamin huzursuzluk duyar ve ilişkiye girmekten vazgeçer. Ayrım, Bayan Robinson'un, Benjamin'in deneyimsizliğini yüzüne vurarak onu ilişkiye girmeye zorlaması ve bunu başarması ile sona erer.

Filmin birinci ayrımı 132 çekimden oluşmuştur. Bu 132 çekimin ölçeklere dağılımı ise şöyledir:

Ayr. Ç. :12	Omuz Ç. :38	Gen. Ç. :30
Yakın Ç. :4	Göğ. Ç. :17	
Baş Ç. :13	Bel Ç. :15	
	Diz Ç. : 3	

Görüldüğü gibi birinci ayırmda 29 çok yakın ve yakın çekim ölçeği, 73 orta çekim ölçeği ve 30 genel çekim ölçeği kullanılmıştır. Ayrımın %55.3'ü orta çekim ölçeğinden oluşmaktadır. Orta çekim ölçekleri içinde en büyük pay %52'lik oranla 38 çekimlik omuz çekim ölçeğidir. Genel çekim ölçeği ise 30 çekim ile %22.72'lik bir orandadır.

Birinci ayrımın bir başka özelliği ise 8 adet inter-cut çekim kullanılmasıdır.

65 İÇ-GECE (Elaine'nin odası-inter-cutting closer)

Ayr. Ç. Bayan Robinson'un BEN:Aman tanrım göbeği görüntüdedir.

67 İÇ-GECE (Elaine'nin odası-inter-cutting closer)

Ayr. Ç. Bayan Robinson'un BAYAN ROBINSON:Ne dediğimi sol göğsü görüntüdedir. anladın mı?

İnter-cut çekimler ile Ben'i hayrete, şaşkınlığa düşüren, ürküten görüntüleri görürüz. Bu çıplak görüntüler karşısında Ben'in tepkileri ise araya serpiştirilen omuz çekimleri ile verilir.

"Eğer film tek bir kamera ile çekilmekteyse 'inter-cutting closer' çekiminin elde edilebilmesi için hareketin

bazı parçaları sonradan yeniden tekrarlanır. Ve bu çekilen parçalar ara kesme olarak asıl film geridinin arasına kurgu sırasında yerleştirilir. Eğer film birden çok kamera aracılığı ile gerçekleştirilmekteyse o zaman yukarıda sözü edilen 'inter-cutting closer' çekimleri gerçek çekimin yapılması sırasında ayrı bir kamera ile yapılır."(39)

2. Ayrım Ben'in kendi evlerinin yüzme havuzunun yakının çekimi ile başlar ve "dissolve"lar ile devam eder.

133 DIŞ-GÜN (Braddock'ların havuzu)

Yak. Ç. Havuzun suyu Müzik
görüntüdedir. Güneş (The Sound of Silence)
ışıkları yansır.

Dissolve

134 DIŞ-GÜN (Havuz)

Baş Ç. Ben su yatağında yatmaktadır. Müzik fonda

Dissolve

135 DIŞ-GÜN (Havuz)

Yak. Ç. Havuzun suyu Müzik fonda

Dissolve, bir görüntünün başka bir görüntü ile karıştırılma işlemine denir ve fade-out'un fade-in üzerine çekilmesi ile gerçekleştirilir. Zincirleme ve bindirmeye karşılık gelen "dissolve" zaman geçişlerinin, yer değişikliklerinin kamufle edilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Sonuçta, birinci sahnede kaybolan görüntünün yoğunluğu, ikinci sahnede yoğunluk kazanan görüntü tarafından dengelenir.

"Birbirine uyan dissolve'lar olayın akıcılığını korumak veya düzgün bir geçiş yapabilmek için birbirine yapı, hareket ve içerik bakımından benzeyen sahnelerde kullanı-

(39) Joseph V. Mascelli, Ön. ver., s. 13

ılır."(40)

Yukarıda örnek gösterilen 133, 134, ve 135. çekimler de yapı, hareket ve içerik açılarından birbirine benzemektedirler.

İkinci ayırım, dissolve'larla birbirine bağlanan çekimlerle başlar ve Ben'in durgunluğunu, boşvermişliğini ön plana çıkaran, Bayan Robinson'la olan ilişkisini betimleyen çekimlerle devam eder. Bay Braddock oğlundaki bu vurdumduymazlığı farkeder ve onunla konuşur. Ancak Ben, babasına birşey söylemez. Ayırımın sonunda ise annesi Ben'e geceleri dışarda ne yaptığını sorarak onu sıkıştırır.

İkinci ayırım 36 çekimden oluşmaktadır. Bu 36 çekimin ölçeklere dağılımı ise şöyledir.

Ayr. Ç. :2	Omuz Ç. :8	Gen. Ç. :2
Yak. Ç. :4	Göğ. Ç. :5	
Baş Ç. :6	Bel Ç. :8	
	Boy Ç. :1	

İkinci ayırımda 12 çok yakın ve yakın, 22 orta, 2 de genel çekim ölçeği kullanılmıştır. Orta çekim bu ayırımda %61.1 gibi yüksek bir orana yükselmiştir. Genel çekim ölçeğinin oranı ise yalnızca %5.5 tir. İkinci ayırımın daha çok ikili diyaloglarla işlenmiş olması, bu ayırımda orta ve yakın çekim ölçeklerinin kullanılmasına yol açmıştır. (%94.5)

Üçüncü ayırımın başında Ben'i Bayan Robinson ile otel odasında görürüz. Ancak bu kez Ben, Bayan Robinson ile biraz konuşmak gereğini hisseder. Çünkü, ilişkilerinin tekdüzeliğinden ve üzerindeki aile baskısından sıkılmıştır. Bayan Robinson Ben'e, Bay Robinson'la evlenmek zorunda kaldığını, çünkü daha önce Elaine'e bir "Ford"un içinde hamile kaldığını söyler. Ben bu duruma şaşırır ve gülerek Elaine'-

den söz eder. Bayan Robinson Elaine'nin adının geçmesine çok sinirlenir ve Ben'den kızıyla ilgilenmemesi hatta görüşmemesi için söz vermesini ister. Ben önce şaşırır, sonra Bayan Robinson'un kendisini kızına layık görmediğini düşünerek onunla tartışır ve üzerini giyinmeye başlar. Ancak ayrımın sonunda tekrar soyundukları görülür.

Üçüncü ayırında geçiş yöntemi olarak yalnızca "kesme" kullanılmıştır. Kesme, en basit geçiş yöntemidir ve bir çekimden diğerine yapılan hızlı geçiştir. "Ancak buna karşın kesme yine de pürüzsüz olmalıdır ve bir çekimden diğerine olan sürekliliği sağlamalıdır. Bu nedenle seyirci kesme ile yapılan geçişi sezinlememelidir."(41)

Kesmenin en büyük işlevi kolay, dinamik ve alışıla gelmiş bir yöntem olmasıdır. Filmin hızını artırıcı bir etken olarak da kullanılabilen kesme, zamanında yapılmalı ve nedensiz olarak yapılmamalıdır.

Üçüncü ayırım 18 çekimden oluşmaktadır. 18 çekimin dağılımı şöyledir:

Ayr. Ç. :1	Omuz Ç. :2	Gen. Ç. :11
	Göğ. Ç. :2	
	Diz Ç. :2	

Ayırında 1 çok yakın çekim ölçeği, 6 orta çekim ölçeği, 11 genel çekim ölçeği kullanılmıştır. Genel çekimin ayırında kullanılma oranı %61.1'dir. Bunun en büyük nedeni bu ayırında Ben ve Bayan Robinson'un heterojenleştirilme kaygısıyla birbirlerinden olabildiğince uzak görüntülenmesidir. Ayırında %33.3'lük bir oranda da orta çekim ölçeği kullanılmıştır.

(41) Nadi Kafalı, (Yayınlanmamış Ders Notları),
Ön. ver., s. 53

Dördüncü ayırım, Ben'in ailesiyle birlikte mutfakta buldukları göğüs planıyla başlar. Ailesi Ben'i, Elaine'le ilgilenmesi için zorlar ve Ben bunu kabul etmek zorunda kalır. Robinson'ların evine geldiğinde, Bayan Robinson Ben'e çok sinirli ve soğuk davranır. Ben ise, zorunlu olarak Elaine'le çıkmak zorunda kaldığını söyler. Birlikte çıktıklarında Ben Elaine'e karşı kaba davranır ve onu bir strip-tiz kulübüne götürür. Elaine Ben'in bu davranışlarına bir anlam veremez ve ağlayarak kaçar. Ben arkasından gider ve davranışından dolayı özür diler. Daha sonra Ben Elaine'i daha önce Bayan Robinson'la buluştuğu otele götürmek zorunda kalarak zor duruma düşer. Bu arada birbirlerinden hoşlanırlar. Bayan Robinson bu duruma çok sinirlenir ve Ben'i ilişkilerini kızına söylemekle tehdit eder. Bu durum karşısında Ben, ilişkiyi Elaine'e kendisi söylemeye karar verir ve koşarak yanına gider. Ancak tam söylemeye çalışırken Elaine annesini görür ve ilişkiyi anlar. Ayırım, Ben'in evden kovulması ile sona erer.

Dördüncü ayırım 83 çekimden oluşmaktadır. Bunların çekim ölçeklerine dağılımı aşağıdaki gibidir.

Baş Ç. :24	Omuz Ç. :34	Gen. Ç. :15
	Göğ. Ç. : 5	
	Bel Ç. : 4	
	Boy Ç. : 1	

Görüldüğü gibi dördüncü ayırımda 24 yakın çekim ölçeği, 44 orta çekim ölçeği ve 15 genel çekim ölçeği kullanılmıştır. Orta çekim ölçeklerinin tüm ayırma oranı %53'tür. Yakın çekim ölçeği ise %28.9'luk bir orana karşılık gelmektedir.

Dördüncü ayırımda %82'ye yakın bir oranda yakın ve orta çekim ölçeği kullanılmıştır ve genel çekimin oranı düşüktür. Bu ayırımda mekan tanıtımı ve kişilerin birbirle-

rine göre yerlerini bildirme gibi zorunlu durumlar dışında genel çekimden kaçınılmıştır ve olaylar orta ve yakın çekim ölçekleriyle işlenmiştir.

Dördüncü ayrımda geçiş yöntemi olarak kesme kullanılmıştır. Yalnızca 200 ve 201. çekimlerde geçiş yöntemi zincirlemedir.

Filmin beşinci ve son ayrımı göğüs planında Ben'in odasında görüntülenmesi ile başlar. Ben, Elaine'den hoşlanmış hatta onu sevmiştir. Bu yüzden sık sık onu uzaktan izler. Elaine ise okuluna döner. Bu arada Ben ailesine, Elaine ile evleneceğini ancak onun bundan haberi olmadığını üstelik onun şu anda kendisini sevmediğini söyler ve Elaine'nin ardından Berkeley'e gider, bir oda tutar. Bir süre Elaine'i uzaktan izler ama sonunda onunla konuşur ve onun Carl adlı biriyle buluşmasına tanık olur. Bir gün Elaine hiddetle Ben'in odasına girer ve onun annesine neden tecavüz ettiğini sorar. Ben ise bunun yalan olduğunu söyler ama Elaine onu dinlemez ve bağırır. Geceleyin Elaine tekrar Ben'in odasına gelir ve ondan kendisini öpmesini ister. Ben Elaine ile evlenmek ister ama Elaine'den kesin bir cevap alamaz. Bu arada Bay Robinson Ben'in odasına girer ve tartışırlar. Daha sonra Elaine ortadan kaybolur ve Ben onun Carl ile evleneceğini öğrenir. Her yerde Elaine'i arayan Ben, onu bulamaz ve evleneceği yeri bulmaya çalışır. Onları bulduğunda tören bitmek üzeredir ama iki sevgili kiliseden kaçmayı başarırlar ve nereye gideceklerini, ne yapacaklarını bilmeden bir otobüse binip uzaklaşırlar.

Beşinci ayırım 169 çekimden oluşmaktadır ve filmin en çok çekimi bulunan ayırımdır. 169 çekimin ölçeklere göre dağılımı ise şöyledir:

Ayr. Ç. : 4	Omuz Ç. :39	Gen. Ç. :51
Yak. Ç. : 2	Göğ. Ç. :24	Ç.Gen.Ç.: 4
Baş Ç. :19	Bel Ç. :23	
	Diz Ç. : 3	

Görüldüğü gibi beşinci ayrımda 25 çok yakın ve yakın çekim ölçeği, 89 orta çekim ölçeği, 55 genel ve çok genel çekim ölçeği kullanılmıştır. Orta çekim ölçeklerinin bu ayrımdaki oranı %52.6 dır. Genel ve çok genel çekim ölçeklerinin oranı ise %32.5 tir. Ölçekleri tek tek ele alırsak en büyük oran %30.17 ile genel çekim ölçeğidir, onu %23 ile omuz çekim ölçeği izlemektedir.

Sonuç olarak denilebilir ki, filmin 1., 2., ve 3. ayrımlarında genel olarak Ben'in kendine ve çevresine yabancılaşmışlığı ile yalnızlığı kendini gösterir. Bu üç ayrımda da Ben, yaşama ve insanlara karşı vurdumduymaz bir yaşam biçimi içindedir. Bayan Robinson'la kurduğu ilişki onun bu durumunu daha da pekiştirir.

Ben'in Elaine ile tanışması ve daha önemlisi onu kendine "yakın" bulması, yaşamında bir dönüm noktasını oluşturur. Yaşama daha çok bağlanır. Bu nedenle 4. ve 5. ayrımlarda Ben'in kendine amaçlar edindiği ve amaçlarına ulaşabilmek için (ki en büyük amacı Elaine'i tekrar kazanmaktır) "kararlı" davrandığı görülür.

III.3. Geçiş Yöntemleri

Filmimizde kullanılan kesme, zincirleme gibi geçiş yöntemleri ile ilgili bilgiler daha önce verildi. Bunların dışında "bindirme", "silinme", "seçiklik ayarının bozulması" ve filmimizde ayrımlar arası geçişlerde kullanılan "kararma/açılma" vardır.

III.3.1. Bindirme.- Bindirmenin bir geçiş yöntemi olup olmadığı sinema çevrelerinde tartışma konusudur, ancak bindirme aracılığı ile bir çekimden başka bir çekime geçiş

yapılabildiği de yadsınamaz(42).

"Sinemada bindirme, film görüntülerinin kamera içinde ya da laboratuvarında özel olarak üst üste getirilmesi ya da basılmasıyla elde edilir. Bindirme ile sağlanan etkiler ise,

-İki ayrı yerde geçen olayı aynı anda göstermek,

-İki ayrı konu ile ilgili ayrılıkları ya da benzerlikleri koymak,

-Bir işin başlangıçtaki durumu ile sonuçtaki durumunu ortaya koymak,

-Birbiri ile ilişkili iki ya da daha çok olayın ya da nesnenin arasındaki ilişkiyi göstermektedir.

-Bir kişinin görüntüsünün üzerine onun düşünmekte olduğu nesnelere bindirilebilir,

-Dip fondan alınan görüntünün üzerine kişilerin belirmesi ya da yok olmasını sağlamak için bindirmeye başvurulabilir,

-Bir görüntünün üzerine yazı ya da işaretler bindirilebilir"(43).

III.3.2. Silinme(Wipes).- Bir sahnenin silinip diğer bir sahnenin başlaması işlemine denir. Görüntünün silinmesi yatay, dikey olarak ya da görüntünün dönmesi yolu ile yapılabilir. İki görüntü arasındaki sınır, seçik ya da birbirine karışmış olarak gösterilebilir. Silinme yıldız, kupa, sinek, maça, anahtar deliği, alev vb. biçimlerde yapılabilir, ancak bu geçiş yöntemi sinemada ender olarak kullanılır(44).

III.3.3. Seçiklik Ayarının Bozulması.- Bu yolla yapılan geçiş yönteminde ilk görüntü sahnenin sonunda bulanıklaştırılır ve ikinci görüntüye geçilir. Ancak ikinci görüntü de önceleri bulanıktır. Görüntü seçikleştiğinde yeni bir çekime geçildiği izleyici tarafından anlaşılır. Bu yöntem daha çok düş sahnelerinde ve geriye dönüşlerde kullanılır.

(42) Nadi Kafalı, (Yayınlanmamış Ders Notları), Ön. ver., s. 63

(43) Nadi Kafalı, Aynı,

(44) Joseph V. Mascelli, Ön. ver., s. 43-44

III.3.4. Kararma/Açılma.-- Genellikle birlikte kullanılan geçiş yöntemlerindedir. Kararmada, görüntü giderek kararırıp görünmez olur. Kararmadan sonra genellikle bir ya da iki saniye, perde karanlık kalır, daha sonra bir başka görüntü giderek aydınlanarak belirgin hale gelir.

Kararma genelde bir olayın, sahnenin, filmin sonunu, açılma ise tam tersi bunların başlangıcını simgeler.

Bir geçiş yöntemi olarak kararma, ancak filmin arasında bir yerde kullanılabilir. Ancak bu yer, gelişigüzel seçilemez. Kararmanın bir geçiş yöntemi olarak kullanılabilmesi için bir ayrımın, olayın ya da zamanın sonunun geldiğinin belirtilmesi gerekir, ama bu da yetmez, "bu tür bir kararmayı kesinlikle bir açılmanın izlemesi gerekmektedir. Geçiş böylelikle 'kararma-açılma' ikilisi ile sağlanabilmektedir"(45).

Kararma ve açılma arasında geçen süre de önemlidir. "Eğer kararma ve açılma arasındaki süre çok kısa tutulursa geçen zamanın çok kısa olduğu singelenecektir"(46). Terside ise geçen zamanın uzun olduğu vurgulanacaktır. Filmde kararma/açılma arasındaki süreler kısadır.

III.4. Filmde Kullanılan Kamera Hareketleri

Kuşkusuz ki istenildiğinde bir film, kamera hareketlerine başvurulmadan çekilebilir, ancak bu film akıcı, canlı ve dinamik olamaz. Bununla beraber, yalnızca filme akıcılık ve canlılık kazandırmak için de kamera hareketi yapılmamalıdır.

Bir kameranın hareket ettirilmesine neden olabilecek çekimin yapılmasına karar verilmeden önce gerçekten bu harekete gereksinim duyulan bir durum olup olmadığı saptanmalıdır. Daha sonra ise kameranın, ne zaman ve ne kadar süreyle

(45) Nadi Kafalı, (Yay. Ders Notl.) Ön. ver., s. 62

(46) Nadi Kafalı, Aynı, s. 62-63

ve hangi yöne hareket ettirileceğine karar verilmelidir.

Kamera hareketlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- 1- Çevrinme: a) Yatay Çevrinme, b) Dikey Çevrinme
- 2- Kaydırma: a) İleri-geri, b) Sağa-sola kaydırma
- 3- Dikey yükseliş ve düşey alçalış
- 4- Vinçle yapılan kamera hareketleri
- 5- Zoom objektiflerle yapılan kamera hareketleri
- 6- Elde taşınan kameralarla yapılan hareketler(47).

The Graduate filminde çevrinme, kaydırma, dikey yükseliş ve düşey alçalış ile zoom objektiflerle yapılan kamera hareketleri kullanılmıştır.

- 123 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben resepsiyona gelir-sağa yatay çevrinme-konuşur, esneyerek ilerler. BEN: Onu aldım.
RESEPSİYONİST: Efendim?
.....
- 143 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Baş Ç. Ben görüntüde. Müzik
Döner, eliyle panjuru (April Come she will)
aralar, dışarı bakar ve
kalkar-sola yatay çevrinme- pantolonunu giyer,
havlusunu da alarak
odadan çıkar.

123. çekimde Ben, Bayan Robinson'la ilişkiye girmek üzeredir. İlk defa bir kadınla beraber olacak olan Ben, deneyimsizliğinin verdiği sıkıntı içindedir. Aslında insanların hep olduğu gibi görünmeleri gerektiğini düşünmektedir, ancak bu ilişkiyi anlayabilecek en yetkin insanın "resepsiyonist" olduğunu bildiğinden, gerçeği saklamak için "rol" yapar. Bu çekimde kullanılan çevrinme hareketi onun bu durumunun çevresiyle birlikte ve hareketli olarak algılanmasını kolaylaştırmaktadır.

(47) Nadi Kafalı, Aynı, s. 65

143. çekimde Ben'in Bayan Robinson'la ilişkisi devam etmektedir ve filmin bu tür çekimleri, Ben'in vurdum-duymazlığı ve çevresine olan ilgisizliğini, başka bir deyişle kendi kendisiyle hesaplaşmasını betimlemektedir.

123 ve 143. çekimler, çevrinme hareketinin filmdeki birer örneğini betimlemektedirler. Çevrinme, kameranın yalnızca gövdesiyle yatay olarak sağa-sola, dikey olarak yukarı-aşağı döndürülmesidir. Bu harekette kameranın dayanak noktasının (örneğin ayaklı kamera sehpası) yeri değişmez, yalnızca kamera kendi gövdesiyle çevresinde hareket eder.

"Çevrinme aracılığı ile yapılan bir kamera hareketi, izleyiciye genel bir bakışın sağlanması olanağını tanımakta, izleyicinin bakışını yönlendirme görevini taşımakta, görüntü içinde bir hareketin saptanmasını ve bu hareketin devamının izleyici tarafından kesintiye uğramaksızın görülmeye devam etmesini sağlamaktadır"(48).

123 ve 143. çekimlerde de hareketlerin kesintisiz olarak izlenebilmesi amacıyla, çevrinme hareketleri yapılmıştır, ki "yatay çevrinme, öncelikle bir konunun hareketinin izlenmesi için yapılmaktadır"(49). Dikey çevrinme hareketi de yatay çevrinme gibi, genelde birbirlerinden ayrı yerde olan konuları, görüntüde anlam yönünden birleştirmek ve görsel bir bağ kurabilmek için kullanılırlar(50).

Kaydırma hareketi ise, kameranın bulunduğu yeri terk ederek konum değiştirmesidir.

Kaydırma hareketi de diğer kamera hareketleri gibi, nedensiz ve bilinçsizce yapılmamalıdır. Bu hareket, izleyi-

(48) Hilmar Mehnert, Film Fotografie und Fernsehfilm Fotografie, Web Fotokino Verlag, Leipzig: 1971. s. 89

(49) Nadi Kafalı, Aynı, s. 66

(50) Nadi Kafalı, Aynı,

ciye mekan tanıtmak, bilinmeyeni ortaya çıkarmak, görüntüye yeni elamanlar sokmak, konuyu ya da olayı izlemek, dramatik etki yaratabilmek gibi nedenlerle yapılmaktadır.

27 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Gen. Ç. Ben, girişte ayak- BAYAN ROBINSON:Ne içersin?
tadır, salona doğru iler- Bourbon?
ler-İleriye kaydırma-Bayan
Robinson bara gider ve
içki doldurur.

89 İÇ-GECE (Salon)
Gen. Ç. Bay Robinson ve BEN:Yo, hayır.
Ben arka planda ilerler-
ler.-İleriye kaydırma-
Kamera Bayan Robinson'a
yaklaşır-Omuz Ç. -Bayan
Robinson sabit bir nokta-
ya bakmaktadır, kalkar, yürür.

231 İÇ-GECE (Taft Otel)
Bel Ç. Ben ve Elaine BEN:Dinle, bana kalırsa
otele girerler-geriye burda bar yoktur. Yani bil-
kaydırma-Oteldekiler diğim kadarıyla yok.
Ben'e selam verirler.
Ben gülümser.-sola pan-
Birlikte dışarı çıkar-
lar.

27. çekimde Ben, Bayan Robinson'u evine getirmiştir. Bu çekimde Ben'in tedirginliği kendini belli eder. Çünkü sonuçlarını kestiremediği bir durumla karşı karşıyadır. İleriye kaydırma hareketi ile Ben'in yeni bir mekana ilk defa girişi betimlenir.

89. çekimde ise yapılan ileriye kaydırma hareketinin mekan tanıtmak gibi bir amacı yoktur. Bu hareket daha çok dramatik etki yaratabilmek amacıyla yapılmıştır. Genel çekim ölçeğinden ileriye kaydırma ile Bayan Robinson'un omuz planına geçilmiş ve onun yüzündeki ifadenin izleyici tarafından algılanabilmesi sağlanmıştır.

231. çekimde Ben, Elaine ile Taft Otel'e girer. Bu otele daha önce Bayan Robinson ile gelen ve otel personelinin tanıdığı Ben, şimdi Elaine ile birlikte geldiği bu otelde Bayan Robinson'la olan ilişkisinin anlaşılmasından korkmaktadır. Geriye kaydırma hareketi ile Ben'in sıkıntılı hali, çevresiyle bütünleştirilerek izleyiciye aktarılır.

Dikey yükseliş ve alçalış hareketleri de filmlerde sıklıkla kullanılan kamera hareketlerindedir. Bu hareketler, kameranın üzerinde bulunduğu aracın yükseltilip alçaltılması yolu ile gerçekleştirilir. Pedestal adı da verilen bu hareketler ile kameranın bakış yüksekliği değiştirilir.

114 İÇ-GECE (Taft Otel)

Ayr. Ç. Camlı sehpadan Ben'in görüntüsü yansımaktadır. Bir süre sonra Bayan Robinson görüntüye girer. Ben ayağa kalkar -Aşağı pedestal, yukarı tilt-Birlikte otururlar. Ben garsona işaret eder, ama garson görmez. Bayan Robinson garsonu çağırır, içki söyler. Ben bir süre sonra kalkar. Bayan Robinson Ben'in ardından gülümseyerek bakar.

PAYAN ROBINSON:Merhaba Benjamin.

BEN:Merhaba

.....

114. çekimde Ben, Bayan Robinson'la buluşmak için geldiği Taft Otel'dedir ve tedirgindir. Daha önce hiçbir kadınla yakınlık kurmamış olan Ben, bu durumundan dolayı ne yapacağını bilmez bir durumdadır. Bayan Robinson ise bu tür ilişkilere alışık olduğunu gösterircesine sakin ve kendinden emindir. Ben'in heyecanlı ve sinirli tavrı ile Bayan Robinson'un sakin ve kendinden emin tavrı, kamera hareketi yardımı ile pekiştirilir.

Yukarıdaki çekimde Ben, önce tek başına masada otur-
maktadır. Kamera, Ben'in masadan yansıyan görüntüsünü almak-
tadır ve üst açıdadır. Bayan Robinson'un gelmesi ile birlik-
te kamera, yüksekliğini düşürür ve aşağı pedestal ile yukarı
tilt hareketini birlikte yaparak çerçeveyi ikili bel çö-
kimine getirir. Ancak kamera bu hareketi yaparken Ben de Ba-
yan Robinson'a saygı göstermek için ayağa kalkar. Dolayısıyla
bu kamera hareketi, aynı zamanda konuyu çerçeve içinde
tutmak işlevini de yüklenmiştir.

Zoom objektiflerle yapılan kamera hareketleri ise
kameranın konumu değişmeden, değişebilir odak uzaklıklı
objektifler düzeneği ile konuya yaklaşma ya da uzaklaşmadır.

The Graduate filminde birçok zoom objektiflerle ya-
pılan kamera hareketi vardır.

- 5 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Yakın Ç. Ben gözleri BAY BRADDOCK'UN SESİ:Ne olu-
açık kameraya doğru yor?
bakmaktadır. Bir süre
sonra babası görüntüye
girer ve Ben'in karşısı-
na oturur.-İkili Y.Ç. -
Daha sonra Bayan Braddock
görüntüye girer ve tamamen
kapatır-Zoom out- Üçü bir-
likte hole çıkarlar.
- 142 İÇ-GECE (Taft Otel)
Baş Ç. Ben kameraya doğ- Müzik fonda
ru bakmaktadır. Önünden (April She Come)
Bayan Robinson geçer.
-Zoom out- Ben yatakta-
dır ve içki içmektedir.
Bayan Robinson diğer tarafa
geçer. Ben kamera doğrul-
tusundaki TV'ye bakmakta-
dır. Bayan Robinson gi-
yinik olarak tekrar ge-
çer, kapıyı açar ve gö-
rüntüden çıkar.

5. çekimde Ben, kameraya doğru düşünceli bir biçimde bakmaktadır. Niye orada olduğunu bilmez gibidir. Babasının görüntü çerçevesi içine girmesine rağmen önce ölçek değişmez, çünkü ağırlık Ben'dedir ve onun yüzündeki ifade bir değişiklik yoktur. Bir süre sonra Bayan Braddock'un görüntüye girmesi ekranın kapanmasına neden olur ve yapılan zoom out hareketi ile çevre ortaya çıkarılır.

142. çekimde Ben yine baş çekim ölçeğinde görüntüdedir. Ancak izleyici onun otel odasında mı yoksa kendi odasında mı olduğunu kestiremez. Zoom out ile birlikte onun otel odasında Bayan Robinson'la beraber olduğu anlaşılır. Bu çekimde zoom out hareketi, mekanı belirlemek, tanıtmak amacıyla kullanılmıştır. Yine bu çekimde Ben'in düşünceli hali göze çarpar. Ancak Ben'in bu hali daha çok onun Bayan Robinson ile girdiği ilişkinin ağırlığını üzerinde hissetmesindedir.

302 DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)
Omuz Ç. Ben.-Zoom in- Müzik
Ben'in arkasındaki kafeste (Scarborough Fair)
bulunan goril görüntü- Müzik biter
dedir.

302. çekimde Elaine'nin başka bir erkekle beraber gitmesi Ben'i üzmüştür. Elaine'nin kendisi için önemini bilen ve onu kaybetmek istemeyen Ben, sıkıntılı ve üzüntülü bir şekilde görüntüdedir. Kameranın zoom in hareketi ile birlikte görüntüye, tıpkı Rodin'in "düşünen adam" heykeli gibi bir konum almış goril girer. Böylelikle Rodin'in heykeli ve onun ifade ettiği şeyler ile Ben'in ruh durumu arasında simgesel bir bağ kurulmuş olur. Bu yeni çerçeve Ben'in o anki ruh durumunu betimleyici bir işlev taşımaktadır aynı zamanda.

285 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Omuz Ç. Ben kampüsteki ha- Müzik
vuzun kenarındadır. Etrafı- (Scarborough Fair)
na bakar. Geriye döner.

Tekrar önüne döner.
 Bir süre sonra tek-
 rar döner-Yukarı
 pedestal ve zoom in-
 Elaine merdivendedir.

285. çekim Ben'in Elaine'i aramaya geldiği kampüste gerçekleştirilmektedir. Ben Elaine'le konuşmak ve ona ihtiyacı olduğunu bildirmek amacıyla onu aramaktadır. Ben önce etrafına bakarak Elaine'i arar. Sonra geri döner ve ayağa kalkar. Kamera yukarı pedestal ve zoom in hareketi ile Elaine'i görüntüler. Burada önemli olan zoom in hareketinin çok hızlı yapılmasıdır. İzleyici aniden çerçevede Elaine'i görür. Üstelik zoom in hareketinin başlangıcında seçiklik bozulur, tam Elaine görüntüye girdiğinde netlik yeniden sağlanır, böylece izleyici şaşırtılmış olur.

Görüldüğü gibi kamera hareketleri aslında bir çekim biçimidir ve kameranın ilk duruş noktasını terkederek yeni bir konum alması olayıdır(51). Bu hareketler filme akıcılık, canlılık ve dinamizm kazandırır.

III.5. Kamera Açılırları

Bu konuyu iki ayrı konumda ele almak olanaklıdır. İlki kameranın duruş noktasından doğan kamera açılarıdır, ki bunlar normal, alt ve üst açı olarak üçe ayrılır. Diğerleri ise kameranın kullanım yöntemi ile ilgilidir ve öznel/nesnel kamera olarak iki biçimde incelenebilir.

"Dramatik, psikolojik ve sanatsal düşünceler, kameranın konuya göre yüksekliğini belirleyerek öykü anlatımına yardım edebilir. İzleyicinin gösterilen olay karşısındaki ilgi ve tepkisine, sahenin göz düzeyinden veya konunun altından veya üstünden görüntülenmesi etki edebilir"(52).

III.5.1. Normal Açı.- Normal kamera açıları, ortalama yükseklikteki bir izleyicinin göz seviyesinde konumlandırılır.

(51) Hilmar Mehnert, Ön ver., s. 86-87

(52) Joseph V. Mascelli, Ön. ver., s. 36

lan kameranın açısıdır. Alt ya da üst açıdan daha az ilgi çekici olan normal açılı "görüntülemeye nesne üzerindeki ya da ortam içindeki dikey çizgiler kesişmezler,(53)" ve birbirlerine paralel uzanırlar.

Nesnel kamera ile yapılan normal açılı çekimler, ortalama göz düzeyinden yapılmalıdır. Ancak bir kişinin yakın çekimi, o kişi oturuyor da olsa, onun göz düzeyinden yapılmalıdır.

Oyuncuların doğrudan doğruya kamera merceğine baktığı "özel" yakın çekimlerde ise, çekim her zaman o oyuncunun göz düzeyinden yapılmalıdır. Kameranın alçak ya da yüksek bir konumda olması oyuncu/izleyici arasındaki ilişkiyi birisinin diğerine göre üstünlüğü ya da zayıflığı şeklinde gerçekleştirecektir(54).

Normal açıdan yapılan çekimlerin, açıldırılmış çekimlere oranla daha dramatik ve çarpıcı etkiler yarattığı örnekler de bulunmaktadır. Örneğin bir trenin hızla kamera-ya doğru ilerlediği bir çekim, izleyici üzerinde etkili olacaktır(55).

"The Graduate" filminde, normal açı ile çekilmiş birçok örnek bulunmaktadır. Diğer alt bölümlerde verilen birçok örnek, normal açılı çekimler için de geçerlidir.

III.5.2. Üst Açı.-- Bu açı, kameranın, çekime konu olan nesneye göre yukardan aşağıya konumlandırılması ile elde edilir. Üst açı her zaman kameranın ortalama göz seviyesinin üzerinde konumlandırılmasıyla oluşturulmaz. Örneğin

(53) Nadi Kafalı, 1986, Ön. ver., s. 70

(54) Nadi Kafalı, Aynı, s. 71

(55) Joseph V. Mascelli, Ön. ver., S. 37

küçük bir paketin üst açıdan çekilebilmesi için kamcranın, paketin biraz üzerinde konumlandırılması yeterlidir. Filmimizde 52 adet üst açılı çekim kullanılmıştır.

- 282 DIŞ-GÜN (2 Nolu Berkeley yolu)
Gen. Ç. -Zoom out- Ç.Gen. Müzik
Ç. Ben, arabayla köprü- (Scarborough Fair)
den geçer.
- 283 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Ç. gen. Ç. Ben kampüste Müzik
yürümektedir. Merdiven- (Scarborough Fair)
lerden iner-sağa pan-
Kamera Ben'i takip eder.
Ben, kampüsteki havuzun
kenarına oturur-zoom out-
Kampüs tepeden bomboş
görünmektedir.

282 ve 283. çekimlerde Benjamin, Elaine bulmak için Berkeley'e gitmektedir. Bu çekimlerde Ben'in kararlılığı çok genel çekim yardımı ile betimlenir.

"Yüzey üzerinde düzgün şekiller içeren konuların üst açıdan görüntülenmeleri iyi sonuçlar verebilir. Tahçeler, dolambaçlı patikalar, yarış alanları, havaalanı ve sanayi kompleksleri gibi ortamın yüzey şekillerinin izleyiciye tanıtılması için yalın anlamlarda kullanılabilir"(56).

282 ve 283. çekimlerde, karayolu, köprü ve üniversite kampüsünün üst açıdan izleyiciye bir bütün olarak tanıtılması amaçlanmıştır.

- 153 DIŞ-GÜN (Havuz)
Omuz Ç. Ben, su yatağın- BAYAN BRADDOCK:Robinson'lar
da doğrulur. burada.

153. çekimde Ben, su yatağında doğrulur. Onun Bayan robinson'la olan ilişkisi devam etmektedir. Kullanılan üst açılı çekimle ben'in güçsüzlüğü betimlenir.

Üst açılı çekimler, oyuncuyu, hem çevresi hem de hareketleri nedeniyle küçültür. Üst açılı öznel kamera yolu ile izleyici, yüksek bir yere yerleştirilerek, ona bir üstünlük duygusu verilir.

Bu tür çekimlerde net alan derinlikleri fazladır ve bu çekimler daha çok, çekime konu olan kişinin, çevresi ya da koşullar tarafından ezilmesini, güçsüzlüğünü betimlemek için kullanılır.

III.5.3. Alt Açı.- Alt açı, kameranın aşağıdan yukarıya yönlendirilmesi yolu ile gerçekleştirilir. Ancak burada önemli olan, kameranın konuya göre yüksekliğidir. Örneğin bir binanın, bir böceğin ya da bir bebeğin alt açılı çekimleri için, kameranın normal göz seviyesiyle bağlantısı olmaksızın, aşağıdan yukarıya doğru konumlandırılması yeterlidir.

"Alt açılar saygı, korku ve heyecan duyguları yaratmak, konunun hızının artmasını sağlamak, görüntüde bulunması istenmeyen ön planı ya da ufuk çizgisini düşünerek arka planı yok etmek, görsel düzenlemeyle ilgili çizgilerin biçimlerini bozarak çok güçlü perspektiflerin yaratılmasını sağlamak ve güçlü dramatik vurguların istendiği durumlarda kullanılmalıdır"(57). The Graduate filminde 37 alt açılı çekim bulunmaktadır.

158 DIŞ-GÜN (Havuz)
Baş Ç. Bayan Robinson. BAYAN ROBINSON:Merhaba Benjamin.

158. çekimde Bayan Robinson alt açılı bir çekimle görüntüdedir. Bayan Robinson'un, Ben'le olan ilişkilerini "yönlendiren" kişi olması ve deneyimi, onu güçlü kılmaktadır. Bu çekimde Bayan Robinson'un "güçlülüğü" verilmek istenir. Bunun yanında, oyuncuların birbirlerine göre olan konumları da alt açı kullanımını gerektirmektedir.

(57) Nadi Kafalı, 1986, Ön. ver., s. 72-73

407 İÇ-GÜN (Kilise)
Gen. Ç. Ben, yukarıda elle- BEN:Elaine...
rini iki yana açmış bağır-
maktadır.

407. çekimde kullanılan alt açı, tamamıyla güçlü bir dramatik vurgu yaratmak ve Ben'in ellerini, "çarmıha gerilmiş İsa" gibi iki yana açarak, "acı" çektiğini betimlemek için kullanılmıştır.

39 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Bel Ç. Bayan Robinson'un BEN:Bayan Robinson, siz
dizden bükülü sol bacağı- beni baştan çıkarmaya ça-
nın arasından Ben görün- lışıyorsunuz.
tüdedir.

39. çekimde alt açı, hem güçlü bir perspektif oluşturmak, hem de dramatik bir vurgu yaratmak amacıyla kullanılmıştır. Bu çekim cinsel çağrışımlar yaratacak bir niteliktedir ve Ben'in konumu yine "güçsüzdür".

III.5.4. Nesnel Kamera Açısı.- Nesnel kamerada izleyiciler, olayları görünmeyen bir kişinin gözüyle izler, bu nedenle de nesnel kamera açıları kişisel değildir. Bu bakış açısı, izleyicinin bakış açısı olarak da yorumlanabilir.

Nesnel kamera açıları, görüntü içindeki oyuncular, kameranın merceğine bakmazlar, sanki kamera hiç yokmuş gibi davranırlar. Eğer bir oyuncu istemeyerek kameraya bakarsa, çekim tekrarlanır. Konulu filmlerin büyük bölümü bu açı kullanılarak gerçekleştirilir. "The Graduate" filminde de çekimlerin çok büyük bir çoğunluğu bu açıyla yapılmıştır.

281 DIŞ-GÜN (1 Nolu Berkeley Yolu)
Ç. Gen. Ç. Ben arabada, Müzik
soldan sağa doğru gitmekte- (Scarborough Fair)
dir.

164 İÇ-GECE (Banyo)
Ayr. Ç. Ben elini keser. BEN:Biriyle mi?
BEN:Neden sordun?

Yukarıdaki iki çekimde de olaylar görünmeyen bir kişinin gözüyle izleyiciye aktarılır. 164. çekimde, annesinin Ben'e biriyle buluşup buluşmadığını sorması, onu heyecanlandırır ve elini keser. Çünkü Ben, bu ilişkinin ortaya çıkmasından korkmaktadır.

III.5.5. Öznel Kamera Açısı.- Bu açı, "kişisel" bir bakış açısıdır. "İzleyici sahnedeki olayın içine, bu sanki kendi yaşantısıymış gibi katılır. Bu katılım aktif bir katılımdır. Hem aktif bir katılım içindedir, hem de görüntüdeki bir kişinin yerini alarak olayı o kişinin gözleriyle izler. Öznel kameranın değişik amaçlarla kullanılmasıyla önem kazanır"(58).

Öznel kamera aşağıdaki yöntemlerle gerçekleştirilebilir.

- Kamera, izleyiciyi sahne içine yerleştirmek için, izleyicinin gözü gibi hareket eder.

- Kamera, görüntü içindeki bir kişinin yerini alır.

- Kamera, görünmeyen bir izleyicinin gözü gibi hareket eder.

Filmimizde 17 öznel açılı kamera kullanımı vardır.

97	DIŞ-GÜN (Yüzme Havuzu) Gen. Ç. Öznel Kamera. Kamera Ben'in gözüyle çevreyi gözlemektedir. Ben'in anne ve babası görüntüdedir. Kamera havuza girer. Bu arada konuklar alkışlamaktadırlar. Kamera suyun içindedir, yüzeye çıkar. Braddock'lar merceği elleri ile kapatırlar. Kamera tekrar dalar ve havuzda çevrinir.	Doğal Efekt (Nefes alış-veriş sesleri Su sesi Hava kabarcıkları sesleri)
----	---	---

97. çekimde Ben'in yalnızlığı ve çevresine yabancılığı genel çekim ölçeği ile çok iyi simgelenmiştir. Bu çekimde öznel kamera kullanılmış, bunun yanında dış seslerin yalıtılması yolu ile Ben'in de çevresinden "yalıtılmışlığı" vurgulanmıştır. Yalnızca doğal efektte yer alan nefes alış-veriş sesleri ile su sesi duyurulur izleyicilere. Genel olarak "yalıtılmışlık" duygusu iki biçimde verilir sinemada. Bunlardan ilki "gökyüzü"nün, diğeri ise "su"yun derinlik etkisi iledir. 97. çekimde olduğu gibi 98. çekimde de Ben'in dünyadan yalıtılmışlığı betimlenmek istenir. Bu çekimde Ben suyun altındadır ve elinde bir zıpkınla hareketsiz durmaktadır. Hiçkimsenin olmadığı, kendi kendisiyle başbaşa kaldığı bu ortamda Ben, kendini dış dünyadan soyutlar. Bu çekim, Ben'in bireyselleşme/yabancılaşma sürecinin ve yalnızlığının filmdeki en iyi örneklerinden birisini oluşturur.

- 103 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Öznel K. Resep- RESEPSİYONİST:Yardım edebisiyonist kameraya bakar. lir miyim bayım?
- 104 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Öznel Kamera. BEN:Ne? Oh hayır, ben yalnızca-
Ben, kafasını sola doğru çevirir ve kameraya doğru bakar. Resepsiyona doğru ilerler.

103 ve 104. çekimlerde Ben, Bayan Robinson'la buluşmak için geldiği Taft Otel'dedir. Ben, ne yapacağını bilmediğinden ve şaşkın şaşkın etrafına baktığından dolayı resepsiyonistin dikkatini çeker. Bu iki çekimde de öznel kamera kullanımı yolu ile Ben ve Resepsiyonist, izleyicilere ilgi odağı olarak sunulurlar.

III.6. Çekim Ölçekleri

"Çekim ölçeklerinin tek anlamlı olarak tanımlanabilmesi kolay bir iş değildir. Ancak, bu ölçeklerin ne olduğunun bilinmesi redaktör, rejisör, kurgucu ve diğer görevliler arasında oluşabilecek tartışmalardan kaçmayı sağlayacak, yanlış anlaşmaları ve sonsuz tartışmaların oluşmasına engel olacaktır"(59).

"...çekim ölçeğinin türünü, her zaman kameranın konudan uzaklığı veya objektifin odak uzaklığı tam olarak belirleyemez. Kameranın uzaklığı ve görüntülenen alan, bu alanın içindeki nesne ya da nesnelere hacimleri ile de yakından ilgili bulunmaktadır. Çekim ölçeği hem konu, hem de tüm görüntü alanına bağlı olarak, konunun görüntü boyutu göz önüne alınarak belirlenmelidir. Böylece bir baş yakın çekimi, ister bir fil yavrusunun olsun, ister bir insan yavrusunun olsun çerçeve dolu başı olarak gösterilecektir" (60).

Çekim ölçekleri konusu incelenirken, filmde örnekler verilerek konu pekiştirilecektir. Ancak filmin çekimlerinden örnek verildiğinde, filmde yer alan kişilerin "karakterleri ve kişilikleri"nin bilinmesi yararlı olacaktır. Başka bir deyişle, filmde yer alan oyuncuların kişilikleri bilinmeden, filmde örnekler verilmesi, konunun anlaşılması açısından yararsız ve anlamsız olacaktır. Bu nedenle önce filmdeki odak ve birincil kişilikler hakkında bilgi verilmesinde yarar vardır.

(59) Werner von Appeldorn, Der Dokumentarische Film (Dümmler Verlag, Bonn: 1970), s. 134

(60) Joseph V. Mascelli, Ön. ver., s. 24

Filmin "odak kişiliği" Benjamin Braddock'tur. Benjamin zengin bir Amerikan ailesinin tek oğludur ve liseyi bitirip ailesinin yanına dönmektedir.

3 İÇ-GECE (Havaalanı)
Yakın Ç. Taşıyıcı kayış- Müzik fonda
taki valizin görüntüsü. (The Sound of Silence)
Ben valizi alır ve yürür.

3. çekimde yer alan valiz, zenginlerin kullandıkları türden bir valiz olan "Samsonite" markadır. Bunun yanında Benjamin'in giyimi ve uçak yolculuğu yapması da onun zengin bir aile üyesi olduğunu göstermektedir.

205 DIŞ-GECE (Ben'in arabası)
Omuz Ç. Elaine. ELAINE: Üniversiteye gidecek misin?

205. çekimden ise onun liseyi bitirdiği öğrenilir.

Ben'in yalnızlığı seven bir insan olduğu kendi adına verilen partideki davranışlarından ve partide kendi yaşattığı hiç kimse olmamasından anlaşılır.

Geleceği konusunda kararsızdır Benjamin. 205. çekimde Elaine'nin sorusuna 'hayır' yanıtını vererek üniversiteye gitmeyeceğini belirtir. Ben'in gelecekte ne yapacağını, ne olmak istediğini bilememesi 5. çekimde açıkça anlaşılır.

5 İÇ-GECE (Ben'in odası)
Baş Ç. Ben kameraya doğru
bakmaktadır. Bir süre BAY BRADDOCK'UN SESİ: Sorun
sonra babası görüntüye ne Ben?
girer ve Ben'in karşısına oturur. Daha sonra BEN: -ben, yalnız-
Bayan Braddock görüntüye BAY BRADDOCK: -Üzgün müsün?
girer ve tamamen kapatır-zoom out-Üçü birlikte hole çıkarlar. BEN: Evet.
BAY BRADDOCK: Neyle ilgili?
BEN: Sanıyorum -geleceğimle ilgili.
BAY BRADDOCK: O neden?
BEN: Bilmiyorum, onu olmayı istiyorum-
BAY BRADDOCK: Ne olmayı?
BEN: Farklı.
.....

Ben'in kızlara karşı da pek ilgisi yoktur. Ancak bu durum daha çok onun kendi yapısına uygun biriyle karşılaşmasından kaynaklanmaktadır.

- 6 İÇ-GECE (Merdiven)
 Y.Ç. Braddock'lar aşağıya
 inerlerken konuklar onla- BAY CARLSON: Onları avla-
 rı durdururlar. Bir süre makta zorluk çekmeyecek-
 sonra Ben, merdivenler- sin öyle değil mi?
 den iner ve kapıya yöne- BEN: Efendim?
 lir, açar. Bay Loomis BAY CARLSON: Kızlar, piliç-
 onu durdurur. ler, ufak hippie kızlar.
BAYAN CARLSON: Ben'in o çağ-
 larını geçirdiğini düşünü-
 yorum, öyle değil mi Ben?
BEN: Evet madam.

Bayan Carlson, Ben'in kız tavlama çağını geçirdiğini düşünmektedir ve Ben de onu tasdiklemektedir, ancak liseyi yeni bitirmiş bir genç için, bu pek geçerli bir görüş değildir.

Benjamin, kendisiyle ilgilenen ve baştan çıkarmaya çalışan Bayan Robinson'a önceleri karşı koyar. Hatta otel odasında, her şeyi bırakıp sinemaya gitmeyi teklif eder. Çünkü daha önce hiçbir kadınla ilişkiye girmemiştir ve başarısızlıktan, mahcup olmaktan korkmaktadır, bunun yanında ailesini de düşünmekte, onların bu ilişkiden zarar göreceklərini, onların buna layık olmadıklarını düşünmektedir.

Fiziki yönden kısa boylu, koyu renk saçlı, normal kiloda olan Benjamin'in çok yakışıklı olduğu söylenemezse de kesinlikle çirkin değildir. Dış görünüş olarak herhangi bir özürü ya da sakatlığı yoktur.

73. çekimden Ben'in yirmi yaşında olduğunu, yakın gelecekte yirmi bir yaşına basacağını öğreniriz.

- 73 İÇ-GECE (Robinson'la-
 rın evi)
 Gen. Ç. Ben koşarak merdi-
 venlerden iner ve bara

gelir, içki alır ve oturur. Bay Robinson eve gelir. Ben döner, ayağa kalkar. Bay Robinson girişte duraklar, sonra elini uzatarak Ben'e doğru yürür. Ben de yürür ve el sıkışırlar. Ben gitmek için kapıya ilerler ama Bay Robinson onu durdurur. Ben geri döner. Bay Robinson içki doldurur ve bir tane de Ben'e verir.

Benjamin'in diğer insanlarla sağlıklı bir iletişim kuramaması, filmin çeşitli sahnelerinde açıkça görülür. Örneğin, Bayan Robinson'la buluşmak için gittiği Taft Otel'de bir türlü garsona kendini fark ettiremez. Bir başka sahnede ise Ben'in babasıyla iletişim kurma çabalarını görürüz.

95 DIŞ-GÜN (Arka bahçe, yüzme havuzu)
Gen. Ç. Bay Braddock konuklara doğru konuşmaktadır. Geri döner, kapının ardındaki Ben'le konuşur, tekrar konuklara döner. Bir süre sonra geri dönerek Ben'le tekrar konuşur ve kapıyı açar.

.....
BEN'İN SESİ:Baba, bunu bir saniye konuşabilir miyiz?
BAY BRADDOCK:Onları daha fazla bekletmem Ben. Artık çıksan iyi olur.
BEN'İN SESİ:Ama bunu konuşmak istiyorum.
.....
BEN'İN SESİ:Baba beni dinler misin?

Ancak iletişim kurma çabalarında başarılı olamaz Ben.

Özetlersek, Benjamin Braddock, liseyi yeni bitirmiş, yirmi bir yaşında, geleceğinin ne olacağını bilmeyen ve bu konuda henüz bir karara varamamış, biraz sıkışık yaradılışlı ve insanlarla sağlıklı bir iletişim kuramayan bir ki-

şiliktir. Zengin bir ailenin üyesidir ve ailenin tek çocuğudur. Anne ve babasını herkes kadar sevmekte ve saymaktadır, ancak onlarla iyi ve başarılı bir ilişki içinde değildir. Sorunlarını ailesi ile paylaşamamaktadır bir türlü. Bu arada hiç bir kadınla ilişki kuramamış olması ve deneyimsizliği onu Bayan Robinson'la ilişki kurmaya iter, ancak bu ilişki de Benjamin için hayal kırıklığı yaratır. Çünkü sevilmeye değer birini aramaktadır.

Genelde başkalarına karşı kibar ve naziktir. Örneğin otelin dış kapısından girmek üzereyken, dışarıya yağlı insanların çıktığını görür ve onlara kapıyı tutarak yol verir. Ancak herkese karşı nazik davranmak zorunluluğu ona sağma gelmektedir aslında.

223 DIŞ-GECE (Ben'in Arabası)

Omuz Ç. Ben ve Elaine ara-
badalar ve yemek yemek-
teler.

BEN:Bak, mezun olduğumdan beri içimde bir his bana sanki kaba olmam gerektiğini söyler gibi geliyor, anlatabiliyor muyum?

.....

BEN:Herkesine karşı nazik davranmak mecburiyeti bana anlamsız geliyor. Hep yanlış kimselerle karşılaştığımı sandım. Hayır, hiç kimse insanı olduğundan başka türlü görünmeye zorlanmamalı.

Bu çekimden anlaşılabilceği gibi Benjamin, herkesin olduğu gibi görünmesi gerektiğini düşünen bir yapıdadır, ancak şimdiye kadar tanıdığı insanlar genelde hep iki yüzlü görünmüştür ona. O bu çevrede, bu toplum düzeninde yalnız olduğunu hissetmektedir. Bu yalnızlığını, düzene ve çevresine karşı yabancılığını giderecek, sevilmeye değer birini aramaktadır, Ben. 234 ve 236. çekimlerde, Elaine'nin aradığı niteliklerde olduğunu hisseder.

- 234 DIŞ-GECE (Ben'in Arabası)
Omuz Ç. Ben. EEN:Elaine senden hoşlandım.
- 236 DIŞ-GECE (Ben'in Arabası)
Omuz Ç. Ben ve Elaine gö-EEN:Bana inanıyor musun?
rüntüdedir. Ben arabayı EEN:Sen şimdiye kadar hoş-
çalıştırır. Birbirleri-
ne bakarlar. landığım ilk kızsın benim.
Beraber olmaya katlanabil-
diğim tek kız.
EEN:Bütün hayatım boşa har-
candı benim.Yalnızca bir hiç.
.....

Duygusal, ancak zorluklardan yılmayan, mücadeleci bir kişiliği olan Ben, ailesinden, çevresinden göremediği sevgiyi Elaine'de görmeye çalışır ve Elaine'i kaybetmemek için bütün gücüyle çabalar.

Filmin birincil kişiliklerinden biri olan Bayan Robinson, ekonomik sıkıntısı olmayan, zengin bir kadındır. Ancak hem evlilik hayatında hem de toplumsal bağlamda tatminsizdir. Aslında kültürlü bir kadın olan Bayan Robinson bu tatminsizliğini bir yandan alkol ile gidermeye çalışırken, diğer yandan da Benjamin'i baştan çıkarmaya uğraşır. Onun için Benjamin yalnızca bir tatmin aracı gibidir. Örneğin ilişkilerinin bir devresinde, Benjamin biraz konuşmak istediğinde o, konuşmak istemez, daha doğrusu konuşulacak bir şeylerinin olmadığını söyler. Çekici ve güzel sayılabilecek bir kadın olmasına karşılık, kendi kızının gençliğini ve güzelliğini hatta seksapalitesini kıskanacak kişilikte biridir.

Bayan Robinson'un yaklaşımları, başkaldırıcı ve kafa tutucu, davranışları da toplumsal değer yargılarına meydan okuyan bir tavidir.(61)

(61) Seith Cagin-Philip Dray, Hollywood Films of the Seventies, Harper, Row Publishers, New York, s. 32

Bayan Robinson için değer yargıları, ahlak kuralları önemli değildir. O hayata küsmüş, ufak tatmin yolları arayan bir kişiliktir.

Elaine Robinson kişiliği ise filmin bir başka birincil kişiliğidir. Üniversite öğrencisi olan Elaine, duygusal bir yapıya sahiptir. Ailesi ile olan ilişkisi de tatmin edici düzeyde değildir. Okulunun, ailesinin oturduğu yerden uzak olması onu ailesinden biraz koparmış gibidir. Ancak yine de ailesine bağlıdır. Çünkü ailesi onun Carl Smith ile evlenmesini istediğinde onlara karşı koymaz.

Ben'e karşı önce duygularından emin olamayan Elaine, onun davranışlarının ardındaki nedenleri -yani Ben'in yalnızlığını, sevgisizliğini, kendine ve çevresine yabancılığını- öğrenince onu sever, çünkü Ben'in sorunlarını o da yaşamaktadır. Annesi ile olan ilişkisi yüzünden önce Ben'i suçlayan Elaine, gerçeği öğrendiğinde, ailesi ile mücadele etmeye karar verir ve onlara karşı çıkar. Filmin son sahnelerinde, annesinin ona karşı 'artık çok geç' demesine karşılık 'benim için değil' yanıtını verir. Artık Ben ile kendi yollarını kendileri çizmek istemektedir.

Filmin diğer önemli sayılabilecek kişilikleri, Bay Robinson ile Bay ve Bayan Braddock'dur.

Bay Robinson'un filmde görüldüğü sahnelerden, onun karısıyla aralarında uyumsuzluk olduğunu anlarız. Gece eve geç gelen Bay Robinson, silik bir kişiliktir. Ben'in odasına girdiği filmin son bölümünde, ona karşı takındığı sert tutum, aslında karısına ve kızına karşı yetersizliği sonucudur. Benjamin ona karşı sert davranmadığı halde Bay Robinson Ben'e, kendisine bağırmasını, tehdit etmemesini söyler. Ancak Ben'in böyle bir davranışı söz konusu değildir. Bu nedenle onun, kendine güvenmeyen, silik bir kişi-

lik olduğu söylenebilir.

Bay ve Bayan Braddock'un ise film boyunca birbirleriyle bir sorunları olduğu görülmez. Oğullarına karşı da ilgisiz oldukları söylenemez. Ancak Ben'le gurur duymaları onun oğulları olmasından daha çok, liseyi başarıyla bitirip burs kazanmış olmasındandır. Oğullarının başarısını, onun iyiliğinden çok, kendi toplumsal statülerini düşündükleri için isterler. Film boyunca Benjamin'le sağlıklı bir iletişim kuramazlar, sorunlarıyla gerektiği gibi ilgilenmezler.

Filmin bu önemli kişiliklerine çekim ölçekleriyle ilgili örnekler verilirken yine değinilecektir.

Şimdi asıl konumuzu oluşturan "çekim ölçekleri"ne dönebiliriz.

Çekim ölçeklerinin tanımları çok kesin çizgilerle yapılamazlar, ancak genel terimlerle şöyle sıralanabilirler.

III.6.1. Çok Genel Çekim.- Bir çekimi gerçekleştirmek üzere konumlandırılan kamera objektifi, çok uzak bir yerden, o alanı içeren her şeyi saptayabilecek bir açıya sahipse, bu çekim ölçeğine "çok genel çekim" adı verilir. "Her ne zaman bir olay ya da bir ortam geniş bir alan içinde gösterilerek izleyicinin etkilenmesi istenmekteyse bu çekim ölçeği kullanılmalıdır.(62) Genellikle bir filmin açılışında ya da bir ayırımın tanıtılmasında kullanılan bu çekim ölçeği, daha çok yüksek bir yerden büyük alanların, çiftliklerin, doğanın ve bunun yanında hareketli büyük kütlelerin görüntülenmesinde etkili olur.

"The Graduate" filminde 4 adet çok genel çekim ölçeği kullanılmıştır.

(62) Nadi Kafalı, 1986, Ön. ver., s. 62

- 281 DIŞ-GÜN (1 Nolu Berkeley Yolu)
Ç. Gen. Ç. Ben arabasıyla sol- Müzik fonda
dan sağa doğru gitmektedir. (Scarborough Fair)
- 283 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Ç. Gen. Ç. Ben kampüste iler- Müzik fonda
lemektedir. Merdivenlerden (Scarborough Fair)
iner-sağa pan-Kamera Ben'i
izler. Ben havuzun kenarına
oturur-zoom out-kampüs tepe-
den bomboş görünmektedir.

281 ve 283. çekimlerde Ben'in Elaine'i bulmak için Berkeley'e gidişi gösterilir. Bu çekimler, kendi yaşamını kendisi düzenlemek isteyen Ben'in kararlılığını-müzikle pekiştirerek- vurgulayacak niteliktedir. Çok genel çekim ölçeğinin en büyük işlevi, öykü deseni kurulmadan önce olayın geçeceği alanın tümüyle izleyiciye aktarılmasıdır(63).

III.6.2. Genel Çekim.-- Bu çekim ölçeğinde ele alınan konunun geçtiği tüm alan, çerçeve içindedir. Mekan, oyuncular, sahne içinde yer alan nesnelere seyirciye tanıtılmak için "genel çekim" ölçeğinde gösterilirler. Bu çekim ölçeği aynı zamanda, sahne içindeki oyuncuların birbirlerine ve çevrelerine göre nerede durduklarını anımsatmak için de kullanılırlar.

"Genel çekim, yeni sekansların ve bölümlerin başlarında yer alır. Bir filmin lirik etkisi veya epik açıklayıcı türü, bizlere genellikle sürekli biçimde genel çekimler ve bu genel çekimlere bağlı olarak yapılan çevrimlerde verilmektedir...Genel çekim filme ağırlıklı bir dinginlik ve yaratıcılık verir. Lirik ve düşünceli temel duygular ve özgürlük dürtüsü uyandıran bir duygu, melankolik bir özlem veya neşeli çözülmüş duygularını en iyi biçimde betimlemektedir"(64).

Genel çekim ölçeği aslında yakın çekim ölçeğine bir geçiş ölçeği özelliğini taşımaktadır. Çok genel çekim ölçeğine oranla bu çekim ölçeğinde oyuncular daha ön plandadır-

(63) Nadi Kafalı, 1986, Ön ver., s. 44-45

(64) Hilmar Mehnert, Film Fotografie und Fernsehfilm Fotografie, Web Fotokino Verlag, Leipzig: 1971. s. 47

lar, ancak çevre yine de genel çekimin ana konusudur denilebilir. Genel çekim ölçeği film ve bölüm başları ile sonlarında sıklıkla kullanılırlar.

"The Graduate" filminde 109 adet genel çekim ölçeği kullanılmıştır ki bu rakam, filmin 438 çekimden oluştuğu göz önüne alınırsa tüm çekimlerin yaklaşık %25'ini oluşturmaktadır.

13 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Ben'in sol omuzunu- Doğal Efekt
nun üzerinden aşağıdaki
havuz ve onun kenarındaki
insanlar görüntüdedir.

13. çekimde Ben, kendi odasındadır. Çünkü kendi onuruna verilen partiden hoşlanmamıştır. Söz konusu partide Ben'in hiç yaşıtı ve arkadaşı yoktur. Ben, tamamıyla ailesinin iş arkadaşları ve dostlarından oluşan bu partiden sıkılarak, odasına, başka bir deyişle kendi "içsel mekanı"na gider. Burada kimseye rol yapmak zorunda değildir, "kendi kendisi" ile dir. Bu çekimde onun aşağıda bıraktığı insanlara- belki de acıyarak- baktığı görülür. Konu hareketsiz olduğu ve geniş bir alan derinliği gerektirdiği için genel çekim ölçeği ile çerçevelenmiştir ve kamera hareketsizdir.

18 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Bayan Robinson BAYAN ROBINSON:Sana birşey
tekrar odaya girer ve sormak istiyorum.
paltosunu giyer.

18. çekim öncesinde, Ben odasındadır. Bayan Robinson odaya yanlışlıkla girdiğini belirtmiş, biraz Ben'le konuşup tekrar çıkmıştır. 18. çekimde Bayan Robinson tekrar odaya girer ve Ben'i baştan çıkarma planını uygulamaya koyarak, ondan kendisini eve bırakmasını ister. Bu çekimde Ben ve Bayan Robinson birbirlerine mesafe olarak uzaktırlar ancak hareketsizdirler. Bu yüzden mekan birliğini sağlamak amacıyla-

la konu, genel çekim ölçeğinde hareketsiz kamera ile görüntülenmiştir.

26 DIŞ-GECE (Robinson'ların evi)

Gen. Ç.-sola pan, Omuz Ç.- Ben ve Bayan Robinson'un içinde olduğu araba kamerasına doğru ilerler-sola pan-evin önünde durur.

Ben arabada bir süre bekler sonra iner, Bayan Robinson'a kapısını açar. Birlikte eve doğru giderler ve içeri girerler.

BAYAN ROBINSON: Teşekkür ederim.

BEN: Evet

.....

26. çekimde Ben, Bayan Robinson'u evine getirmektedir.

O daha önce hiçbir kadınla beraber olmamıştır, deneyimsizdir ve korkmaktadır. Çünkü Bayan Robinson'un davranışlarında bir farklılık sezinlemiştir. Ancak kaygılı olduğunu da belli etmek istememektedir. Ben ve Bayan Robinson'un 25. çekimde Ben'in evinde olmaları dolayısıyla 26. çekimde önce onların arabayla eve gelmelerini gösteren bir genel çekim ölçeği kullanılmış, daha sonra oyuncuların yakın planlarına çevrinme ile geçilmiştir. Böylece önce oyuncular, ev, araba seyirci tarafından birbirleriyle ilişkilendirilmiş, daha sonra ikili omuz planıyla öyküye devam edilmiştir.

89 İÇ-GECE (Salon)

Gen. Ç. Bay Robinson ve Ben arka planda yürümektedirler.-İleriye kaydırma-Kamera Bayan Robinson'a yaklaşır-Omuz Ç.-Bayan Robinson elinde sigara, belli bir noktaya bakmaktadır. Bir süre sonra kal-kar ve peşlerinden gider.

BEN: Yo hayır.

BAY ROBINSON: Ne? Sen bana kadınların aklını başından alacak bir tip gibi görünüyorsun. Sana da kadınların aklını başından alacak biri gibi görünmüyor mu?

BAYAN ROBINSON: Öyle görünüyor.

.....

89. çekimde Ben ve Bayan Robinson kapiya giderlerken plan, genel çekim planıdır, sonra kamera, Bayan Robinson'a ileri kaydırma ile yaklaşır ve onun yüzündeki ifade izleyicilere gösterilir. 73 ve 88. çekimler arasında hep orta çekim ölçeklerinin kullanılması, konu ile mekanın birbirleriyle ilişkilendirilmesi amacıyla genel çekim ölçeğinin kullanılmasını zorunlu kılmaktadır.

III.6.3. Orta Çekim.-- Uzak çekim ile yakın çekim arasında bir çekim ölçeği olan orta çekimlerde, görüntüye konu olan kişi ya da nesnelere orta çekimin ana konusunu oluştururlar. Bunların çevre ile olan ilişkileri bu çekim ölçeğinde ön planda değildir. Ancak her ne kadar oyuncular ya da çekime konu olan nesnelere ön planda iseler de, çevre de henüz etkin olarak çerçeveye içindedir.

"Boy, diz, bel ve yakın çekimler gerçek ölçülerde görsel bir ayrıntıya sahiptirler. Bu çekim ölçekleri görüntü düzenlemesinin ana unsurlarını oluşturmaktadır."(65) Konulu filmlerde kullanılan çekim ölçeklerinin büyük bir bölümü orta çekim ölçekleri oluştururlar. "The Graduate" filminde de 234 orta çekim ölçeği kullanılmıştır. Bunu tüm çekimlere oranlarsak %53.4 gibi bir oran buluruz. "Bu çekim ölçekleri izleyiciyi, sahnedeki olaya yaklaştırmakta ve sahnenin uzak çekimle yapılan bir tanıtımından sonra olayların sunumunda oldukça yetkin bir işlevi yerine getirmektedirler."(66)

Boy çekim ölçeğinde oyuncular görüntünün ilgi merkezinde yer alır ve görüntünün temel içeriğini oluştururlar. İzleyiciler bu yolla oyunculara daha yakın olabilmektedirler.

(65) Nadi Kafalı, 1986, Ön. ver., s. 64

(66) Nadi Kafalı, Aynı, s. 65

Bunun yanında dış çevre de henüz algılanabilir durumdadır, ancak çevre daha önceki ölçüklere göre ikincil bir öneme düşmüş bulunmaktadır.(67)

Bel, göğüs ve omuz çekimleri, oyuncular birbirlerine yakın, sıkı, canlı bir görüntüye sahipmiş gibi bir etki uyandırırılar. Dramatik etkisi çok güçlü olan bu ölçükler konulu filmlerde sıklıkla kullanılırlar.

Filmimizde farklı amaçlar için kullanılan orta çekim ölçükleri bulunmaktadır.

10 DİŞ-GECE (Braddock'ların arka bahçesi ve salon)
Omuz Ç. Ben, kapıdan içeri Doğal Efekt girer ve očasına doğru yürür, merdivenleri çıkmaya başlar-sağa pan, Genel Ç.- Konukların konuşmak için Ben'i durdurmaya çabalandıkları görülür.

10. çekimde Ben, onuruna verilen partiden hoşlanmamıştır. O, kendini bu kalabalık içinde yalnız hissetmektedir. Benjamin'in çevresindeki insanlardan hoşnutsuzluğu, ilgisiz ve umursamaz tavrı, omuz çekim ölçüğü ile çarpıcı bir biçimde verilmektedir. Kameranın genel plana geçmesiyle Ben'in çevresindeki insanlar ve salon daha büyük bir oranda çerçeve içine alınmaktadır.

213 İÇ-GECE (Gece Klübü)
Omuz Ç. Elaine Ben'e bakar. Arkada bir kadın striptiz yapmaktadır. BEN:Neden gösteriyi seyretmiyorsun?
.....

213. çekimde Elaine hoşlanmadığı bir ortamdadır. Benjamin onu striptiz yapılan bir klübe getirmiştir. Elaine aşağılandığını hissetmektedir. Onun bulunduğu ortandan hoşnutsuzluğu-arkasında dans eden kızın görüntüleri ile birlik-

te- omuz çekimi ile verilmektedir. Böylelikle izleyiciler, Elaine'nin o andaki duygularını, mimiklerini yakından görebilme olanağını elde etmektedirler.

178 İÇ-GECE (Taft Otel)

Diz Ç. Ben giyinmiş ayak- BEN:Ne yapıyorsun?
tadır. Bayan Robinson'un BAYAN ROBINSON:Beni iste-
çoraplarını giyerken ayak- medğin açıkça ortada.
ları görüntüye girer.

178. çekimde Ben, Bayan Robinson'a, o ve ilişkileri hakkında söylediği sözlerden dolayı üzgündür. Bayan Robinson da ilişkilerinin bittiğini düşünerek giyinmektedir. Diz çekim ölçeği ile izleyiciler hem Ben'in üzgün ve pişman halini hem de Bayan Robinson'un çoraplarını giyen ayaklarını görürler.

330 İÇ-GECE (Ben'in Odası)

Diz Ç. Ben yatağında BEN:Ne oluyor?
uyumaktadır. Aniden sıç- ELAİNE:Benjamin?
rayarak doğrulur. BEN:Ne?

Bu çekimde diz çekim ölçeği ile izleyici, Ben'in yatağında uyduğunu ve onun ani sıçrayışını görür. Diz planı ile hem Ben'le yakın bir ilişki içine girilir, hem de ani hareketinin tümü çerçeve içinde kalır.

III.6.4. Yakın Çekim.- Bir çekimde, kamerayı konuya yaklaştırmakla ya da uzun odaklı mercek kullanmakla elde edilen çekim ölçeği "yakın çekim" olarak adlandırılır.

"...Yavaşça elektrik düğmesine dokunan el, karın üzerinde bırakılmış bir iz... yakın çekim, sürekliliği olan oyunun bütününden belirli bir parçanın çekilmesi gibi bir anlam taşımaktadır."(68)

"Bu çekim ölçeği, yapı ve bünyeleri ortaya çıkarır, yakın ilişkilerin duygularını karakterize ve analiz eder.

İzleyici bu çekim aracılığı ile içsel düşünce ve duyguların insansal eylemlerinden doğan özel açıklamaların anlamlarının neler olduğunu bulabilir."(69)

"The Graduate" filminde 72 adet yakın çekim ölçeği kullanılmıştır.

106 İÇ-GECE (Taft Otel)
Baş Ç. Ben.

BEN:Efendim?

Benjamin, Bayan Robinson'la buluşmak için geldiği Taft Otel'de ne yapacağını bilemediğinden ve şaşkın şaşkın çevresine baktığından, resepsiyonistin dikkatini çeker ve onun sorularına cevap vermekte zorluk çeker. 106. çekimde Ben'in yüzündeki şaşkınlık ifadesi baş çekimi ile verilmeye çalışılmıştır. Yakın çekimlerin bir amaçları da kişinin tepkilerini, mimiklerini yansıtabilmeleridir. Bu yüzden 106. çekimde bir yakın çekim ölçeği kullanılmıştır.

157 DIŞ-GÜN (Yüzme Havuzu)

Baş Ç. Ben, su yatağında BEN:Merhaba Bayan Robinson. doğrulur.

Benjamin, Bayan Robinson'la girdiği ilişki yüzünden çevresine kayıtsız kalmaktadır ve bütün gün tembeler tembeler havuzda yüzmektedir. Yine böyle bir günde Robinson'ların kendi evlerine gelmesi ve Ben'in Bayan Robinson'la ailesinin yanında konuşmak zorunda kalması onun biraz ürkmesine neden olur. 157. çekimde Ben, annesinin zorlamasıyla Bayan Robinson'u selamlamaktadır. Kullanılan baş çekim ölçeği ile Ben'in durumu izleyiciye yakından aktarılır.

319 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)

Baş Ç. Elaine Ben'e doğru ELAİNE:Bağırdığım için döner. Ben görüntüye girer özür dilerim. ve tekrar çıkar. Elaine onu gözleriyle izler.

Elaine, annesi hakkında Ben'in anlattıklarını dinlemek istemediğinden bağırması ve onun pansiyondan tepki almasına ve kovulmasına yol açmıştır. 319. çekimde Elaine'nin yaptığından duyduğu pişmanlık, bir yakın çekim ölçeği ile verilmektedir. Bu çekim süre olarak -bir yakın çekim ölçeğine göre- oldukça uzundur ve çerçevede dışında bir hareketlilik vardır. Baş çekim ölçeği ile hem Elaine'nin tutuma verilmekte, hem de Elaine'nin Ben'i gözleriyle izlemesi yolu ile çerçevede dışındaki hareketlilik izleyiciye hissettirilmektedir.

III.6.5. Çok Yakın Çekim.- Çok yakın çekim bir yönüyle yakın çekimin daha da güçlendirilmiş bir biçimidir ve her filmde raslanmamaktadır.(70)

"Bu çekim ölçeği, normal yaşamımızda olması olanaksızmış gibi görünen doğal bir bakış biçimi ile ortaya çıkmakta, bu nedenden ötürü de izleyicilerin kendilerini bu ölçeğe uyumlamaları olanaksız hale gelmektedir. Bakış açısı daralmıştır, trans hallerinde, yaşam tehlikesinin bulunduğu durumlarda karşı karşıya gelinen, aşırı sarhoşluk hallerinde sık olarak kullandığımız bakış biçimine karşılık olmaktadır. Bu çekim ölçeği aracılığı ile yüksek bir gerilimin yaratılabilmesi mümkün olabilmekte, izleyici irreal bir duruma sokulmaktadır."(71)

59 İÇ-GECE (Elaine'nin Odası)
Ç. Yak. Ç. Ben hızla döner ve şaşkınlıkla bakar. BEN:Oh tanrım.

60 İÇ-GECE (Elaine'nin Odası)
Ayr. Ç. Bayan Robinson'un göğüs ve kalçaları arası BAYAN ROBINSON:Sinirlenme. görüntüdedir.

(70) Nadi Kafalı, (Yay. Ders Notları), Ön. ver., s. 49

(71) Werner V. Appeldorn, Ön. ver., s. 133-134

63 İÇ-GECE (Elaine'nin Odası)
Ayr. Ç. Bayan Robinson'un Doğal Efekt
sol göğsü görüntüdedir.

Bu üç çekimin de ana özelliği çok kısa süreli (inter-cutting closer) çekimler olmalarıdır. Ben'in Bayan Robinson'un çıplak vücudunun portreden yansımalarını görmesinden sonra yaptığı dönme hareketinin son halkasını oluşturan 59. çekim, bu yüzden bir hareketlilik de taşımaktadır.

60 ve 63. çekimler ise Ben'in şaşkınlığına neden olan çıplak görüntüleri içermektedir. Bu yolla Ben'in tepkisi ve bunun nedeni arasında izleyiciye bağ kurma fırsatı da verilmiş olmaktadır.

Özetlemek gerekirse, çekim ölçekleri, bir filmi oluşturan yapı taşlarındandır. Genel olarak uzak çekim, orta çekim ve yakın çekim diye sınıflandırılırlar. Bu ölçeklerin tanımlanmasında çoğunlukla insan vücudundan yararlanılmaktadır. Bu ölçekleri şöyle sınıflandırabiliriz:

Çok Genel Ç.	Boğ Ç.
Yarı Genel Ç.	Diz Ç.
Genel Ç.	Bel Ç.
<hr/>	Göğüs Ç.
Uzak Çekim Ölçekleri	Omuz Ç.
	<hr/>
	Orta Çekim Ölçekleri
Baş Ç.	
Ayrıntı Ç.	
<hr/>	
Yakın Çekim Ölçekleri	

Bu çekim ölçeklerinin film içindeki kullanılma sıklıkları eşit değildir. Konulu bir filmin yaklaşık yarısından fazla bir bölümü orta çekim ve yakın çekim ölçeklerinden oluşmaktadır. Uzak çekimler içinde ise kullanım sıklığı açısından genel çekim önde gelir. Çok genel ve Çok ya-

kın çekim ölçeklerinin sıklıkla kullanıldıkları söylenemez. Bu ölçekler özel amaçlarla ve nadir olarak kullanılırlar. Çekim ölçeklerinin sıraları da önem taşımaktadır bir filmde. Genellikle ayırım başlarında uzak çekim ölçekleri kullanılır. Film ilerledikçe ve öykü geliştikçe orta ve yakın çekim ölçeklerine geçilir, ancak kişilerin çevreleri ile ve diğer oyuncularla ilişkilendirilmesi ya da anımsatılması amacıyla, uzak çekim ölçekleri aralara yerleştirilir.

Çekim ölçeklerinin aynı zamanda sinematik bir anlatım biçimi olduğu göz önüne alındığında "The Graduate" filminde kullanılan kamera hareketleri ve çekim ölçeklerinin "Bireyselleşme/yabancılaşma sürecine katkısı daha iyi anlaşılır. Bu bölümde incelenen kamera hareketleri ve çekim ölçekleri, müzik ve konu ile de desteklenerek bireyselleşme sürecinin ortaya çıkarılmasına olaak sağlamışlardır.

The Graduate filminde gerek kamera hareketlerinin gerekse çekim ölçeklerinin seçiminde ve uygulanmasında titiz davranılmış, seçilen kamera hareketleri ve çekim ölçeklerinin Ben'in yabancılığını ve yalnızlığını ya da kararlılığını, kısaca ruhsal durumunu yansıtabilecek veya pekiştirebilecek nitelikte olmasına özen gösterilmiştir.

BÖLÜM IV

OBJEKTİF TIPLERİ VE KULLANIM

ALANLARI

Objektif tekniğinin son yıllarda gittikçe hızlanan bir şekilde gelişmesi, objektif tipleri ve kullanımının da çeşitliliğini beraberinde getirmiştir. Objektif kullanımının aynı zamanda sinematik bir anlatım biçimi olduğu göz önüne alınırsa, bu gelişmenin önemi kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Optik endüstrisinin son yüzyılda sağladığı bu büyük gelişim aracılığı ile film yapımcıları da harekete geçmiş ve birden çok merceğin biraraya gelmesiyle oluşan karmaşık objektiflerle, istedikleri yapımları gerçekleştirmişlerdir.

Objektiflerin işlevi, canlılardaki "göz"ün işlevine benzer. Bir insan için göz ne kadar önem taşıyorsa, objektifler de kameralar için o denli önemlidir. Kameramanlar açısından ele alınırsa objektiflerin "kameramanların üçüncü gözleri" olduğu söylenebilir.

IV.1. Objektif Çeşitleri

Objektifleri çeşitli ölçütlere göre sınıflandırmak olasıdır. Ancak genel olarak objektifler "odak uzunluklarına" göre sınıflandırılırlar. Bunun yanında bilinmesi gereken önemli bir nokta daha vardır. Objektifler, kullanıldıkları kameranın tipine göre adlandırılırlar. Bir film üzerindeki görüntü alanı dikdörtgeninin köşegen uzunluğunun iki katı, o kamera için "normal" objektif olarak nitelendirilir. Örneğin 16 mm'lik bir kameranın "normal objektifi,

içindeki filmin görüntü çerçevesinin köşegen uzunluğu olan 12.7 mm × 2 : 25 mm dolayındadır.(72)

Objektifler, sabit ve değişir odak uzaklıklı olmak üzere iki bölüme ayrılabilir. Sabit odak uzaklıklı objektifler, adından da anlaşılabilceği gibi, belirlenmiş bir odak uzaklığına sahiptirler ve dolayısıyla görüş açıları da sabittir. Değişir odak uzaklıklı objektifler ise "zoom" objektifler olarak bilinir ve dar açıdan geniş açığa kadar uzanan farklı odak uzaklıklarını sağlayabilirler.

Objektiflerin en önemli özellikleri odak uzaklıklarıdır. Çünkü odak uzaklıkları, o objektifin görüş alanını, alan derinliğini belirler. Odak uzaklıklarına göre objektifleri üçe ayırabiliriz:

- a-Normal Açılı/ Normal Odak Uzaklıklı Objektifler
- b-Geniş Açılı/ Kısa Odak Uzaklıklı Objektifler
- c-Dar açılı/ Uzun Odak Uzaklıklı Objektifler

IV.1.1. Normal Açılı Objektifler.- İnsan gözünün gördüğü perspektif yığılmalara benzer perspektif yığılmalar veren objektiflere, "normal açılı objektif" denir.(73) Bu objektifler, 35 mm'lik bir film kamerasında 43-58 derece arasında bir yatay görüş açısına sahiptirler.(74) Bu nedenle de, özel bir anlatım biçimi güdülmeyen, olağanlık taşıması gereken sahnelerin çekiminde sıklıkla kullanılırlar.

Normal açılı/normal odak uzaklıklı objektifler, "The Graduate" filminde yoğun biçimde kullanım alanı bulmuştur.

(72) Şükrü Künüçen, (Yayınlanmamış Ders Notları) Objektifler, s. 2

(73) James Monaco, Film Verstehen, Rowohlt Teaschenbuch Verlag, GmbH, Hamburg 1980, s. 73

(74) Nadi Kafalı, 1986, Ön. ver., s. 44

- 17 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
 Gen. Ç. Bayan Robinson BAYAN ROBINSON: Nasılsın odaya girer. Ağzında bir Benjamin? sigara vardır. Odayı do- BEN: İyiyim teşekkür ederim, laşır ve oturur, sigara- Bayan Robinson. Banyo aşı- sını yakar ve kibriti şıda koridorun sonunda. yere atar. Ben kibriti göp kovaşına koyar. Ba- yan Robinson kalkar ve ilerler, görüntüden çıkar.

17. çekim Ben'in Bayan Robinson ile filmde karşılaştığı ilk çekimlerdenidir. Bu çekimde özel bir anlatımı gerektirecek bir durum ya da olay olmadığından normal açılı objektif kullanılmıştır. 17. çekimde Bayan Robinson'un Ben'in odasına girerek onu kendi "içsel mekanı"ndan ayırması Ben'i tedirgin eder. Ben'in bu durumu normal açılı bir objektifla aktarılır.

- 73 İÇ-GECE (Salon)
 Gen. Ç. Ben, koşarak merdivenlerden iner ve bara BAY ROBINSON'UN SESİ: Önde doğru gider. Bir içki duran Ben'in arabası mı? doldurur. Arka planda Bay Robinson içeri girer. Ben geri döner ve ayağa kalkar. Bay Robinson Ben'e doğru ilerler, el sıkışırlar. Ben kapıya yönelir. Bay Robinson onu durdurur. Birlikte bara doğru giderler. Bay Robinson içki doldurur, bir tane de Ben'e verir.

73. çekimde normal açılı objektif kullanılmıştır. Bu çekimde Ben, hızla merdivenlerden inerek bara doğru koşar. Çünkü Bay Robinson eve gelmiştir ve Ben, Bayan Robinson'la aralarında geçenlerin farkedilmesini önleme çabasıdadır. Ben, o zamana kadar çevresinde "iyi, örnek, başarılı" biri olarak görülmektedir ve bu durumunun bozulmasını istememektedir.

Normal objektiflerle gerçekleştirilen çekimlerde, kamera hareketinin hızı, nesnelere doğru ya da kameradan geriye doğru hareketlerinin hızı hep normal görünümdedir.(75)

IV.1.2. Geniş Açılı Objektifler.- Bu objektifler, kendi adından da anlaşılabilir gibi geniş bir bakış açısına sahip bulunmaktadır.(76) Bu tür objektifler, dar bir alana sıkışmış olan bir konunun çekiminde sıklıkla kullanılırlar. Çünkü böylelikle, geniş bir görüş açısı elde edilerek, nesnenin olabildiğince çevresi ile olan ilişkisi ortaya çıkarılmaktadır.

Geniş açılı objektiflerle, istenirse, küçük bir mekan, oldukça geniş, ferah ya da bir koridor, gerçekte olduğundan daha uzun olarak gösterilir. Bu objektifler, sağladıkları geniş görüş alanları ile, kameranın ya da nesnelere hızlı hareketlerinde, onların görüntü çerçevesi içinde tutulmalarını kolaylaştırırlar.(77)

374 DIŞ-GÜN (Berkeley)
Gen. Ç. Ben arabayla köp- Müzik
ruden geçmektedir. (Scarborough Fair)

374. çekimde kamera, arabanın arkasında konumlandırılmıştır. Sıkışık ve dar bir mekan olan arabada, geniş açılı objektif kullanılarak, geniş ve ferah bir alan etkisi yaratılmıştır.

125 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben koridorda ka- Doğal Efekt
meraya doğru ilerler ve
kapıyı açar.

(75) Şükrü Künüçen, Ön. ver., s. 11

(76) Nadi Kafalı, (Yay. Ders Not.) Ön. ver., s. 24

(77) Şükrü Künüçen, Ön. ver., s. 5

125. çekimde Ben, Bayan Robinson'la birlikte olacağı otel odasına doğru, uzun bir koridordan geçerek gelmektedir. Kamera, geniş açılı bir objektifle, geniş bir alan derinliği etkisi yaratmakta, kameraya dikey uzanan çizgiler de di-yagonal olarak birbiriyle kesişecekmiş izlenimi edinilmesine yol açmaktadır izleyicide. Bu çekimde, ilk defa bir kadınla birlikte olacak olan Ben'in tedirginliği ve acemiliği geniş açılı bir objektifle vurgulanır. Bunun yanında çekim mekanının darlığı da bu tür bir objektifin kullanım nedenlerinden biridir.

Geniş açılı objektifler, 125. çekimde olduğu gibi, belirli efektlerin yaratılabilmesi amacıyla da kullanılabilmektedir. Bu objektifler, kameraya dikey uzanan birbirine paralel çizgileri, uzakta bir noktada birleşiyorlarmış gibi gösterirler. Aynı zamanda kameraya yakın olan nesnelere normal boyutlarından daha büyük, kameraya uzak olan nesnelere ise normal boyutlarından daha küçük görünürler. Geniş açılı objektifler, "derinlemesine idrakte (her şeyin tam olarak algılanması) vurguların yapılabilmesi ve çoğunlukla doğrusal algılamaların biçimlerinin bozulması amaçlarıyla kullanılmaktadır"(78).

176 İÇ-GECE (Taft Otel)

Gen. Ç. Ben ve Bayan Robinson birbirlerine bakarlar. Ben ayaktadır. Bayan Robinson aniden kameraya doğru döner. Ben yatağa uzanır ve ona yaklaşır, sonra doğrulur ve yatağa oturur, çoraplarını giyer. Ben ise ayağa kalkar ve giyinmeye başlar-sağa pan- odanın bir köşesine gider ve bakar.

BEN: Canın cehenneme. Senin canın cehenneme Bayan Robinson. Ben kendimle gurur mu duyuyorum sanıyorsun? Yanılıyorsun.

.....

176. çekimde Ben, Bayan Robinson ile beraber yataktadır. Giriştiği bu ilişkinin "ağırlığı" altında ezilen Ben, huzursuzdur. Bayan Robinson'u, kızını kendisine layık görmediğini düşünerek suçlamaktadır. Bu çekimde, geniş açılı objektif kullanımı ile geniş bir alan derinliği yaratılmış, Ben ve Bayan Robinson arasında geçen bu sahnenin izleyici tarafından çok boyutlu olarak algılanması amaçlanmıştır.

Geniş açılı objektiflerle yapılan çekimlerde, kamera-ya dikey olan hareketler, olduğundan daha abartılı olurlar. Kameraya yaklaşan nesnelere ya da insanlar hızla büyürler, uzaklaşanlar ise hızla küçülürler. Kameraya çok yaklaşıldığında, görüntüde biçim bozulmaları oluşabilir. Kameraya yatay hareketler ise olduğundan daha yavaşmış gibi görünürler.

Filmin 1. ve 2. ayrımlarında yoğun bir biçimde geniş açılı objektifler kullanılmıştır. Bunun temel amaçlarından birisi, Bayan Robinson ile Ben arasındaki ilişkinin, görsel olarak "heterojenleştirme" kaygısıdır. Heterojenleştirme etkisi, Robinson'ların evindeki sahneler ile Taft Otel'de geçen sahnelerde kendini açıkça göstermektedir.

IV.1.3. Dar Açılı Objektifler.- Bu objektiflerin görüş açıları diğerlerine göre oldukça dardır ve çekime konu olan nesne ya da kişinin büyük bir görüntüsü elde edilmek istenildiğinde kullanılırlar. Bunun yanında, teknik, coğrafik ya da fiziki nedenlerle konuya yaklaşamadığı durumlarda da bu tür objektiflerden yararlanılır. Tele Objektifler de denilen bu objektifler tıpkı bir teleskobun yaptığı gibi uzakta bulunan nesnelerin büyütülmesi etkisini yaratırlar.

Doğal perspektifi bozan, perspektif yığılmalara yol açan bu objektiflerin net alan derinlikleri de kısadır. Bu nedenle odaklamak istenilen nesnenin dışında kalan nes-

neler seçik olmaz. Seçik olmayan nesnelere karşı insan beyninin "kayıtsız" kalmasından ötürü, "önemli olan nesne" ön plana çıkarılır.

275 DIŞ-GÜN (Sokak)

Göğ. Ç. Ben, Bayan Robinson'- Müzik
ların evini gözlemektedir. (Scarborough Fair)

275. çekimde, Elaine tarafından kovulan Ben, onu kaybetmenin korkusu ve şoku içinde Robinson'ların evini uzaktan gözlemektedir. Ben'in şaşkın ve sıkıntılı hali, dar açılı objektif kullanımı yolu ile çevresinden ayırmlaştırılarak verilir. Bu çekimde Ben'in seçik, diğer öğelerin ise seçik olmamaları sağlanmış ve böylelikle Ben, ön plana çıkarılmıştır.

"Dar açılı objektifler yalnızca görüş alanını daraltmaz, aynı zamanda da görüş alanı içindeki nesnelere de büyütür. Kendilerinden uzak nesnelere, kendilerine yakın nesnelere oranla daha fazla büyütürler. Bu büyütme özelliği, nesnelere arası uzaklığı olduğundan daha azmış gibi gösterir(79)."

411 İÇ-GÜN (Kilise)

Baş Ç. Elaine Ben'e doğru BEN:Elaine, Elaine...
bakmaktadır. Ona doğru yürür. Bakışları sabittir.

411. çekimde Elaine, kilisede Carl ile evlenmiştir, ama bunu kendi isteğinden çok "aile baskısı" nedeniyle kabul etmiştir. Bu yüzden Ben'i kilisede adını haykırırken görünce şaşırır ve büyülenmiş gibi sabit bakışlarla ona doğru ilerler. Çevresinden gelen tepkiler onu durdurmaz hatta görmez bile onları. Elaine'nin bu ruh hali, dar açılı objektif yardımı ile çarpıcı biçimde aktarılır.

Uzun odak uzaklıklı/dar açılı objektifler, nesnelere kameraya dikey hareketlerin hızlarını yavaşlatıcı etki

(79) Şükrü Künüçen, Ön. ver., s. 13

yaparlar. Nesnelere olağandan daha yavaş hareket ediyorlarmış gibi görünürler. "Örneğin eğer uzakta bulunan bir kişinin kamera doğrultusunda koşarken herhangi bir yere ya da şeye bir türlü ulaşamayışını, buradaki çabasını göstermek istiyorsak, çok dar açılı objektiflerin yaratacağı hareket hızını azaltma etkisi özellikle işimize yarayacaktır"(80).

397 DIŞ-GÜN (Santa Barbara)

Gen. Ç. Ben kameraya doğru koşar, döner-zoom out-kiliseye gelir, merdivenlere koşar.	Doğal Efekt (Müzik keskin vuruşlarla fonda)
--	--

397. çekimde Ben, Elaine'nin evleneceği kiliseyi bulabilmek ve zamanında yetişebilmek için kameraya doğru koşmaktadır. Bu çekimde dar açılı objektif kullanımı yoluyla Ben'in kameraya doğru olan hareketi, gerçekte olduğundan daha yavaşmış gibi gösterilir. Ben, bir türlü gideceği yere ulaşamaz. Bu nedenle de izleyicide sıkıntı yaratır.

Ruhi bunalım, stress, sıkıntı gibi etkiler yaratan dar açılı objektifler 3. ve 4. ayrımlarda sıklıkla kullanılmıştır. Bu iki ayrımlar daha çok Ben ve Elaine ağırlıklıdır. Dar açılı objektifler Ben ile Elaine arasındaki ilişkinin görsel olarak "homojenleştirilmesi"ne katkıda bulunmaktadırlar.

Dar açılı objektiflerde, çaprazda olan hareketler ve çizgiler, engelleyici ve sınırlayıcı nitelikte etki yaratırlar. Bayan Robinson ile Ben arasında geçen, yağmurlu bir havadaki araba sahnelerinde görülen araba sileceklerinin hareketi, bu durumun güzel örneklerinden biridir.

IV.1.4. Değişir Odak Uzaklıklı Objektifler.- "Zoom Objektifler" de denilen bu tür objektifler 1960'lı yıllar-

(80) Şükrü Künüçen, Ön. ver., s. 15

dan sonra geliştirilmişlerdir ve ortaya çıkar çıkmaz hemen sinemaya girmişlerdir.

"Bu objektifler, geniş, normal ve tele odak uzunluklarının tümünü yapılarında taşımakta ve mercek elamanlarının bir sistem aracılığı ile ileriye ya da geriye kaydırılabilmesiyle değişik odak uzunluklarına sahip olabilmektedir"(81). Bu yolla kameramanlar, bir çekim sırasında odak uzaklıklarını çok çabuk bir biçimde değiştirebilmektedir.

Ancak yine de değişik odak uzaklıklı objektifler, değişmez odak uzaklıklı objektiflere oranla bazı olumsuz etkilere sahiptirler.

"Zoom objektifin en temel üstünlüğü, çekim sırasında odak uzunluğunu değiştirebilmesinden doğan, görüntüye objektif tarafından verilmiş ek bir harekettir. Ancak bu hareket, değişmez odak uzunluklu objektifler aracılığı ile yapılan 'ileriye kaydırma' veya 'geriye kaydırma' (tracking) hareketinden tümüyle farklı etkilere sahiptir. Seyirci, değişmez odak uzaklıklı bir objektifle yapılmış bir kaydırmanın görüntülerini izlerken, bu görüntüde ileriye kaydırma hareketinden yararlanılıyorsa, kendisini ileriye doğru hareket etmiş, eğer kamera geriye doğru kayıyorsa, nesne ve mekandan kendisi uzaklaşıyormuş gibi bir izlenime kapılacaktır. Optik ileriye kaydırma durumunda ise izleyici, mekanı tümü ile uçarak kendisine yaklaşıyormuş gibiduyumlayacak, optik olarak bir geriye kaydırma sözkonusuysa, bu kez izleyici yine kendisi yerinden oynamaksızın izlemekte olduğu mekan ve mekan içindeki nesnelere topyekun kendisinden uzaklaşıyormuş gibi hissedecektir"(82).

Bu nedenle, bir zoom objektif hiçbir zaman gerçek bir kamera hareketinin uyandırdığı etkiyi sağlayamayacaktır. Bir zoom objektifin kullanıldığı durumlarda, kaydırma hareketinde olduğu gibi bir perspektif merkezi değişimi olmayacaktır. Yani, izleyici, kamera ile birlikte görüntülenen uz-

(81) Nadi Kafalı, 1986, Ön. ver., s. 48

(82) Nadi Kafalı, Aynı,

yın içine girmeyecektir, bir derinlik yanılması oluşmayacaktır.

"Zoom hareketi uzağı yakına getirir, yeni özellikleri ortaya çıkarır, yeni görüş, bekleyiş, unutulmuş ve daha önceden dokunulmamış olan, alışılmadık nesnelere ve olayları gösterir... Odak uzaklığının kısaldığı durumlarda genel ve anonim bir yapıya geçilmiş olacak, bir ayrılış, bir bitiş singelenecektir"(83).

Haber filmlerinde yoğun bir kullanım alanı bulan zoom objektifler, sinemada, optik kaydırma ve kameranın öne kaydırma hareketinin birarada gerçekleştirilmesi sonucu, yeni anlatım biçimlerinin doğmasına yol açmıştır.

Kamera hareketleri bölümünde "zoom in" ve "zoom out" hareketleri örneklerle açıklanmıştır, bu nedenle burada üzerinde fazla durulmayacaktır. Ancak aşağıdaki iki çekim örnek olarak verilecektir.

- 269 İÇ-GÜN (Robinson'ların evi)
Baş Ç. Bayan Robinson görüntüdedir, üzgündür-zoom out- çerçeve büyür ve Ben görüntüye girer, sağa doğru döner. BAYAN ROBINSON:Güle güle Benjamin.
- 302 DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)
Omuz Ç. Ben.-Zoom in- Ben'in ardındaki goril görüntüdedir. Müzik (Scarborough Fair)

269. çekimde Bayan Robinson'un üzüntülü hali çerçevededir, çünkü kızı, Ben'le olan ilişkilerini anlamıştır. Burada yapılan zoom in hareketi ile çerçeveye Ben'in şaşkın ve korkmuş hali girer.

Yukarıdaki iki çekimde de yapılan zoom out ve zoom in hareketleri, yeni ilgi merkezlerini görüntüye sokmakla

kalmamış aynı zamanda da dramatik etki ve vurgulamada bulunmak için kullanılmışlardır.

Filmin son ayırımında normal, dar ve geniş açılı objektiflerin tümünün kullanıldıkları görülür, ancak dar açılı objektifler ve zoom objektifler, özellikle kilise sahnelerinde yoğun bir biçimde kullanım alanı bulmuştur. Aslında filmin her ayırımında, bu üç tür objektif ile zoom objektifler kullanılmıştır. Ancak her ayırında, olay örgüsüne göre sıklıkla kullanılan objektifler bulunmaktadır.

Ben'in içinde bulunduğu bireyselleşme/yabancılaşma süreci, elbette filmde kullanılan objektif tiplerinden başka kullanımlarla da gerçekleştirilebilirdi. Ancak önemli olan, verilmek istenilenin en iyi biçimde ve en yetkin olarak verilmesidir. Ayrıca objektif seçiminin, yönetmenin kendi üslubunun bir sonucu olduğu da unutulmamalıdır. The Graduate filminde kullanılan objektif tipleri, teknik yönden başarılı kullanılmaları yanında, Ben'in yabancılaşma ve yalnızlaşma sürecinin yansıtılmasına destek olacak niteliktedirler.

BÖLÜM V

SONUÇ

V.1. Sonuç

"The Graduate" filminde 'Bireyselleşme/Müzik', 'Çekim ve Çekim Ölçekleri' ile 'Objektif Kullanımı'nı ele alan bu çalışmada, söz konusu film belirtilen açılardan incelenmiştir.

Çalışmanın amacı, giriş yazısında da belirtildiği gibi, filmde, bireyselleşme olgusu bağlamında müziğin, çekim ölçeklerinin ve objektif kullanımının incelenmesi, bu üç unsurun filmin bütününe yaptığı katkının ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaç gözetilirken, bu üç unsurun aynı zamanda, sinematik birer anlatım biçimleri olduğundan yola çıkılmıştır.

Çalışma sonucunda görülmüştür ki, özellikle 20. yüzyılda büyük ve ürkütücü bir hız kazanan teknolojik gelişmeler beraberinde birtakım sorunlar da getirmiştir. Bu yüzyılda ortaya çıkan dünya savaşları ve nükleer tehlike, insanı korku ve güvensizlik içinde bırakmıştır. Bu durum çağın sanat ürünlerinde ve özellikle "müzik"te yansımaları göstermiştir. Aslında sanat ürünlerinin, yaratıldıkları çağın koşullarının etkilerini taşıyamaları olanaksızdır. Her sanat ürünü, yaratıldığı çağ ve koşulları göz önüne alınarak değerlendirilmelidir. "The Graduate" filmi değerlendirilirken de, 1960'lı yılların toplumsal, ekonomik, siyasal ve kültürel koşullarının göz önüne alınması gerekir.

Zaten çalışmanın temel amaçlarından birisi, bireyselleşme süreci ile, bu süreç içinde bulunan insanların yarattıkları kültürel ürünler ve özellikle müzik ile olan bağlantılarını verebilmek, bunun yanında "Benjamin Braddock" kişiliği baz alınarak, The Graduate filminde bireyselleşme sürecinin, tema, çekim ölçekleri ve objektif kullanımı ile desteklenerek hangi biçimlerde yansıtıldığını, filmden örneklerle pekiştirerek yansıtmaktır.

Çalışma sonucunda ortaya çıkan bir başka şey de filmin odak kişiliği Benjamin Braddock'un, o yıllara kadar Amerikan Sineması'nda yaratılan "kahraman" kişiliğine aykırı bir tutum içinde bulunmasıdır. Benjamin ne iyi ve kusursuz bir kişidir, ne de istenilen ölçülerde iyi bir hristiyandır. O, yalnız, kendine özgü bir ahlakı bulunan, kısacası "herhangi" bir kişidir. İşte bu filmle iyice ortaya çıkarılan "karşı-kahraman" (anti-hero) tipi, Amerikan Sineması'nda bir dönüm noktası oluşturmaktadır. Bu filmle, o yıllara kadar hep alışılmış kalıplar içinde sunulan kahramanlar, sinemada sorgulanmaya başlanmıştır.

Filmin müziği ise filmde varolan havaya çok uygun düşmektedir. 'Yabancılaşma ve bireysel yalıtım'ın müzikal ustaları Simon ve Garfunkel ikilisi, yaptıkları müzikle, filmin başarısında önemli bir rol oynamışlardır. Müzikleri filmle çok iyi bir uyum içindedir. Çevresiyle iletişimsizlik ve yalnızlık içinde olan Benjamin'in bu durumunun müzikle desteklendiği görülür filmde. The Sound of Silence (Sessizliğin Sesi), Scarborough Fair (Scarborough Panayırı) ve Mrs. Robinson gibi parçalar, adeta bu film için yapılmış gibidir.

Çekim ve çekim ölçekleri ile objektif kullanımının

incelenildiği bölümlerde de görülmüştür ki, film teknik açıdan oldukça başarılıdır. Filmde kullanılan çekim ölçekleri ve objektifler, tamamıyla filmin genel havasına ve içeriğine uygun düşmekte hatta destekleyici birer unsur olmaktadır. Filmde gerçekleştirilen kamera hareketleri, seçilen çekim ölçekleri ve kullanılan objektif tipleri, teknik ve estetik yönden başarılı olmaları yanında, aynı zamanda Ben'in yabancılaşma ve yalnızlaşma sürecini pekiştirici niteliktedirler. Burada göz önünde bulundurulması gereken nokta, "yönetmenin üslubu"dur. Film değerlendirilirken yönetmenin tercihleri göz önüne alınmalıdır.

Aşağıda filmin 438 çekiminin ölçeklere göre dağılımı verilmiştir.

<u>Ayrıntı Ç.</u>	<u>Yakın Ç.</u>	<u>Baş Ç.</u>		
19(%4.33)	10(%2.28)	62(%14.15)		
<u>Yakın Çekim Ölçekleri: 91(%20.77)</u>				
<u>Omuz Ç.</u>	<u>Göğüs Ç.</u>	<u>Bel Ç.</u>	<u>Diz Ç.</u>	<u>Boy Ç.</u>
121	53	50	8	2
(%27.62)	(%12.10)	(%11.41)	(%1.82)	(%0.45)
<u>Orta Çekim Ölçekleri: 234 (%53.42)</u>				
<u>Genel Ç.</u>		<u>Çok Genel Ç.</u>		
109 (%24.88)		4(%0.91)		

Uzak Çekim Ölçekleri: 113 (%25.79)

Çekim ölçeklerinin istatistikî bilgilerle verilmesi, yönetmenin vermek istediği iletilerin, hangi tercihlerle verildiğinin kanıtlanması kaygısındanadır. Hangi sahnede hangi çekim ölçeğinin kullanılacağı, teknik nedenlerden çok, yönetmenin istekleriyle ve tercihleriyle ortaya çıkarılır ve her film, çekim ölçeklerinin kullanımları yönünden ayrı yapılara sahiptir. Burada filmdeki çekim ölçeklerinin istatistikî bilgilerle verilerek, yönetmenin konuya bakış

açısı ve işleyiş biçimi ortaya çıkarılmak istenmiştir.

Çekimlerin süreleri ise farklılıklar göstermektedir. Filmin başında çekimler oldukça uzun sürelidir. Özellikle Bayan Robinson ve Ben arasında, otelde geçen sahneler oldukça uzun çekimlerden oluşmaktadır. Film ilerledikçe çekimlerin sürelerinin de kısaldığı görülür. Filmin son ayrımında çekimler çok kısa sürelidir. Bu durum, yani çekimlerin sürelerinin film ilerledikçe kısılması, filmin ritminin de hızlanmasına yol açan bir etken olmaktadır.

Çekim sürelerinin uzun olması, yani filmin ritminin en başta düşük olması, Ben'in içinde bulunduğu ruhsal durumu da betimlemektedir. Filmin 1. ve 2. ayrımalarında Ben, yaşamdan ne beklediğini bilmemektedir ve geleceği için bir planı yoktur. Aynı zamanda kendine güvensiz, olayları akışına bırakan bir yaşam biçimi içindedir. Film ilerledikçe ve özellikle Elaine, Ben'in yaşamına girince, çekim süreleri kısalır, ritm hızlanır. Bu durum Ben'in kendine güvenini ve kararlılığını da betimlemektedir. Ben artık hayatına kendisi yön vermektedir. Kısacası, filmin ritminin gelişim çizgisi aynı zamanda Ben'in kişiliğinin ve ruhsal durumunun da gelişim çizgisini yansıtmaktadır.

Film baştan sona teknik açıdan incelendiğinde, gerek kamera ve objektif kullanımında, gerek ışık ve sahne düzenlemesi alanlarında çok titiz bir çalışmanın gerçekleştirildiği görülmektedir. Kullanılan teknik materyaller de zamanın teknolojisi göz önüne alındığında oldukça kalitelidir. The Graduate filmi için, kaliteli bir ekipmanla ve kaliteli teknik gereçlerle gerçekleştirilmiş bir filmidir, denilebilir.

Film incelendikten sonra, filmin birden fazla kurgusunun olduğu saptanmıştır. TRT ve video kulüplerinde bulu-

nan kopyalarla, Amerikan Kültür Merkezi'nden elde edilen orijinal kopyanın kurgusal yönden farklılıkları vardır. Film orijinal kopya temel alınarak incelenmiştir. Filmin birden fazla kurgusunun bulunmasının, ticari kaygılardan kaynaklanmış olabileceği söylenebilir.

EK
THE GRADUATE

ÇEKİM NO

GÖRÜNTÜ

SES

- An Avco Embassy Television Presentation
- 1 İÇ-GECE (Uçak)
Ayrıntı Ç. Ben'in gözleri ve alnı görüntüdür.-Zoom out-Genel Ç. Ben diğer yolcular ile birlikte uçmaktadır. (Doğal efekt)
KAPTANIN SESİ: Bayanlar ve baylar Los Angeles'e doğru inişe geçiyorum.
KAPTANIN SESİ: Şimdi işittiğiniz ses, yere inişte vites kilitlenmesinin sesidir. Los Angeles'in havası açık ve sıcaklık güzel. Dileriz herhangi bir trafik gecikmesi olmaz. Bizimle yolculuk yaptığınız için mutluyuz ve sizi yine aramızda görmek isteriz.
- 2 İÇ-GECE (Havaalanı)
Göğüs Ç. Ben, taşıyıcı kayışta ilerlemektedir. Müzik fonda
(The Sound of Silence)
- Jenerik
Joseph E. Levine
Presents
- A Mike Nichols
Lawrence Turman
Production
- THE GRADUATE
Starring
Anne Bancroft
and
Dustin Hoffman
Katharine Ross
- Co-Starring
William Daniels
Murray Hamilton
Elizabeth Wilson
- With Special Appearance
By (In Alphabetical Order)
Brian Avery
Walter Brooke
Norman Fell
Alice Ghostley
Buck Henry
- Müzik Dipte
ADAMIN SESİ: Dikkat. Lütfen. Amerikan Havayolları 4 nolu uçuş, New York'ta Durmayacak olan 21 sefer sayılı uçak, şimdi 40 nolu kapıdan ayrılıyor. Herkes uçağa, lütfen
- Müzik Fonda

Marion Lorne

Director of Photography
Robert Surtees A.S.C.

Production Designer
Richard Sylbert

Film Editor
Sam O'steen

Production Supervisor
By

George Justin
Asistant Director

Don Kranze
Sound

Jack Solomon
Asistant Film Editor

Bob Wyman
Set Decerator
George R. Nelson

Camera Operator
George Nogle

Albert Bettcher
Script Supervisor
Meta Rebner

Make Up
Harry Maret
Hair Dresser
Sherry Wilson

Gaffer
Earl Gilbert

Grip
Richard Borland
Asst. Prod. Dsgn.
Joel Schiller

Filmed By
PANAVISION
Colour By
TECHNICOLOR

Costumed By
Patricia Zipprodt
Hair Styles
Sidney Guilaroff

ADAMIN SESİ:Lütfen merdiven parmak-
lığını tutun ve sağda durun, eğer
geçmek isterseniz, aynı şeyi sol ta-
rafta yapın.

(Duyuru tekrarlanır)

(Müzik Dipte)

- 3 İÇ-GECE (Havaalanı)
Yakın Ç. Taşıyıcı kayış-
taki Ben'in valizinin gö-
rüntüsü. Fen, valizini
alır ve yürür.

Songs

Paul Simon

Sung By

Simon and Garfunkel

Additional Music By

Dave Grusin

Casting Consultant

Lynn Stalmaster

Screenplay By

Calder Willingham

and

Buck Henry

Based on the Novel By

Charles Webb

Müzik Fonda

- 4 İÇ-GECE (Havaalanı)
Genel Ç. Ben çıkış kapı-
sına doğru yürür ve ka-
pıyı açar.

Produced By

Lawrence Turman

Directed By

MIKE NICHOLS

- 5 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Yakın Ç. Ben, gözleri
açık kameraya doğru
bakmaktadır. Bir süre
sonra babası görüntüye
girer ve Ben'in karşı-
sına oturur.-İkili Y.Ç.-
Daha sonra En. Braddock
görüntüye girer ve tamamen
kapatır.-Zoom out- Üçü
birlikte hole çıkarlar.

FAY BRADDOCK'UN SESİ:Ne oluyor?
BAY BRADDOCK'UN SESİ:Misafirle-
rin hepsi aşağıda Ben. Seni gör-
meyi bekliyorlar.

FEN:Bak baba- Onlara bir süre
için yalnız kalmak istediğimi
söyleyebilir misin?

BAY BRADDOCK'UN SESİ:Ben, bun-
lar bizim iyi dostlarımız, on-
ların çoğu seni doğduğundan be-
ri tanıyorlar.

BAY BRADDOCK'UN SESİ:Sorun ne,
Ben?

BEN:-Ben, yalnız-

BAY BRADDOCK:-Üzgün müsün?

BEN:Evet.

BAY BRADDOCK:Neyle ilgili?

BEN:Sanıyorum- geleceğimle.

BAY BRADDOCK:O neden?

BEN:Bilmiyorum, onu olmayı istiyorum-

BAY BRADDOCK:Ne olmayı?

BEN:Farklı.

BAYAN BRADDOCK:Kötü birşey mi var?

BAY BRADDOCK:Hayır. Şimdi aşağıya iniyorduk.

BAYAN BRADDOCK:Carlson'lar burada.

BAY BRADDOCK:Onlar? (Ben'e) Gel.

BAYAN BRADDOCK:Tarzana'dan geldiler, acele edelim.

BAY BRADDOCK:Bu kadar çok sadık arkadaşına sahip olmak harika birşey.

6

İÇ-GECE (Merdiven)

Y.Ç. Braddock'lar aşağıya inerlerken konuklar onları durdururlar. Bir süre sonra Ben merdivenlerden iner ve kapıya yönelir, açar. Bay Loomis onu durdurur.

BAY CARLSON:Hey, bizim ödül kazanan alimimiz.

BAYAN CARLSON:Hepimiz seninle çok gururlandık Ben.

BEN:Teşekkür ederim, Bayan Carlson.

BAY CARLSON:Dışarıdaki araba yeni mi? Küçük kırmızı İtalyan işi.

BAY BRADDOCK:O, Ben'in mezuniyet armağanıdır.

BAY CARLSON:Onları avlamakta zorluk çekmeyeceksin öyle değil mi?

BEN:Efendim?

BAY CARLSON:Kızlar, piliçler. Ufak hippî kızlar.

BAYAN CARLSON:Ben'in o çağlarını geçirdiğini düşünüyorum, öyle değil mi Ben?

BEN:Evet, madam.

BEN:Özür dilerim. Birkaç dakikalığına arabada kontrol etmem gereken birşey olduğunu hatırladım.

BAY LOOMIS:Koşu yıldızımız burada. Nasılsın?

BEN:İyiyim, Bay Loomis.

BAY LOOMIS:Birşey içmek ve sonra da kazandığın şey hakkında herşeyi duymak istiyorum. Şu Hopperman ödülü.

- 7 İÇ-GECE (Salon)
Baş Ç. Ben. BEN:Helphingham.
- 8 İÇ-GECE (Salon)
Baş Ç. Bay Loomis ve Ben, merdivenlere doğru yürürler. Bazı konuklar onu durdururlar. Bir süre sonra Bay McQuire Ben'in kolundan çekerek arka bahçeye götürür.(Sağapan)
BAY LOOMIS:Helphingham, doğru. Şimdi sen burada bekle.
1.BAYAN:Ben, hepimiz seninle çok gururlandık.
2.BAYAN:Gurur,gurur,gurur...
3.BAYAN:Şimdi ne yapacaksın?
BEN:Birkaç dakikalığına yuvarı çıkacaktım.
3.BAYAN:Hayır, geleceğini kastettim.
2.BAYAN:Bundan sonraki yaşamında.
BEN:Evet,birşey söylemek zor.
BAY McOUIRE:Ben...
BEN:(Bayanlara) Özür dilerim.(Etrafında döner) Bay McOuire.
BAY McOUIRE:Ben.
BEN:Bay McOuire.
BAY McOUIRE:Bir dakikalığına benimle gel.
- 9 DIŞ-GECE (Arka bahçe ve havuz kenarı)
Göğüs Ç. Ben ve Bay McOuire arka bahçede ayakta dururlar. Bir süre sonra Bay McOuire döner ve eve girer. Bahçenin diğer tarafındaki konuklar Ben'e doğru ilerlerler.Ben eve doğru yürür.
BAY McOUIRE:Ben, sana yalnızca bir tek kelime söylemek istiyorum, bir tek kelime.
BEN:Evet efendim.
BAY McOUIRE:Dinliyor musun?
BEN:Evet dinliyorum.
BAY McOUIRE:Plastik...
BEN:Tam olarak neyi kastettiniz?
BAY McOUIRE:Plastikte büyük gelecek var.Hakkında düşünecek misin?
BEN:Evet, düşüneceğim.
BAY McOUIRE:Tamam gerekeni söyledin, bu bir anlaşmadır.
1.KADIN:O işte burada. Ben burada.
BEN:Özür dilerim, izninizle.
- 10 DIŞ-GECE (Eraddock'ların arka bahçesi ve arka kapısı)
Omuz Ç. Ben, kapıdan içeri girer ve odasına
KADININ SESİ:Herkes beni dینlesin. Lütfen sessiz olun. Burada

doğru yürür, merdivenleri çıkmaya başlar.(Kamera sağa pan ile Ben'i Bel Ç. ile izler)Konukların konuşmak için Ben'i durdurmaya çalıştıkları görülür.

kolejin bu yılki kitabını buldum ve hepinize Ben hakkında fevkalade şeyler anlatmak istiyorum. Lütfen sessiz olun... Açık arazi koşu takımınının kaptanı. Tartışma kulübü başkanı, sınıfta kolej gazetesinin yazı işleri müdürü, son sınıfta ...

11. İÇ-GECE (Merdivenler)
Gen. Ç. Ben yukarı çıkmaktadır.
12. İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben kapıyı kapatır ve bir süre kapıya yaslanır. Sonra pencereye yürür ve havuz kenarındakilere bakar.
13. İÇ-GECE (BEN'in Odası)
Gen. Ç. Ben'in sol omzunun üzerinden aşağıdaki insanlar görülür.
14. İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Om. Ç. Ben geriye döner-sağa pan-akvaryuma yürür ve yanına oturur. Kamera akvaryumun diğer tarafından Ben'i görüntüler.Bir süre sonra Ben aniden döner.
15. İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Bayan Robinson kapıyı açar ve Ben'e doğru bakar.
16. İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. Ben ayağa kalkar.
17. İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Bayan Robinson odaya girer. Ağzında bir sigara vardır. Odayı dolandır ve oturur, sigarasını yakar, kibriti atar. Ben çöp
- Doğal Efekt
(Kapı çarpma sesi)
- Doğal Efekt
- Doğal Efekt
(Akvaryum sesi)
- (Kapı sesi)
- BAYAN ROBINSON:Ah, burası banyo değil, öyle değil mi?
- BEN:Aşağıda holde.
- BAYAN ROBINSON:Nasılsın Benjamin?
BEN:İyiyim, teşekkür ederim, bayan Robinson, banyo aşağıda koridorun sonunda.
BAYAN ROBINSON:Ne kadar güzel bir oda.

kovasını alır ve kibrit çöpünü içine atar. Bayan Robinson ayağa kalkar, kapıya ilerler ve görüntüden çıkar.

BEN:Bakın Ben Robinson. Kabalık etmek istemiyorum, fakat-

BAYAN ROBINSON:Burada kül tablası var mı?

BEN:Hayır.

BAYAN ROBINSON:Ah, unuttum koşu yıldızımız sigara içmez.

BAYAN ROBINSON:O bir kız mı?

BEN:Ne, bir kız mı?

BAYAN ROBINSON:Keyfini bozan her neyse.

BEN:Oh, hayır, çeşitli şeyler rahatsız ediyor.

BAYAN ROBINSON:Genellikle.

BEN:Bu doğru.

BAYAN ROBINSON:Pekala, tebrikler.

BEN:Teşekkür ederim.

BAYAN ROBINSON:Oh Benjamin.

18 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Bayan Robinson tekrar odaya girer ve paltosunu giyer.

BAYAN ROBINSON:Sana birşey sormak istiyorum.

BEN:Efendim?

BAYAN ROBINSON:Beni eve götürebilir misin?

BEN:Anlamadım?

BAYAN ROBINSON:Kocam arabayı aldı. Beni arabayla eve götürebilir misin?

19 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. Ben çöp kovası elinde, ayaktadır. Kovayı bırakır ve yürür.

BEN:Burada.

20 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Ben, Bayan Robinson'a arabanın anahtarını verir ve döner.

BEN:Buyrun alabilirsiniz.

BEN:Yabancı araba vitesinin nasıl çalışacağını biliyor musunuz?

21 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Diz Ç. Ben çöp kovası elinde, Bayan Robinson'a bakmaktadır.

BEN:Bilmiyor musunuz?

- 22 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Bayan Robinson kapının önünde Ben'e bakmaktadır. BAYAN ROBINSON:Hayır.
- 23 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Diz Ç. Ben çöp kovasını yere bırakır. BEN:Haydi gidelim.
- 24 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Bayan Robinson anahtarları Ben'e atar. Doğal Efekt
- 25 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Y.Ç. Akvaryum görüntüdedir. Ben akvaryumun içine düşen anahtarları alır, birlikte odadan çıkarlar. Doğal Efekt
- 26 DIŞ-GECE (Robinson'ların sokağı)
Gen. Ç. Ben'in arabası yaklaşır-sağa pan- Robinson'ların evinin önünde durur.(İkili omuz planı) Ben iner ve Bayan Robinson'un kapısını açar. Birlikte eve doğru yürürler. Bayan Robinson kapıyı açar, biraz sonra içeri girerler ve kapı kapanır. BAYAN ROBINSON:Teşekkür ederim. BEN:Önemli değil. BAYAN ROBINSON:Lütfen, içeri gelebilir misin? BEN:Anlamadım? BAYAN ROBINSON:Işıklar yanana kadar gelmeni istiyorum. BEN:Neden? BAYAN ROBINSON:Çünkü ışıklar yanana kadar kendimi güvencede hissetmiyorum. BAYAN ROBINSON:Benimle sundurmayaya kadar yürüyebilir misin? BEN:Fakat burada ışık var. BAYAN ROBINSON:Lütfen.
- 27 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Gen. Ç. Ben evin girişinde ayakta, sonra salona yürür. Bayan Robinson bara gider ve içki doldurur.(Kamera ileriye kaydırma ile onları takip eder) BAYAN ROBINSON:Ne içersin? Fourboun? BEN:Bakın bayan Robinson, sizi eve getirdim, bunu memnuniyetle yaptım, ama yapmam gereken bazı şeyler var, anlıyorsunuz değil mi? BAYAN ROBINSON:Evet. BEN:Pekala öyleyse.

BAYAN ROBINSON:Ne içersin?

BAYAN ROBINSON:Benjamin böyle yaptığım için özür dilerim, ama bu evde yalnız olmak istemiyorum.

BEN:Neden olmasın?

BAYAN ROBINSON:Lütfen kocam eve dönene kadar bekle.

28 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)

Diz Ç. Bayan Robinson Ben'e doğru yürür ve ona bir içki uzatır. Tekrar barın önüne gelir. Bir sigara yakar. Ben, bara doğru ilerler ve oturur. Bayan Robinson salonda dolanmaktadır.

BEN:Ne zaman döner?

BAYAN ROBINSON:Bilmiyorum.

BAYAN ROBINSON:İçki?

BEN:Hayır.

BEN:Her zaman yalnız kalmaktan korkar mısınız?

BAYAN ROBINSON:Evet.

BEN:Peki neden yatağa gidip, kapağı kilitlemiyorsunuz.

BAYAN ROBINSON:Ben çok sinirliyim.

29 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)

Gen. Ç. Bayan Robinson pikabı çalıştırır ve döner. Bara oturur, Ben'e doğru bakar.

BAYAN ROBINSON:Sana bir soru sorabilir miyim?

BAYAN ROBINSON:Benim için ne düşünüyorsun?

30 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)

Göğ. Ç. Ben.

BEN:Nasıl yani?

31 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)

Fel Ç. Bayan Robinson Ben'e bakmaktadır.

BAYAN ROBINSON:Beni uzun süredir tanırısın. Hakkımda bir fikir edinmiş olmalısın.

32 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)

Göğ. Ç. Ben, içkisinden bir yudum alır.

BEN:Pekala- Ben her zaman sizin hoş biri olduğunuzu düşündüm.

33 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)

Fel Ç. Bayan Robinson.

BAYAN ROBINSON:Bir alkolik olduğumu biliyor muydun?

34 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)

Omuz Ç. Ben.

BEN:Ne?

- 35 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Omuz Ç. Bayan Robinson. BAYAN ROBINSON:Biliyor muydun bunu?
- 36 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Omuz Ç. Ben, Bayan Robinson'a bakmaktadır, bir süre sonra kalkar. BEN:Bakın- artık ben gitsem iyi olacak.
- 37 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Göğ. Ç. Ben, Bayan Robinson'a doğru ilerler ve durur. Geri döner- Kamera sağa pan- Ben, yüzü karanlık, Bayan Robinson'a bakar-Omuz plan- Tekrar yürür. Şimdi Bayan Robinson'u Ben'in sol omuzunun üzerinden görürüz. Bayan Robinson sol bacağını önündeki koltuğa dayar. Ben sola doğru yürür. BAYAN ROBINSON:Otur yerine Benjamin. BEN:Bayan Robinson bunu söylediğim için hoş görün ama, bu konuşma biraz garipleşmeye başladı ve eminim Bay Robinson neredeyse gelmek üzeredir ve- BAYAN ROBINSON:Hayır. BEN:Ne? BAYAN ROBINSON:Kocam oldukça geç dönecek. BAYAN ROBINSON:Daha birkaç saat dönmeyecektir. BEN:Oh, aman tanrım. BAYAN ROBINSON:Anlayamadım? BEN:Oh hayır Bayan Robinson hayır. BAYAN ROBINSON:Ne oldu? BEN:Bayan Robinson, siz yani şimdi benim- BAYAN ROBINSON:Ne? BEN:Yani, benim böyle birşey yapacağımı düşünemezsiniz. BAYAN ROBINSON:Nasıl bir şey? BEN:Siz ne düşünüyorsunuz? BAYAN ROBINSON:Hiçbir şey.
- 38 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Gen. Ç. Bayan Robinson barın önünde oturmakta ve gülümseyerek Ben'e bakmaktadır. BEN:Tanrı aşkına Bayan Robinson, burada başbağayız, beni evinize getirdiniz, bana içki verdiniz. Müzik çalyorsunuz ve şimdi de özel hayatınızı bana anlatıyor ve kocanızın saatlerce eve dönmeyeceğini söylüyorsunuz. BAYAN ROBINSON:Böylece?

- 9 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Bel Ç. Bayan Robinson'un BEN:Bayan Robinson siz beni bagdizden bükülü sol bacağının arasından Ben görülmektedir.
- 0 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Omuz Ç. Bayan Robinson. (Gülme sesi)
- 1 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Bel Ç. Ben ayakta, Bayan Robinson'a bakmaktadır. BEN:Öyle değil mi?
- 2 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Gen. Ç. Bayan Robinson gülümseyerek Ben'e bakmaktadır. Bacak bacak üstüne atar ve sigarasını söndürür. BAYAN ROBINSON:Hayır, bu hiç aklıma gelmemiştir. Bunu iltifat kabul ediyorum.
- 3 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Bel Ç. Ben önce sola, sonra kameraya doğru yürür ve oturur-Baş Ç.- İçkisinden bir yudum alır. BEN:Bayan Robinson bunu unutur musunuz lütfen?
BAYAN ROBINSON:Önemi yok.
BEN:Ama önemli, şimdiye kadar söylediğim en kötü söz.
BAYAN ROBINSON:Otur.
BEN:Beni bağışlayın, çünkü sizi severim, sizin için böyle bir şey düşünmezdim, ama-
BAYAN ROBINSON:Önemi yok, içkini bitir.
BEN:Size bunu söyledim diye çok üzülüyorum.
BAYAN ROBINSON:Şimdi bunu bırak ve içkini bitir.
BEN:Neyim var benim?
- 4 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Baş Ç. Bayan Robinson BAYAN ROBINSON:Elaine'nin portresini görmüş müydün?

- 45 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Baş Ç. Ben. BEN:Portresini mi?
BAYAN ROBINSON:Evet.
BEN:Hayır.
- 46 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Baş Ç. Bayan Robinson. BAYAN ROBINSON:Geçen noelde yaptır-
tırmıştık, görmek ister misin?
- 47 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Baş Ç. Ben. BEN:Çok isterim.
- 48 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Baş Ç. Bayan Robinson. Doğal Efekt
- 49 İÇ-GECE (Robinson'ların salonu)
Baş Ç. Ben ve Bayan Robinson kalkarlar. Doğal Efekt
- 50 İÇ-GECE (Elaine'in odası)
Gen. Ç. Ben ve Bayan Robinson içeri girerler. Bayan Robinson soyunmaya başlar ve odada dolaşır. Ben, Elaine'nin portresine bakmaktadır. Bir süre sonra Bayan Robinson'a doğru ilerler.
BAYAN ROBINSON:Burda, Elaine'nin odasında.
BEN:Elaine gerçekten çok çekici bir kız değil mi?
BEN:Onun gözlerinin kahverengi olduğunu hatırlamıyordum.
BAYAN ROBINSON:Benjamin?
BEN:Efendim.
BAYAN ROBINSON:Bir dakika buraya gelir misin?
BEN:Oraya?
BAYAN ROBINSON:Evet.
BEN:Elbette.
BAYAN ROBINSON:Elbisemin fermuarını açar mısın?
BAYAN ROBINSON:Sanlıyorum yatmaya gideceğim.
- 51 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Bel Ç. Ben, kapıya doğru gider, tekrar döner ve onun fermuarını çözer.
BEN:Oh, pekala iyi geceler.
BAYAN ROBINSON:Fermuarımı açmayacak mısın?
BEN:Açmasam daha iyi Bayan Robinson.

BAYAN ROBINSON:Eğer hâlâ seni baştan çıkarmaya çalıştığımı düşünüyorsan-

BEN:Oh hayır-düşünmüyorum ama, kendimi biraz tuhaf hissediyorum.

BAYAN ROBINSON:Benjamin-Beni hayatın boyunca tanırsın.

BEN:Bunu biliyorum. Ama ben-

BAYAN ROBINSON:Haydi,fernuara elim yetişmiyor.

BAYAN ROBINSON:Teşekkür ederim.

52

İÇ-GECE (Elaine'nin odası)

Göğ. Ç. Ben arkasını döner. Bayan Robinson elbisesinin üstünü çıkarır.

BEN:Tamam.

BAYAN ROBINSON:Neden böyle korkuyorsun?

BEN:Korkmuyorum, Bayan Robinson.

BAYAN ROBINSON:Öyleyse neden kaçuyorsun?

53

İÇ-GECE (Elaine'nin odası)

Diz Ç. Bayan Robinson'un sol omuzunun üzerinden Ben görüntüdedir. Bayan Robinson elbisesini çıkarmaya devam etmektedir. Ben kapıdan içeriye birkaç adım atar, durur.Tekrar yürür ve yine durur.

BEN:Çünkü siz yatacaksınız. Burada olmamın bir anlamı yok.

BAYAN ROBINSON:Daha önce soyunan kadın görmedin mi?

BEN:Evet, gördüm.

BEN:Ama, ben yalnızca-bakın,ya şimdi Bay Robinson gelecek olurmu?

BAYAN ROBINSON:Ne olur gelirse?

BEN:Durum biraz tuhaf görünür, öyle değil mi?

BAYAN ROBINSON:Sence o bize güvenmez mi yani?

BEN:Tabii güvenir ama yine de yanlış bir fikire kapılabilir.

BAYAN ROBINSON:Neden kapılsın anlamıyorum. Yağım seninkinin iki katı. Nasıl olur da-

BEN:Ama düşünürler anlamıyor musun?

BAYAN ROBINSON:Benjamin, ben seni baştan çıkarmaya çalışmıyorum.

BEN:Bunu biliyorum ama, lütfen

Bayan Robinson bu çok güç bir durum.

54

İÇ-GECE (Elaine'nin odası)

Göğ. Ç. Bayan Robinson, Ben'e doğru yürür-ikili omuz ç.- Ben geri döner ve odadan çıkar.

BAYAN ROBINSON: Seni baştan çıkarmanı ister miydin?

BEN: Anlamadım?

BAYAN ROBINSON: Bana söylemeye çalıştığın bu mu?

BEN: Ben artık eve gidiyorum. Söylediklerim için özür dilerim. Umarım onlara değer vermezsin ama ben artık eve gidiyorum.

55

İÇ-GECE (Elaine'nin odası)

Omuz Ç. Bayan Robinson Ben'in ardından odadan çıkar. Ben, merdivenlerden inmektedir, durur ve Bayan Robinson'a bakar. Bayan Robinson sola doğru yürüyerek görüntüden çıkar. Benjamin de merdivenleri iner ve görüntüden çıkar, sonra tekrar merdivenleri çıkmaya başlar. Elindekini en üst basamağa bırakıp tekrar alır ve görüntüden çıkar. Sonra Elaine'nin odasına girer.

BAYAN ROBINSON: Benjamin?

BEN: Evet.

BAYAN ROBINSON: Gitmeden önce bana çantamı verir misin?

BEN: Artık gitmek zorundayım, özür dilerim.

BAYAN ROBINSON: Bir daha aşağıya inmek istemiyorum, lütfen getirir misin Ben?

BEN: Neredeydi?

BAYAN ROBINSON: Holdeki masanın üzerinde.

BEN: Bayan Robinson?

BAYAN ROBINSON'UN SESİ: Banyodayım.

BEN: Çantanızı buldum.

BAYAN ROBINSON'UN SESİ: Yukarı getirir misin?

BEN: Size uzatayım, merdivenin başına gelin de alın isterseniz.

BAYAN ROBINSON'UN SESİ: Benjamin bu kadar kuşkulu olmandan yorulduğum artık, basit bir ricamı yerine getirmeyecek misin?

BEN: Son basamağa bırakıyorum.

BAYAN ROBINSON'UN SESİ: Tanrı aşkına Benjamin, bu şekilde hareket etmeyi bırakacak ve çantamı buraya getirecek misin?

BEN: Peki kapının önüne bırakıyorum.

BAYAN ROBINSON'UN SESİ: İçeri kadar getirir misin?

BEN: Getirmesem daha iyi.

BAYAN ROBINSON'UN SESİ: Hiç olmazsa Elaine'nin odasına bırak.

BEN: Oldu.

- 56 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Ayrıntı Ç. Ben elindekini masaya bırakır. Bu arada arka planda Elaine'nin portresinin yansımından Bayan Robinson'un odaya girdiği görülür. DoğalEfekt (Kapı sesi)
- 57 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Baş Ç.-inter cut-Ben aniden geri döner. Doğal Efekt
- 58 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Baş Ç.-İnter cut-Ben'in geri dönme hareketi. Doğal Efekt
- 59 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Çok Y. Ç. Ben döner ve Bayan Robinson'a bakar. BEN:Oh, tanrım.
- 60 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Ayr. Ç. -inter cut-Bayan Robinson'un göğüs ve kalçaları arasındaki bölüm görüntüdedir. BEN:Bırakın çıkayım.
FAYAN ROBINSON:Sinirlenme.
- 61 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Göğ. Ç. Ben'in sol omuzunun üzerinden Bayan Robinson'u çıplak ve kapıya yaslanmış görürüz. Doğal Efekt
- 62 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Omuz Ç. Ben, Bayan Robinson'un sağ omuzunun üzerinden görüntüdedir. BEN:Kapının önünden çekil.
FAYAN ROBINSON:Bana güzel bir şey söyle.

- 63 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Ayr. Ç.-inter cut- Doğal Efekt
Bayan Robinson'un sol göğsü görüntüdedir.
- 64 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Omuz Ç. Bayan Robinson'un sağ omuzunun üzerinden Ben görüntüdedir.
BEN:Aman tanrım.
BAYAN ROBINSON:Benjamin bana istediğini yapabilirsin, eğer bu kez benimle yatmak istemezsen-
- 65 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Ayr. Ç.-inter cut- Bayan Robinson'un göbeği görüntüdedir.
BEN:Aman tanrım.
BAYAN ROBINSON:Eğer benimle yatmak istemezsen, bilmeni isterim ki, istediğin zaman arayabilirsin, o zaman bir şeyler ayarlayabiliriz.
- 66 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Omuz Ç. 64'le aynı.
BEN:Dışarı çıkmama izin verin.
- 67 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Ayr. Ç.-inter cut- Bayan Robinson'un sol göğsü görüntüdedir.
BAYAN ROBINSON:Ne dediğimi anladın mı?
- 68 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Omuz Ç. Ben.
BEN:Evet, evet bırakın gideyim.
- 69 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Ayr. Ç.-inter cut- Bayan Robinson'un göbeği görüntüdedir.
Doğal Efekt
- 70 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Omuz Ç. 64'le aynı plan. Ben aniden kapıya koğer.
BAYAN ROBINSON:Çünkü seni çok çekici buluyorum ve ne zaman istersen-
- 71 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Ayr. Ç.-inter cut- Doğal Efekt
Ben, Bayan Robinson'u iter.

72 İÇ-GECE (Elaine'nin odası)
Ayr. Ç. Ben kapı tokmağını Doğal Efekt
nı kavrar, açar ve çıkar.

73 İÇ-GECE (Salon)
Gen. Ç. Ben koşarak merdivenlerden iner ve bara doğru gider. Bir içki doldurur. Arka planda Bay Robinson içeri girer. Ben geri döner ve ayağa kalkar. Bay Robinson Ben'e doğru ilerler, durur, tekrar ilerler. El sıkışırlar. Ben kapıya yönelir, ama Bay Robinson onu durdurur. Ben döner, birlikte bara doğru yürürler. Bay Robinson içki doldurur, bir tane de Ben'e verir.

BAY ROBINSON'UN SESİ:Önde duran Ben'in arabası mı?
BEN:Evet efendim.
BEN:Bayan Robinson'u eve getirdim. Onu getirmemi istedi, ben de onu getirdim tabii.
BAY ROBINSON:Çok teşekkür ederim.
BEN:Kendisi yukarda. Siz gelene kadar, burda beklememi istedi.
BAY ROBINSON:Eski şatoya nöbetçilik ediyorsun öyle mi?
BEN:Evet efendim.
BAY ROBINSON:Tebrik ederim.
BEN:Teşekkür ederim.
BAY ROBINSON:Bardağını tekrar dolduralım.
BEN:Yo, hayır artık gitmeliyim ben.
BAY ROBINSON:Dursana bir şey mi oldu? Biraz sarsılmış gibisin.
BEN:Hayır, hayır, geleceğim konusunda endişelerim var da. Gelecek konusunda biraz huzursuz oldum.
BAY ROBINSON:Gel hadi, beraber birer içki içelim.
BAY ROBINSON:Viski?
BEN:Bourbon.
BAY ROBINSON:Ben, sen şimdi kaç yaşındasın?
BEN:Yirmi, gelecek hafta yirmi bir olacağım.
BAY ROBINSON:Bu yaşta olmak çok güzel bir şeydir.
BEN:Teşekkür ederim.
BEN:(İçkisini alır) Çok teşekkürler.

74 İÇ-GECE (Salon)
Bel Ç. Ben ve Bay Robinson ellerinde içkilerle yürürler ve otururlar.

BAY ROBINSON:Tekrar senin yaşında olmayı isterdim. Çünkü Ben-

- 75 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Ben. BEN:Efendim?
BAY ROBINSON:Bir daha asla tekrar genç olamazsın.
BEN:Biliyorum.
- 76 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Bay Robinson. BAY ROBINSON:Sana bir şey söyleyebilir miyim?
- 77 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Ben. BEN:Tabii.
BAY ROBINSON:Birbirimizi ne kadar zamandır tanıyoruz?
- 78 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Bay Robinson bir puro alır. BAY ROBINSON:Ne kadar zamandır sen ve ben birbirimizi tanıyoruz. Babanla ben ne kadar zamandır ortağız!
- 79 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Ben. BEN:Oldukça uzun bir süre.
- 80 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Bay Robinson. Doğal Efekt
- 81 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Ben. BAY ROBINSON:Senin büyümeni izledim Ben.
BEN:Evet efendim.
- 82 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Bay Robinson çakmağı ile puroyu yakar. BAY ROBINSON:Birçok yönlerden seni kendi oğlum gibi hissederim.
- 83 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Ben. BEN:Sağolun
- 84 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Bay Robinson. BAY ROBINSON:Onun için de sana dostça bir nasihat vermemde sakınca görmezsin.
- 85 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Ben. BEN:Tabii efendim.
- 86 İÇ-GECE (Salon)
Omuz Ç. Bay Robinson Ben'e bakmaktadır. Bu arada arka planda Bayan Robinson görülür. BAY ROBINSON:Ben, bana kalırsa, bana kalırsa şimdilik her şeyi olurluna bırakman çok daha iyi olur.

87

İÇ-GECE (Salon)

Omuz Ç. Ben Bayan Robinson'a bakmaktadır. Bayan Robinson görüntüye girer. Ben ayağa kalkar. Bayan Robinson bara oturur, bir sigara yakar.

BAY ROBINSON: Bir süre için olayları olduğu gibi kabul et. Kızlarla gönlünü eğlendirmeye bak. Bence-

BAYAN ROBINSON: Kalkman gereksiz.

BAY ROBINSON: Ben diyordum ki, şeye diyordum ki-

BEN: Ben'e.

BAY ROBINSON: Ben'e yani, hayatın tadını çıkar diyordum, bunu değerlendir. Sence bu iyi nasihat öyle değil mi?

BAYAN ROBINSON: Evet, öyle.

BEN: Ben artık gitmeliyim.

88

İÇ-GECE (Salon)

Bel Ç. Bay Robinson elini Ben'in omuzuna koyar ve birlikte kapiya doğru yürürler.

BAY ROBINSON: Bu yaz birkaç macera yaşamaya bak. İddia ederim ki kadınlar seni çok beğeniyordur.

89

İÇ-GECE (Salon)

Gen. Ç. Bay Robinson ve Ben arka planda yürümektedirler.-İleriye kaydırma-Kamera Bayan Robinson'a yaklaşıyor-Omuz Ç.-Bayan Robinson elinde sigara, belli bir noktaya bakmaktadır, kal-kar peşlerinden gider.

BEN: Yo hayır.

BAY ROBINSON: Ne? Sen bana kadınların aklını başından alacak bir tip gibi görünüyorsun. Sana da öyle görünmüyor mu?

BAYAN ROBINSON: Öyle görünüyor.

BAY ROBINSON: Biliyorsun-Cumartesi Elaine Berkeley'den geliyor.

BEN: Oh, evet.

BAY ROBINSON: Ben, onu aramanı istiyorum.

BEN: Ararım.

90

İÇ-GECE (Salon)

Gen. Ç. Robinson'lar ile Ben dış kapıdadırlar. Ben arabaya doğru yürür ve biner.

BAYAN ROBINSON: Benjamin?

BEN: Evet.

BAYAN ROBINSON: Beni eve getirdiğin için teşekkür ederim.

BAYAN ROBINSON: Umarım yakında görüşürüz.

BAY BLADDOCK'UN SESİ: Bayanlar bay-lar, lütfen beni dinler misiniz? Öğleden sonranın en önemli göstere-risi olarak-

- 91 DIŞ-GÜN (Braddock'ların arka bahçesi)
Göğ. Ç. Bay Braddock konuklara doğru konuşur.
- 92 DIŞ-GÜN (Arka bahçe, yüzme havuzu)
Gen. Ç. Konukların bazıları ayakta Bay Braddock'u dinliyorlar.
- 93 DIŞ-GÜN (Arka bahçe, yüzme havuzu)
Gen. Ç. Bay Braddock geri döner ve Ben'in bulunduğu yerin camına doğru gider. Ben'le konuşur, tekrar konuklara döner ve onlarla konuşur. Bayan Braddock'un yanına gider.
- 94 DIŞ-GÜN (Arka bahçe, yüzme havuzu)
Gen. Ç. Konuklar Bay Braddock'u alkışlıyorlar.
- 95 DIŞ-GÜN (Arka bahçe, yüzme havuzu)
Gen. Ç. Bay Braddock konuklarla konuşur, döner Ben'in yanına gider. Bir süre sonra tekrar konuklara döner. Daha sonra yine Ben'in yanına gider ve kapıyı aralayarak Ben'le konuşur. Tekrar konuklara döner, gülümseyerek Ben'in yanına döner ve kapıyı açar.
- BAY BRADDOCK: Hey orda, karşıdaki, evet seni kastediyorum. Lütfen beni dinleyin.
- Doğal Efekt
- BAY BRADDOCK: İçerde hazır mısın sen, önemli gösterimiz için ha?
BEN'İN SESİ: Bir saniye konuşabilir miyiz baba?
BAY BRADDOCK: Dinle, bu çocuğu dışarı çıkarmamız için hepinizin alkışlamasını istiyorum ama hepinizin oldu mu? Bir dakika, düzeltmem gerekecek, bu genç adamı dışarı çıkarmak için. Çünkü o bugün yirmi bir yaşında oluyor.
- (Alkış sesleri)
BAY ARNOLD: Görelim delikanlıyı.
- BAY BRADDOCK: A durun, durun bir dakika. Birkaç kelime söylemek istiyorum.
BAY ARNOLD: Hep istersin zaten.
BAY BRADDOCK: Ha, ha, ha, bunu söyleyene bakın.
BEN'İN SESİ: Baba, bunu bir saniye konuşabilir miyiz?
BAY BRADDOCK: Onları daha fazla bekletmem Ben. Artık çıkman iyi olur.
BEN'İN SESİ: Ama bunu konuşmak istiyorum.

BAY BRADDOCK:(Dinleyicilere) Bu çocuk-özür dilerim- bu genç adam, bildiğiniz gibi tahsiline, kendisine ödül olarak verilen bursla devam edecek, ama- daha önce-
BAY BRADDOCK:-daha önce-(Ben'e) Onları çok beklettin Ben.Hadi çabuk gel.

BEN'İN SESİ:Baba, beni dinler misin?

BAY BRADDOCK:On saniye sonra çık. (dinleyicilere) Şimdi kendisi bize güzel bir gösteri yapacak, ki ben buna akli başında, güvenli ve heyecanlı bir doğum günü armağanı diyebilirim. Umarım işe yarar, yoksa ikiyüz dolarım boşa gitti demektir. Pekala alkışları duyalım.

96

DIŞ-GÜN (Ev, arka bahçe, yüzme havuzu)
 Gen. Ç. Benjamin balık adam kıyafetiyle havuza doğru ilerler.

BAY BRADDOCK:-Benjamin Braddock-
BAY BRADDOCK:Evet, alkışlar-hadi gel Ben. Dalışını yap da görelim, hadi. Bu olağanüstü genç adam altı feet derinliğindeki suda sizlere, görkemli ve şaşırtacak kadar yürekli bir gösteri sunacaktır.

97

DIŞ-GÜN (Arka bahçe, yüzme havuzu)
 Gen. Ç.-Öznel kamera-Kamera, Ben'in gözüyle etrafı gözlemektedir. Ben'in anne ve babası görüntüdedir. Kamera ilerler ve havuza gider. Konuklar alkışlanmakta ve bağır-maktalar. Kamera havuza girer, bir süre sonra yüzeye çıkar. Bay ve Bayan Braddock kameranın merceğine ellerini uzatırlar ve kapatırlar. Kamera tekrar dalar ve havuzu tarar.

Doğal Efekt
 (Nefes alış-veriş sesleri
 Su sesi
 Hava kabarcığı sesi)

- 98 DIŞ-GÜN (Yüzme havuzu)
Bel Ç. Ben havuzda elinde zıpkınla durmaktadır-zoom out-
Genel Ç. Ben kıpırdamadan durmaktadır.
- (Hava kabarcığı sesleri)
BAYAN ROBINSON'UN SESİ:Alo.
BEN:Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum-
BAYAN ROBINSON'UN SESİ:Benjamin?
BEN:Bak-bu gece partiden sonraki olayı düşünüyordum ben.
BAYAN ROBINSON'UN SESİ:Neredesin?
- 99 DIŞ-GECE (Telefon kulübesi)
Omuz Ç. Benjamin telefonla konuşmaktadır. Bir süre sonra kapatır, ceketini çıkarır.
- BEN:Sana bir içki ısmarlayabilir miyim diye düşünüyordum da?
BAYAN ROBINSON'UN SESİ:Sen neredesin?
BEN:Taft Otelindeyim.
BAYAN ROBINSON'UN SESİ:Oda tut-tun mu?
BEN:Hayır, biliyorum, oldukça geç oldu ve eğer sen istersen-
BAYAN ROBINSON'UN SESİ:Bir saat.
BEN:Ne?
BAYAN ROBINSON'UN SESİ:Bir saat sonra oradayım.
- 100 DIŞ-GECE (Telefon kulübesi)
Bel Ç. Ben ağzında sigara kulübeden çıkar-sola pan-Otelin kapısını açar ve durup çikanları bekler.
- Doğal Efekt
(Müzik sesleri
İnsan gürültüleri)
- 101 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben içeri girecekken, arkadan gelen gençler içeri girerler. Ben bekler, içeri girer.
- Doğal Efekt
- 102 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Otel lobisinde insanlar görüntüdedir. Ben resepsiyona yaklaşıyor-Öne kaydırma-Resepsiyonist kameraya doğru bakar ve birkaç adım atar.
- Doğal Efekt

- 103 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Resepsiyonist Ben'e doğru bakar. ODA SORUMLUSU:Yardım edebilir miyim bayım?
- 104 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben sola doğru kafasını çevirir ve resepsiyona yaklaşır. BEN:Ne? Oh, hayır, ben yalnızca-
- 105 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Resepsiyonist. ODA SORUMLUSU:Parti için mi geldiniz efendim?
- 106 İÇ-GECE (Taft Otel)
Baş Ç. Ben. BEN:Ne?
- 107 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Resepsiyonist. ODA SORUMLUSU:Bekarlar partisi efendim.
- 108 İÇ-GECE (Taft Otel)
Baş Ç. Ben resepsiyoniste bakar ve sağa doğru yürür. BEN:Oh, evet bekarlar partisi. ODA SORUMLUSU:Büyük salonda. BEN:Aha, teşekkürler.
- 109 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Resepsiyonist Ben'in ardından bakar -sağa pan- Resepsiyonist ve Ben görüntüdedir. Ben ceketini giyer ve salona doğru yürür, döner geriye bakar, tekrar yürür. Doğal Efekt
- 110 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben salona girer ve kapıdakilerle konuşur. Bir süre sonra geri döner ve salonun çıkışına ilerler. SES:Merhaba. BEN:Merhaba. BAYAN SINGLEMAN:Porter'lardan biri olacaksınız herhalde. BEN:Hayır aslında değilim. BAYAN SINGLEMAN:Bu kızkardeşim Bayan De Witte. BAYAN DE WITTE:Memnun oldum. BEN:Memnun oldum Bayan De Witte. BAYAN SINGLEMAN:-Ve kocam, Bay Singleman. BEN:Özür dilerim, ben-

BAYAN SINGLEMAN:Eu, Jeffrey tabi.

BEN:Elbette.

BAY SINGLEMAN:Adınızı alamadım efendim.

BEN:Benjamin Braddock efendim.

BAYAN SINGLEMAN:Braddock-Braddock?

BEN:Evet, ancak korkarım-

BAYAN SINGLEMAN:Bir dakika isminizi bulacağım. Braddock-Braniff değil? Bir Braniff olmalı-

BEN:Hayır-aslında ben bir arkadaşımı arıyorum.

BAYAN SINGLEMAN:Korkarım anlayamadın.

BEN:Ben sizin partiye davetli değilim.

BAY SINGLEMAN:Hey-anlamıyorum neymiş?

BAYAN DE WITTE:Sizinle karşılaştığıma sevindim, Bay Braniff.

111 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben, parti salonundan çıkar, lobiyi geçer ve restoranta yürür.

Doğal Efekt

112 İÇ-GECE (Taft Otel)
Bel Ç.-sağa pan-
Gen. Ç. Ben restoranta girer, bakınır, bir masaya oturur, garsona işaret eder, garson görmez.

Doğal Efekt

113 İÇ-GECE (Taft Otel)
Göğ. Ç. Ben, sol elini başına dayamış, önüne bakmaktadır. İçkisini yudumlar.

Doğal Efekt

114 İÇ-GECE (Taft Otel)
Ayr. Ç. Camlı sehpa-
dan Ben'in görüntüsü yansımaktadır. Bir süre sonra Bayan Robinson görüntüye girer. Ben ayağa kalkar-Aşağı pedestal, yukarı tilt- Birlikte otururlar. Ben garsona işaret eder ama

BAYAN ROBINSON:Merhaba Benjamin.

BEN:Merhaba.

BAYAN ROBINSON:Oturabilir miyim?

BEN:Elbette.

BAYAN ROBINSON:Teşekkürler.

BAYAN ROBINSON:Nasılsın?

BEN:Çok iyiyim, teşekkürler.

BAYAN ROBINSON:Bir içki alabilir miyim?

BEN:İçki mi? tabi.

garson görmez. Bayan Robinson garsonu çağırır, sipariş verir. Ben bir süre sonra kalkar. Bayan Robinson ardından gülümseyerek bakar.

BEN: Beni görmedi?

BAYAN ROBINSON: Garson.

BAYAN ROBINSON: Bir martini istiyorum.

1. GARSON: Peki efendim.

BAYAN ROBINSON: Bu kadar sinirli olmana gerek yok biliyorsun.

BEN: Sinirli mi? Biraz sinirliyim tabi. Sinirli olmamak elde değil.

BAYAN ROBINSON: Oda tuttun mu?

BEN: Ne?

BAYAN ROBINSON: Bizim için bir oda tutun mu?

BEN: Tutmadım, hayır.

BAYAN ROBINSON: İstiyor musun?

BEN: Eğer sen- yani olabilir. Yalnızca konuşacağız tabi.

BAYAN ROBINSON: Ben tutayım ister misin?

BEN: Yo yo, ben tutarım.

BAYAN ROBINSON: Şimdi yapar mısın bunu?

BEN: Hemen mi?

BAYAN ROBINSON: Evet.

BEN: Bilemiyorum.

BAYAN ROBINSON: Peki neden tutmuyorsun?

BEN: Odayı mı? Peki tutayım, izin verirsen tabi.

115

İÇ-GECE (Taft Otel)
Bel Ç. Ben lobide ilerler-geriye kaydırma, sağa pan-resepsiyona gelir. Bir oda ister ve defteri imzalar, ilk imzaladığı kağıdı yırtar, yenisini yazar. Resepsyonistin komi çağırmasına engel olmak için zilin üzerine elini koyar. Anahtarını alır ve yürür.

ODA SORUMLUSU: Evet efendim.

BEN: Bir oda-bir oda istiyorum ben.

ODA SORUMLUSU: Tek mi, çift kişilik mi?

BEN: Tek kişilik, yalnızca benim için.

ODA SORUMLUSU: Kayıt fişini imzalar mısınız lütfen?

ODA SORUMLUSU: Birşey mi oldu efendim?

BEN: Yo yo, hayır yok birşey.

ODA SORUMLUSU: Bavulunuz var mıydı Bay....Gladstone?

BEN: Bavul mu? evet evet var tabi.

ODA SORUMLUSU: Peki nerede?

BEN: Ne?

ODA SORUMLUSU: Bavulunuz nerde dedim?

BEN: A, arabada duruyor, dışarıda.

ODA SORUMLUSU: Pekala efendim, ben onu getirtirim.

BEN: O, yo-yani-ben zahmet vermek istemem, yalnızca dış fırçam gerekecek bana, onu da ben alabilirim.

ODA SORUMLUSU:Elbette, birisi size odayı gösterecektir.

BEN:0, şey aslında kendim bulmayı tercih ederim, yukarıya da yalnızca dış fırçamı götüreceğim tabii. Bunu kendim halledebilirim.

ODA SORUMLUSU:Nasıl isterseniz bayım.

BEN:Teşekkürler.

116

İÇ-GECE(Taft Otel)

Ayr. Ç. Garson elinde telefonla Bayan Robinson'a doğru yürür ve verir. Bayan Robinson telefonu alır ve konuşur. Bir süre sonra önce sola sonra sağa bakar, döner ve Ben'i görür.

1. GARSON:Bayan Robinson?

BAYAN ROBINSON:Evet.

1. GARSON:Sizi arıyorlar.

BAYAN ROBINSON:Teşekkürler.

BAYAN ROBINSON:Alo?

BEN'İN SESİ:Bayan Robinson.

BAYAN ROBINSON:Evet.

BEN'İN SESİ:Ben, Benjamin.

BAYAN ROBINSON:Evet.

BEN'İN SESİ:Benjamin Braddock.

BAYAN BRADDOCK:Benjamin-neredesin?

BEN'İN SESİ:Bardaklara doğru bakalır misiniz?

BEN'İN SESİ:şimdi beni görüyor musun?

BAYAN ROBINSON:Evet görüyorum.

117

İÇ-GECE (Taft Otel)

Omuz Ç. Ben elinde telefon, Bayan Robinson'a bakar ve önüne döner.

BEN:Tek kişilik oda tuttun mu?

BAYAN ROBINSON:Çok iyi.

BEN:Ama bir şey var, oda sorumlusu biraz şüpheli görünüyor. Aslında bu işler nasıl yapılır bilmiyorum ama-

BAYAN ROBINSON:Pekala-önce sen mi gitmek istersin?

BEN:Evet-sanırım bu iyi olur.

BAYAN ROBINSON:Ben de beş dakika sonra gelirim.

BEN:Hoşçakalın öyleyse.

BAYAN ROBINSON:Benjamin?

BEN:Evet.

118

İÇ-GECE (Taft Otel)

Göç. Ç. Bayan Robinson.

BAYAN ROBINSON:Bana söylemek istediğin bir şey yok mu?

BEN:Söylemek mi?

BAYAN ROBINSON:Evet.

- 119 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben. BEN:E, şey-ne kadar minnettar olduğumu bilmenizi isterim, minnettarım.
BAYAN ROBINSON:Numara?
BEN:Ne?
- 120 İÇ-GECE (Taft Otel)
Göğ. Ç. Bayan Robinson. BAYAN ROBINSON:Oda numarası Benjamin, sanırım bunu söylemen gerekiyor.
- 121 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben bir süre konuşur ve telefonu kapatır. BEN:Tabi, özür dilerim haklısınız. Oda-512.
BAYAN ROBINSON:Teşekkürler.
BEN:Bir şey değil-evet umarım sonra görüşürüz, Bayan Robinson.
- 122 İÇ-GECE (Taft Otel)
Göğ. Ç. Bayan Robinson telefonu kapatır ve gülümser, arkasına yaslanır. Hesabı ister. BAYAN ROBINSON:Hesap lütfen.
- 123 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben resepsiyona gelir-sağa çevrinme- konuşur. Esneyerek yürür. BEN:Onu aldım.
ODA SORUMLUSU:Efendim?
BEN:Aldım dedim.Diş fırçası-yanıma aldım.
ODA SORUMLUSU:Çok güzel efendim.
BEN:Evet, pekala-iyi geceler.
ODA SORUMLUSU:İyi geceler efendim.
- 124 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Resepsiyonist Ben'in ardından bakar. Doğal Efekt
- 125 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben kameraya doğru ilerler. Odanın kapısını açar-Baş Ç.-- Doğal Efekt
- 126 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben içeri girer, ışığı açar ve odaya bakar. Kapıyı ve ışığı kapatır. Doğal Efekt

- 127 İÇ-GECE (Taft Otel)
Göğ. Ç. Ben, panjur-
ları kapar-sağa ve
sola çevrinme- odada
dolaşır ve banyoya
geçer, bir süre sonra
çıkart. Odaya bakar,
döner kapıyı açar.
Bayan Robinson içeri
girer-ikili bel ç.-
Işığı açar ve yürür.
Ben kapıyı ve ışığı
kapatır.
- Doğal Efekt
(Diş fırçalaması sesi,
kapı sesi)
BAYAN ROBINSON:Merhaba Benjamin.
BEN:Merhaba,Bayan Robinson.
- 128 İÇ-GECE (Taft Otel)
Bel Ç. Bayan Robin-
son elinde sigara
ile ayaktaadır. Ben
onun yanına gelir,
boğazını temizler
ve onu öper. Bayan
Robinson bu sırada
hareketsizdir, son-
ra ağızındaki dumana
çıkartır. Bayan Ro-
binson döner, sigara-
yı söndürür ve üstün-
dekilerini çıkarmaya
başlar. Ben ona bak-
maktadır. Ben dolaba
gider ve kapısını
açar.
- Doğal Efekt
BAYAN ROBINSON:Evet.
BEN:Evet.
BAYAN ROBINSON:Benjamin.
BEN:Evet.
BAYAN ROBINSON:Ben soyunacağım
oldu mu?
BEN:Tabi, ya ben.Yani böyle dura-
yım mı? Ne yapmamı istediğini
bilmiyorum.
BAYAN ROBINSON:Neden seyretniyorsun?
BEN:Oh, tabi sağol.
BAYAN ROBINSON:Bana bir askı verir
misin?
BEN:Ne?
BAYAN ROBINSON:Bir askı.
BEN:Oh evet,
- 129 İÇ-GECE (Taft Otel)
Göğ. Ç. Ben dolabın
kapısını açar. Arka
planda Bayan Robin-
son görölmektedir.
Ben döner ve onunla
konuşur, tekrar dö-
ner, askı alır, yü-
rür, Bayan Robinson'a
verir. Bayan Robin-
son kürkünü askıya
geçirir ve dolaba
asar, kapağını
kapatır.
- BEN:Tahta mı?
BAYAN ROBINSON:Ne?
BEN:Tahta mı, metal mi? İkisi de var.
BAYAN ROBINSON:Hangisi olursa.
BEN:Peki.
BAYAN ROBINSON:Sağol.

İÇ-GECE (Taft Otel)

Gen. Ç. Bayan Robinson dolabın kapısını kapar, geri döner, bluzunu çıkarır. Ben bluzu almak için elini uzatır ama Bayan Robinson onu görmez. Ben geri döner ve dolabı tekmeler. Bayan Robinson döner ve ona bakar. Ben ona doğru gelir, konuşurlar.- ikili bel ç.- Ben odada dolaşır, tekrar Bayan Robinson'un önünde durur. Bayan Robinson bluzunu almak için döner, Ben ise görüntüden çıkar.

BAYAN ROBINSON: Şuna yardım eder misin lütfen?

BEN: Oh tabii.

BAYAN ROBINSON: Teşekkürler.

BEN: Önemi yok.

BAYAN ROBINSON: Benjamin senin için karanlıkta daha mı kolay?

BEN: Bayan Robinson, ben bunu yapamam.

BAYAN ROBINSON: Ne?

BEN: Bu son derece yanlış.

BAYAN ROBINSON: Benjamin, beni çirkin mi buluyorsun?

BEN: Oh, hayır Bayan Robinson. Ama tanrı aşkına, beni onlar büttü, bana iyi bir hayat sağladılar ve sanırım bundan iyisini hakediyorlar. Sanırım ortaklarının kurusuyla yatağa atlamaktan daha iyisini hakediyorlardır.

BAYAN ROBINSON: Benden korkuyor musun?

BEN: Hayır-ama bak-sen konuyu anlamadın. Belki beraber başka bir şey yapabiliriz. Bayan Robinson sinemaya gidelim mi?

BAYAN ROBINSON: Sana özel bir soru sorabilir miyim?

BEN: İsteddiğini sorabilirsin.

BAYAN ROBINSON: Bu senin ilk mi olacak?

BEN: Ne-ilk mi?

BAYAN ROBINSON: İlk, değil mi? İlk kez yapacaksın bunu.

BEN: Bu komik Bayan Robinson, gerçekten komik, ha, ha.

BAYAN ROBINSON: Bu seni utandırıyor mu?

BEN: Alay mı ediyorsun?

BAYAN ROBINSON: Bunda utanılacak bir şey yok ki.

BEN: Bir dakika.

BAYAN ROBINSON: İlk defasında-

BEN: İlk olduğunu kim söyledi?

BAYAN ROBINSON: Çok normal, hiç gerekmez.

BEN: Kaçmak mı?

BAYAN ROBINSON: Sanırım gitsem iyi olacak.

BEN: Sakın kıpırdama.

- 131 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben kapıyı
hırsıyla kapar. (Kapı sesi)
- 132 İÇ-GECE (Taft Otel)
Baş Ç. Bayan Robin-
son gülümser. Doğal Efekt
(Kararma-Açılma)
- 133 DIŞ-GÜN (Braddock'la-
rın havuzu) Müzik
(The Sound of Silence)
Y.Ç. Havuzun suyu gö-
rüntüdedir. Güneş ı-
şıkları suda yansır.
(Zincirleme)
- 134 DIŞ-GÜN (Havuz)
Baş Ç. Ben su ya-
tağında yatmakta-
dır. Müzik fonda
(Zincirleme)
- 135 DIŞ-GÜN (Havuz)
Y.Ç. Havuzun suyu. Müzik fonda
(Zincirleme)
- 136 DIŞ-GÜN (Havuz)
Bel Ç. Ben su ya-
tağındadır, elinde
içki vardır. Müzik fonda
(Zincirleme)
- 137 DIŞ-GÜN (Havuz)
Y.Ç. Havuzun suyu. Müzik fonda
(Zincirleme)
- 138 DIŞ-GÜN (Havuz)
Bel Ç. Ben sırtı
dönük havuzda. Müzik fonda
(Zincirleme)
- 139 DIŞ-GÜN (Havuz)
Boy Ç. Ben su ya-
tağının üstünde-
dir. Bay ve Bayan
Braddock kenarda Müzik fonda

- 140 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben banyodan Müzik fonda
çıkarm. Bayan Robinson (The Sound of Silence)
soyunmaktadır.-sola
pan-Ben onun arkasından
geçer, yatağa
uzanır. Bayan Robinson
Ben'in yanına gelir ve
gömleğinin düğmelerini
çözer. Ben ona bakmaktadır.
Bayan Robinson Ben'in göğsünü
elleriyle okşar.
- 141 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Baş Ç. Ben yatağında Müzik fonda
yatmaktadır. Kalkar
kapıyı kapar. Anne ve babası
mutfakta yemek yemektedirler.
Ben koltuğa oturur ve TV'ye
bakar.
- 142 İÇ-GECE(Taft Otel)
Baş Ç. Ben kameraya Müzik fonda
doğru bakmaktadır. (April She Come)
Önünden Bayan Robinson
geçer.-zoom out-Ben
yataktadır. İçki içmektedir.
Bayan Robinson diğer tarafa
geçer. Ben kamera doğrultusundaki
TV'ye bakmaktadır. Bayan
Robinson giyinik olarak
tekrar geçer, kapıyı açar ve
çıkarm.
- 143 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Baş Ç. Ben görüntüde. Müzik fonda
Döner, eliyle panjuru
aralar, dışarı bakar. Sonra
kalkar, -sola pan- pantolonunu
giyer, havlusunu alır ve odadan
çıkarm.

- 144 İÇ-GÜN (Braddock'ların evi yüzme havuzu)
Gen. Ç. Ben bahçeye doğru yürür. Annesi evde onu izlemektedir. Ben havuza girer ve suya girer. Müzik fonda
- 145 DIŞ-GÜN (Havuz)
Y.Ç. Ben suyun altında yüzmektedir. Müzik fonda
- 146 DIŞ-GÜN (Havuz)
Gen. Ç. Ben sudan çıkar ve su yatağına uzanır. Müzik fonda
- 147 İÇ-GÜN (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben, Bayan Robinson'un üzerine uzanır, döner kameraya bakar. BAY BRADDOCK'UN SESİ: Ben ne yapıyorsun?
- 148 DIŞ-GÜN (Havuz)
Göğ. Ç. Öznel K.- Bay Braddock kameraya doğru bakarak konuşmaktadır. BEN'İN SESİ: Şey-burda havuzun yanında kestiriyorum biraz. BAY BRADDOCK: Neden?
- 149 DIŞ-GÜN (Havuz)
Omuz Ç.-Öznel K.- Ben kameraya doğru bakmaktadır, gözünde güneş gözlüğü vardır. BEN: Ee, burada kestirmek rahat oluyor çünkü.
- 150 DIŞ-GÜN (Havuz)
Göğ. Ç. Bay Braddock. BAY BRADDOCK: Hangi okula gideceğini düşündün mü? BEN: Hayır. BAY BRADDOCK: O zaman kolejde dört yıl okumanın ne değeri kalıyor, söyler misin? O kadar çok çalışmanın anlamı neydi peki?
- 151 DIŞ-GÜN (Havuz)
Omuz Ç. Ben. BEN: Sen istemiştin. BAY BRADDOCK: Beni dinle Ben,

- 152 DIŞ-GÜN (Havuz)
Göğ. Ç. Bay Braddock görüntüde. Bir süre sonra Bayan Braddock görüntüye girer. Bay Braddock döner, ona bakar.
- BAY BRADDOCK:-bak bence çok güzel bir şey, genç bir adamın çok çalıştıktan sonra dinlenmeye, eğlenmeye hakkı olması gerekir, gönlünce yaşayıp bira filan içmeye yani. Ama birkaç hafta sonra bu gencin kendini toplaması ve durumu gözden geçirmesi gerekir ve bir şey yapmayı düşünmeye de başlamalıdır.
- 153 DIŞ-GÜN (Havuz)
Omuz Ç. Ben su yatağında doğrulur.
- BAYAN BRADDOCK:Robinson'lar burada.
- 154 DIŞ-GÜN (Havuz)
Bel Ç. Bay ve Bayan Braddock ile Bay Robinson görüntüdedir.
- BAY ROBINSON:Merhaba Ben. Bugünlerde ne yapıyorsun bakalım?
- 155 DIŞ-GÜN (Havuz)
Omuz Ç. Ben.
- BEN:Oh, bir şey yapıyorum, keyfime bakıyorum.
- 156 DIŞ-GÜN (Havuz)
Bel Ç. 154'le aynı.
- BAY ROBINSON:Ben de bunu yapmayı isterdim. Ama fırsat nerde. Hey Ben, Elaine yakında Berkeley'den geliyor, bu kez onu aramanı istiyorum.
- BEN:Ararım.
- BAY ROBINSON:Çünkü bana kalırsa ikiniz çok iyi anlaşacaksınız.
- BAYAN BRADDOCK:Bayan Robinson'a merhaba de, Benjamin.
- 157 DIŞ-GÜN (Havuz)
Baş Ç. Ben.
- BEN:Merhaba Bayan Robinson.
- 158 DIŞ-GÜN (Havuz)
Baş Ç. Bayan Robinson.
- BAYAN ROBINSON:Merhaba Benjamin.
- 159 İÇ-GECE (Banyo)
Bel Ç. Ben traş olmaktadır. Annesi içeri girer.
- BAYAN BRADDOCK:Seninle bir dakika konuşabilir miyiz oğlum?

- 160 İÇ-GECE (Banyo)
Bel Ç. Ben traş oluyor.
- BEN:Tabi.
BAYAN BRADDOCK:Benjamin? Sana bir şey soracağım ama, istemezsen bana cevap vermeyebilirsin elbette.
BEN:Sor.
- 161 İÇ-GECE (Banyo)
Bel Ç. Bayan Braddock ellerini göğsünde kavuşturmuş, Ben'le konuşmakta.
- BAYAN BRADDOCK:Şey, sana sormak istediğim, geceleri çıktığında ne yapıyorsun dışarıda?
- 162 İÇ-GECE (Banyo)
Ayr. Ç. Ben'in yüzü.
- BEN:Dışarı çıkınca mı?
BAYAN BRADDOCK:İstemiyorsan söylemeyebilirsin.
BEN:Hayır, istiyorum, söylemek istiyorum.
BEN:Arabayla dolaşıyorum.
- 163 İÇ-GECE (Banyo)
Omuz Ç. Bayan Braddock.
- BAYAN BRADDOCK:Başka ne?
BEN:Başka bir şey yok.
BAYAN BRADDOCK:Geceyarısından, ertesi gün öğleye kadar mı dolaşıyorsun Benjamin?
BEN:Aa, hayır elbette.
BAYAN BRADDOCK:Öyleyse ne yapıyorsun? Biriyle mi buluşuyorsun?
- 164 İÇ-GECE (Banyo)
Ayr. Ç. Ben elini keser.
- BEN:Biriyle mi?
BEN:Neden sordun?
- 165 İÇ-GECE (Banyo)
Omuz Ç. Ben annesine döner. Bayan Braddock geri döner ve yürür. Ben ona bakar.
- BAYAN BRADDOCK:Peki, senin bileceğin şey. Oyun oynamaktan hoşlanmıyorum.
BEN:Aa, dur dur.
- 166 İÇ-GECE (Banyo)
Göğ. Ç. Bayan Braddock yürür. Ben ona seslenir.
- BEN:Ben neden bunu sorduğunu merak ettim sadece.
BAYAN BRADDOCK:Benjamin işine burunumu sokmak istemem ama, dürüst davranmayacaksan hiçbir şey söylememi yeğlerim. İyi geceler oğlum.

- 167 İÇ-GECE (Banyo)
Göğ. Ç. Ben anne-
sine bakar. BEN:Bir dakika dursana.
- 168 İÇ-GECE (Banyo)
Bel Ç. Bayan Brad-
dock hızla yürür.
(Kararma-Açılma) Doğal Efekt
- 169 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Bayan Robin-
son ve Ben yataкта-
lar. Ben, Bayan Ro-
binson'un bacakları
üzerine uzanmıştır.
Bayan Robinson ışık
kapatır. BEN:Bayan Robinson, acaba bu kez
önce birbirimize birkaç kelime
söyleyebilir miyiz acaba?
BAYAN ROBINSON:Birbirimize söy-
leyecek bir şeyimiz olduğunu
sanmıyorum.
- 170 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben kalkar
ve panjurları açar.
Tekrar yatağa gelir
ve yatağın öbür ucu-
na doğru dizlerinin
üstünde ve elleri yü-
zünde yatar. Işık
tekrar açılır. BEN:Bak, aylardır buraya geliyor
ve sadece yatağa giriyoruz.
BAYAN ROBINSON:Yoksa bundan bıktın
mı?
BEN:Hayır, bıkmadım. Ama bir de-
ğişiklik olsun diye biraz konu-
şamaz mıyız ha?
BAYAN ROBINSON:Ne hakkında konu-
şmak istiyorsun?
BEN:Ne olursa, bence farketmez.
BAYAN ROBINSON:Bana kolejdaki tec-
rübelerini mi anlatmak istiyorsun?
BEN:Aman tanrım.
BEN:Başka bir konu bulsana.
- 171 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Bayan Ro-
binson yataktadır.
Ağızındaki sigarayı
yakar, ışığı söndü-
rür. Doğal Efekt
- 172 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben kalkar,
bir süre sonra yine
yatağa uzanır. BAYAN ROBINSON:Sanata ne dersin?
BEN:Sanat mı? Güzel bir konu, başla.
BAYAN ROBINSON:Sen başla. Sanat
konusunda bir şey bilmem.
BEN:O konuda ne bilmek istersin?

BEN:Çağdaş sanatla mı ilgilenirsin, yoksa klasikle mi?

BAYAN ROBINSON:Hiçbiriyle.

BEN:Sanat seni ilgilendirmiyor mu?

BAYAN ROBINSON:Hayır.

BEN:Öyleyse neden o konuda konuşmak istiyorsun?

BAYAN ROBINSON:İstemiyorum.

BEN:Bak, bu işi yapacağız. Biraz sohbet edeceğiz. Peki bugün neler yaptın?

BAYAN ROBINSON:Sabah kalktım. Kocamın kahvaltısını hazırladım.

BEN:İşte, mesala bu konuda konuşabiliriz. Kocan.

BAYAN ROBINSON:Off, onun hakkında ne-

BEN:Aa, her şeyi bilmek istiyorum, buraya nasıl geldiğini, gece-evden çıkarken ne diyorsun ona?

BAYAN ROBINSON:Hiçbir şey, o uykuda oluyor.

BEN:Her zaman mı? Eve gittiğinde uyanmıyor mu peki?

BAYAN ROBINSON:Yatak odalarımız ayrıdır.

BEN:Aa, anlıyorum tabi. Belki, belki de çok meraklı görüneceğim ama, demek ki beraber yatmıyorsunuz artık.

BAYAN ROBINSON:Hayır, yatmıyoruz.

BEN:Peki ne kadar zamandır böyle?

BAYAN ROBINSON:Öyle bir şey söylediğimi-

BEN:Dur bir dakika canım, neden onunla evlenmiştin?

BAYAN ROBINSON:Sen tahmin et bakalım.

BEN:Tahmin edemiyorum.

BAYAN ROBINSON:Bir düşün bakalım Benjamin.

BEN:Neden evlendiğini anlayamıyorum. Aah, evlenmek zorunda mı kaldın yoksa?

173 İÇ-GECE (Taft Otel)
Göğ. Ç. Bayan Robinson ışığı açar. Ben'e doğru döner. Ben sağ kolunun üstünde yarı

BAYAN ROBINSON:Elaine'e söyleme.

BEN:Oh, olamaz, demek hamile kaldığın için evlenmiştin.

BAYAN ROBINSON:Çok mu şaşırıydın?

kalkmış durumdadır. Konuşurlar. Bayan Robinson konuşmaları sırasında kameraya ve Ben'e doğru dönmektedir. Bir süre sonra Ben arkasına yaslanarak güler. Bayan Robinson ona bakar ve ışığı söndürür. Daha sonra ışık tekrar açılır. Bayan Robinson sigara içmektedir, tırnaklarına bakar ve sigarayı söndürür.

BEN: Bay Robinson'la senin böyle bir şey yapacağınız hiç aklıma-

BAYAN ROBINSON: Bırak artık bunları, gel buraya hadi.

BEN: Bir dakika, bir dakika. Bu iş nasıl olmuştu?

BAYAN ROBINSON: Ne?

BEN: Sen ve Bay Robinson, nasıl olduğunu söylemek ister miydin bana ha?

BAYAN ROBINSON: Eski bir hikaye.

BEN: Peki hukukta öğrenci miydi?

BAYAN ROBINSON: Evet.

BEN: Sen de öğrenci miydin?

BAYAN ROBINSON: Evet.

BEN: Kolejde mi?

BAYAN ROBINSON: Evet.

BEN: Kolejde hangi bölümdeydin?

BAYAN ROBINSON: Benjamin neden bu soruları soruyorsun?

BEN: Çünkü öğrenmek istiyorum, Bayan Robinson. Kolejde seçtiğin konu neydi?

BAYAN ROBINSON: Sanat.

BEN: Sanat mı?

BEN: Sanat ha? Sanırım yıllar geçince ilgini yitirmiş olmalısın.

BAYAN ROBINSON: Öyle sayılır.

BEN: Peki, nasıl olmuştu?

BAYAN ROBINSON: Ne?

BEN: Sen ve Bay Robinson.

BAYAN ROBINSON: Nasıl oldu dersin?

BEN: Canım seni odasına mı götürdü, otele mi gitmiştiniz, yoksa yani-

BAYAN ROBINSON: Benjamin, bunlar ne farkeder ki?

BEN: Merak ettim.

BAYAN ROBINSON: Arabasında olmuştu.

BEN: Olamaz, arabasında mı yapmıştınız?

BAYAN ROBINSON: Arabada ilk yapan biz değildik.

BEN: Nasıl bir arabaydı?

BAYAN ROBINSON: Ne?

BEN: Arabanın markasını hatırlıyor musun?

BAYAN ROBINSON: Oh allahım.

BEN: Gerçekten öğrenmek istiyorum.

BAYAN ROBINSON: Bir Ford'tu Benjamin.

BEN:Hah ha, bir Ford, bir Ford.
Allahım harika bu. Bir Ford.

BAYAN ROBINSON:Bu kadarı yeter.

BEN:Demek Elaine'e bir Ford'un içinde hamile kaldın ha?

BAYAN ROBINSON:Elaine'den söz etmeyelim.

BEN:Elaine'den söz etmeyelim mi?

BAYAN ROBINSON:Hayır.

BEN:Peki neden?

BAYAN ROBINSON:Çünkü ondan söz etmeni istemiyorum.

BEN:Neden istemiyorsun?

BEN:Bunu bana açıklamalısın.

BAYAN ROBINSON:Açıklayacak bir şey yok.

BEN:Neden birden konuyu değiştiriyorsun peki?

BEN:Sanırım, onunla bir gün çıkıp aranız açık mı diye sormak gerekecek.

BAYAN ROBINSON:Benjamin, o kızla asla bir yere çıkmayacaksın.

BAYAN ROBINSON:Anladın mı bunu?

BEN:İyi,bak onunla çıkmaya hiç niyetim yok zaten.

BAYAN ROBINSON:Güzel.

BEN:Yalnızca bir espriydi bu.

BAYAN ROBINSON:İyi.

BEN:Peki neden onunla çıkmayayım.

BAYAN ROBINSON:Bazı sebepler var.

BEN:Duyalım onları.

BAYAN ROBINSON:Hayır.

BEN:Bu sebepleri duyalım, Bayan Robinson. Sanırım ne olduklarını biliyorum onların. Elaine'e layık değilim ben, onun hakkında konuşmam bile saçma olur.

BAYAN ROBINSON:Bu konuyu kapatalım.

BEN:Konuyu kapatmayalım. Seninle beraber olacak kadar iyiyim ama kızınla arkadaşlık etmeye layık biri değilim, hepsi bu kadar. Öyle değil mi?

174 İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Ben ayağa
kalkar, örtüyü kaldırır.

Doğal Efekt

75

İÇ-GECE (Taft Otel)
Omuz Ç. Bayan Robin-
son aniden Ben'e doğ-
ru döner ve bakar.
Örtüyü tekrar üstü-
ne çeker.

BAYAN ROBINSON: Evet.

76

İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben ve Bayan
Robinson birbirlerine
bakarlar. Ben ayakta-
dır. Bayan Robinson
aniden kameraya doğ-
ru döner. Ben yatağa
uzanır ve ona yakla-
şır. Sonra doğrulur
ve yatağa oturur, ço-
raplarını giyer. Bayan
Robinson yataktadır.
Ben kalkar, gömleği-
ni giyer. Bayan Ro-
binson da doğrulur
ve çoraplarını alır.
Ben ceketini alır ve
kameraya doğru yürür.
-sağa pan- Ben odanın
bir köşesinde durur
ve bakar.

BEN: Canın cehenneme. Senin canın
cehenneme Bayan Robinson. Ben ken-
dimle gurur mu duyuyorum sanıyor-
sun? Yanılıyorsun.

BAYAN ROBINSON: Bilemem.

BEN: Öyleyse gururlanmıyorum.

BAYAN ROBINSON: Gururlanmıyorsun.

BEN: Hayır efendim. Vaktimi otel
odalarında geçirmekten gurur duymu-
yorum ben.

BAYAN ROBINSON: Anlıyorum.

BEN: Eğer can sıkıntısı dışında baş-
ka bir sebeple buraya geldiğimi
düşünüyorsan, yanılıyorsun.

BEN: Çünkü Bayan Robinson, bu başıma
gelen en iğrenç olay ve sen ne ya-
parsan yap ben bu işi bitiriyorum,
evet bitiriyorum, kesinlikle.

BAYAN ROBINSON: Öyle mi?

BEN: Evet, kesinlikle bitiriyorum.

BAYAN ROBINSON: Demek benim hakkım-
daki düşüncelerin bu.

BAYAN ROBINSON: Ben iğrenç ve hasta-
yım.

BEN: Aman başlama.

BAYAN ROBINSON: Neye?

BEN: Kalbin kırılmış gibi yapmaya.

BAYAN ROBINSON: Biraz olsun kırıl-
mam normal değil mi?

BEN: Bayan Robinson, kızına layık
olmadığımı söyleyen sen değil miy-
din peki ha?

BAYAN ROBINSON: Ben böyle mi söyledim?

BEN: Aşağı yukarı.

BAYAN ROBINSON: Benjamin, eğer böyle
anladıysan özür dilerim senden.

BEN: İki dakika önce kendin kızına
layık olmadığımı söyledin ve şimdi
eğer öyle anladıysam diye benden
özür diliyorsun.

- 77 İÇ-GECE (Taft Otel)
Ayr. Ç. Bayan Robinson çoraplarını giymektedir.
- 78 İÇ-GECE (Taft Otel)
Diz Ç. Ben giyinmiş ayaktadır. Bayan Robinson'un çoraplarının ucu görüntüye girmektedir.
- 79 İÇ-GECE (Taft Otel)
Göğ. Ç. Bayan Robinson çorabını giymekte.
- 80 İÇ-GECE (Taft Otel)
Diz Ç. Ben kapıya doğru döner.
- 81 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben'in sol omuzunun üzerinden Bayan Robinson görüntüdedir. Bayan Robinson eteğini düzeltir. Ben ona doğru yaklaşır, odanın diğer ucuna gider. Bayan Robinson onu izler. Bir süre sonra Ben gömleğinin düğmelerini çözmeye başlar.
- BAYAN ROBINSON:Öyle demek istemiştim. Birbirinize uygun olmadığınızı söylemek istedim. Asla ben senin ona layık olmadığını söylemiş değilim.
- BEN:Söylemedin mi?
- BAYAN ROBINSON:Elbette söylemedim.
- Doğal Efekt
- BEN:Ne yapıyorsun?
- BAYAN ROBINSON:Beni istemediğin açıkça ortada.
- BEN:Bak dinle, seni üzmemiştim. Söylediklerim için çok üzgünüm.
- BAYAN ROBINSON:Önemi yok. Sanırım sana neden iğrenç geldiğimi anlayabiliyorum.
- BAYAN ROBINSON:Yo hayır. Yani demek istediğim, buraya gelmek çok hoşuma gitmiyor, evet gitmiyor-
- BAYAN ROBINSON:Ama iğrenç geliyor değil mi?
- Doğal Efekt
- BEN:Hayır, hoşuma gidiyor, zevkle bekliyorum, inan bana zevkle beklediğim tek şey bu.
- BAYAN ROBINSON:Bunu söylemek zorunda değilsin.
- BEN:Elbette değilim. Gerçek olmasaydı asla söylemezdim.
- BAYAN ROBINSON:Öyleyse kalabilir miyim?
- BEN:Evet lütfen kalmanı istiyorum.
- BAYAN ROBINSON:Sağol.
- BEN:Bak, hayır teşekkür etme bana, çünkü kalmanı gerçekten istiyorum.

BAYAN ROBINSON: Ama Elaine'le çıkmayacaksın öyle değil mi? Bana söz vermeni istiyorum.

BEN: Bunu nerden çıkardın? Onunla çıkmak hiç aklıma gelmemiştir ki zaten.

BAYAN ROBINSON: O zaman bunu yapmayacağına bana söz ver.

BEN: Çok saçma bu.

BAYAN ROBINSON: Bana söz ver, Benjamin.

BEN: Pekala söz veriyorum. Elaine Robinson'la çıkmayacağıma dair söz veriyorum.

182 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Bayan Robinson yataktadır, Ben'e doğru döner.

BAYAN ROBINSON: Teşekkür ederim.

BAYAN ROBINSON: Benjamin?

183 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben soyunur.

BEN: Artık bu konuyu konuşmayalım. Hatta bence hiç konuşmayalım.

184 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Bayan Robinson Ben'e bakar, çoraplarını çıkarır.

Doğal Efekt

185 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Ben pantolonunu çıkarmıştır. Elleri belindedir.

Doğal Efekt

186 İÇ-GECE (Taft Otel)
Gen. Ç. Bayan Robinson soyunmaktadır.

Doğal Efekt

(Kararma-Açılma)

187 İÇ-GÜN (Braddock'ların mutfak)
Göğ. Ç. Ben ve Bay Braddock görüntüde.

BAY BRADDOCK: Elaine okuldan dönmüş. Onu bir yere davet etsen iyi bir jest olur.

188 İÇ-GÜN (Mutfak)
Bel Ç. Ben'in sol omuzunun üzerinden Bayan Braddock görülür. Ben babasına bakar.

Doğal Efekt

- 189 İÇ-GÜN (Mutfak)
Göğ. Ç. Ben kamera- Doğal Efekt
ya doğru eğilmiştir.
Bay Braddock elini
masada gezdirir.
- 190 DIŞ-GÜN (Yüzme Havuzu)
Bel Ç. Ben su yatağın- BAY BRADDOCK:Onu kendine layık
dadır. Başını suyun bulmuyorsun,öyle değil mi?
içine sokar, çıkarır. BEN:Bak, Elaine Robinson'la ben
Gözünde deniz gözlüğü anlaşıyoruz.
vardır. Bay ve Bayan BAY BRADDOCK:Nerden biliyorsun?
Braddock Ben'in çev- Ortaokuldan beri onu görmedin bi-
resinde yüzerler ve le. Herhalde akşamların, ona ayı-
su yatağını çevirir- ramayacak kadar değerli, öyle
ler. Ben suya girer. değil mi?
BEN:Bununla hiçbir ilgisi yok.
BAY BRADDOCK:Sanırım Bay Robinson'a
her akşam çok meşgul olduğunu söy-
lemen gerekecek-ne yaptığını da
tanrı bilir tabi.
BAYAN BRADDOCK:Artık böyle konuş-
mayı sürdürme. Benjamin onunla çık-
mayı istemiyorsa, bunu ondan isteme.
BEN:İstiyorum.
BAYAN BRADDOCK:O zaman tek çare,
benim bütün Robinson'ları Perşembe-
ye buraya davet etmem olacak galiba.
- 191 DIŞ-GÜN (Yüzme Havuzu)
Omuz Ç. Ben suyun al- Doğal Efekt
tındadır. Biraz yüzer. (Zil sesi)
- 192 İÇ-GECE (Robinson'la-
rın evi)
Gen. Ç. -İleriye K.- Doğal Efekt
Bayan Robinson Tv (Tv sesi)
seyretmekte. BAY ROBINSON:Merhaba, bunu çoktan
yapmanız gerekiyordu.
- 193 İÇ-GECE (Robinson'la-
rın evi)
Omuz Ç. Bay Robinson BEN:Merhaba.
ve Ben görüntüde.
- 194 İÇ-GECE (Robinson'la-
rın evi)
Baş Ç. Bayan Robinson Doğal Efekt
TV'ye bakmakta. (Tv sesi)

- 195 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Omuz Ç. Bay Robinson kameraya doğru yürür, Ben de onu izler. BAY ROBINSON:Haydi, gir içeri. Korkarım ki küçük hanım henüz hazır değil.
- 196 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Gen. Ç. Bay Robinson ve Ben bara doğru yürürler. Tv de görüntüdedir. Bay Robinson içki koyar ve Tv'ye bakar. Bir süre sonra görüntüden çıkar. Ben Bayan Robinson'a doğru yürür. BAY ROBINSON:Küçük bir içkiye ne dersin? Hala Bourbon mu içiyorsun? BEN:Evet, Bourbon. BAY ROBINSON:Bir bakayım hazırlanmış mı?
- 197 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Omuz Ç. Ben, Bayan Robinson'un yanına oturur. Bayan Robinson Tv'ye bakmaktadır. Ben bir süre sonra kalkar. BEN:Bak dinle-bu benim fikrim değildi, tamamen babamın fikriydi bu. BAYAN ROBINSON:Benjamin, sanırım bu konuda seninle açık konuşmuştum. BEN:Şimdi çıkacağız. Birer içki içeriz ve onu hemen geri getiririm. Çünkü ya bunu yapacaktım ya da iki aile yemekte buluşacaktık ve kusura bakma ama buna gerçekten katlanamazdım ben. Dinle o değerli kızını bir yere götürmeye hiç niyetim yoktu. Bunun için sinirlenme bana, lütfen. BAYAN ROBINSON:Sinirliyim. Bu konuda son derece sinirliyim Benjamin.
- 198 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Omuz Ç. Elaine ve Bay Robinson görüntüde. ELAINE:Merhaba.
- 199 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Göğ. Ç. Ben. BEN:Merhaba.
- 200 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Baş Ç. Bayan Robinson. (Tv sesi
Araba sesi)

(Zincirleme)

- 01 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Elaine arabada, Ben'e bakar. ELAİNE:Artık ailenle oturuyorsun öyle değil mi?
- 02 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben. BEN:Evet.
- 03 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Elaine ELAİNE:Ne yapacağına karar verdin mi?
- 04 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben. BEN:Hayır.
- 05 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Elaine. ELAİNE:Üniversiteye gidecek misin?
- 06 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben. BEN:Hayır.
- 07 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Elaine. ELAİNE:Her zaman böyle mi araba kullanırsın?
- 08 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben arabayı sert bir frenle durdurur. BEN:Evet.
- 09 DIŞ-GECE (Cadde)
Bel Ç. Ben önde, Elaine arkada hızla yürürler. Bir süre yürüdükten sonra bir gece kulübüne girerler. Doğal Efekt (Müzik sesi)
- 10 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Gen. Ç. Ben önde, Elaine arkada bir gece kulübündedirler. Ben etrafına bakar, ilerler, bir masaya otururlar. Doğal Efekt (Müzik sesi)
- 11 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Gen. Ç. Ben masada oturmaktadır. Sahnede striptiz yapılmaktadır. Elaine sırtı sahneye dönük olarak oturur. BEN:Otursana.

- 212 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Baş Ç. Ben gözünde güneş gözlüğü, ağzında sigara sahneye bakar. Doğal Efekt (Müzik sesi)
- 213 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Omuz Ç. Elaine Ben'e bakar. Arkada bir kadının striptiz yapmaktadır. BEN:Neden gösteriyi seyretmiyorsun?
ELAİNE:Benjamin-herhangi bir nedenden benden hoşlanmadın mı?
BEN:Hayır, neden hoşlanmayayım?
ELAİNE:Bilemiyorum.
- 214 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Gen. Ç. Striptiz yapan kadın, üst giysisini çıkarır ve göğüslerindeki ipleri çevirir.Elaine'nin arkasına gelir ve gösteriye devam eder. Elaine arkasına bakmaz. BEN:Nefis şeyler kaçırıyorsun.
BEN:Sen de yapabilir misin?
BEN:Yapamaz mısın?
- 215 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Baş Ç. Ben önce striptizci kıza sonra Elaine'e bakar. Doğal Efekt (Müzik sesi)
- 216 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Baş Ç. Elaine önüne bakmaktadır. Arkada ise gösteri devam etmektedir. Elaine Ben'e bakar. Doğal Efekt (Müzik sesi)
- 217 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Baş Ç. Ben gözlüğünü çıkarır ve Elaine'e bakar. Doğal Efekt (Müzik sesi)
- 218 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Baş Ç. Elaine ağlamaktadır. Doğal Efekt (Müzik sesi)
- 219 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Baş Ç. Ben aniden kalkar ve striptizci kadını iter. STRIPTİZCİ:Heey.
- 220 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Göğ. Ç. Striptizci geriler.

- 221 İÇ-GECE (Gece Kulübü)
Baş Ç. Elaine aniden Doğal Efekt
kalkar-sola pan-yürür. (Müzik sesi)
Ben, peşinden koşar.
- 222 DIŞ-GECE (Cadde)
Gen. Ç. Elaine önde, BEN:Elaine, özür dilerim.
Ben arkada caddede ELAİNE:Beni eve götürür müsün?
hızla yürürler.Elaine BEN:Özür dilerim. Başka bir yere
bir süre sonra durur. gidelim istersen.
Ben Elaine'le konuşma- ELAİNE:Artık eve gitmek istiyorum,
ya çalışmaktadır. lütfen.
Elaine yüzünü döner. BEN:Biraz dursana.
Ben Elaine'i döndürür ELAİNE:Araban nerde?
ve onu öper. BEN:Sana bir şey söylemek istiyorum.
ELAİNE:Ben eve gitmek istiyorum.
BEN:Sana birtek şey söyleyeceğim bak.
ELAİNE:Nedir?
BEN:Ben seni çıkarmak istemiyordum.
Bu ailemin fikriydi, beni buna
mecbur ettiler.
ELAİNE:Oh, bunu bana söylediğin
için çok nazıksın.
BEN:Hayır, anlatmak istediğim neden
böyle davrandığım. Ben böyle deği-
lim aslında. Beni böyle-böyle ta-
nımanı istemem, biraz daha katla-
nabilir misin bana?
ELAİNE:Hayır katlanamam.
BEN:Bir densesen.
ELAİNE:Hayır.
- 223 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben ve
Elaine arabada
sandviç yemekteler. BEN:Bak, mezun olduğumdan beri
içimde bir his, bana sanki kaba ol-
mam gerektiğini söyler gibi geli-
yor, anlatabiliyor muyum?
ELAİNE:Evet, anlıyorum.
BEN:Herkes karşı nazik davranmak
mecburiyeti bana anlamsız geliyor.
Hep yanlış kimselerle karşılaştığı-
mı sandım. Hayır, hiçkimse insanı
olduğundan başka türlü görünmeye
mecbur etmemeli.
- 224 DIŞ-GECE (Araba)
Ben arkasını dönüp
arabadan dışarı
seslenir. BEN:Hey, acaba sesi birazcık kı-
sar mısınız lütfen?
(Müzik sesi)

- 225 DIŞ-GECE (Araba)
Gen. Ç. Arabanın çevresindekiler görüntüde.
Doğal Efekt
(Müzik sesi)
- 226 DIŞ-GECE (Araba)
Gen. Ç. Ben siparişleri alır ve önlerine koyar.
Doğal Efekt
(Müzik sesi)
- 227 DIŞ-GECE (Araba)
Gen. Ç. Ben ve Elaine ile çevresindekiler görüntüde.
Doğal Efekt
(Müzik sesi)
- 228 DIŞ-GECE (Araba)
Gen. Ç. İkisi yemek yiyorlar.
Doğal Efekt
(Müzik sesi)
- 229 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben ve Elaine önlerine bakmaktalar. Bir süre konuşurlar, Ben arabayı çalıştırır ve giderler. Robinsonların evi görüntüde kalır.
ELAİNE:İçeri gelmek ister miydin?
Bir kahve ikram edebilirim.
BEN:Hayır, seninkileri uyandırebiliriz sonra.
ELAİNE:Uyanmazlar, hadi gel eve gidelim.
BEN:Bir dakika.
ELAİNE:Bir şey mi oldu?
BEN:Hayır, yalnızca düşünüyordum, henüz çok erken, belki başka bir şey yapar, başka bir yere gideriz diye.
ELAİNE:Pekala.
ELAİNE:Nereye gidiyoruz?
BEN:Buralarda içki içebileceğimiz bir yer var mı diye düşünüyordum.
- 230 DIŞ-GECE (Cadde)
Gen. Ç. Ben arabayla kaldırıma çıkar ve iner. Araba uzaklaşır.
ELAİNE:Taft Otelinde bir bar yok muydu?
ELAİNE:Ne oldu böyle?
BEN:Yok bir şey, orda bir bar olduğunu bilmiyordum da. İstersen gidip bir bakalım ha?
- 231 İÇ-GECE (Taft Otel)
Bel Ç. Ben ve Elaine otele girerler-geriye kaydırma-Oteldekiler Ben'e selam verirler.
BEN:Dinle, bana kalırsa burda bar yoktur. Yani bildiğim kadarıyla yok.

Ben gülümser.-So-
la pan- Ben kızını
dışarı çıkarır.
Bu arada Ben'e
selam vermektedir
çevredekiler.

ELAINE:Elbette var, bak işte orda bir
bar var.

ARABA PARKEDİCİ:İyi akşamlar.

OTEL KOMİSİ:Merhaba, nasılsınız
efendim?

ODA SORUMLUSU:İyi akşamlar, Bay
Gladstone.

1.SES:Merhabalar.

2.SES:Merhaba Bay Gladstone nasılsınız?

ELAINE:Benjamin?

BEN:Hadi burdan çıkalım Elaine, başka
bir yere gidelim.

ELAINE:Seni tanıyorlar mı?

BEN:Elbette hayır.

3.SES:İyi akşamlar efendim.

BEN:Hadi gidiyoruz Elaine.

4.SES:Bay Gladstone, nasılsınız?

ELAINE:Benjamin, neler oluyor?

BEN:Bilmiyorum. Beni Bay Gladstone'a
benzetmiş olmalılar.

BAYAN DE WITTE:Merhaba, Bay Braniff.

232 DIŞ-GECE (Taft Otel)
Bel Ç. Ben ve Elaine Doğal Efekt
otelden çıkarlar.

233 DIŞ-GECE (Araba)
Gen. Ç. Araba Doğal Efekt
kameraya yaklaşır.
--Omuz Ç.-- Elaine
ve Ben görüntüde.

234 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben elle-
rini direksiyona
koyar ve başını
sallar. BEN:Elaine senden hoşlandım. Hem de
çok hoşlandım. İnanıyor musun bana?

235 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Elaine. Doğal Efekt

236 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben ve
Elaine. BEN:Bana inanıyor musun?
ELAINE:Evet.

BEN:Sen şimdiye kadar-Şimdiye kadar
hoşlandığım ilk kızsın benim. Bera-
ber olmaya katlanabildiğim tek kız.

BEN:Bütün hayatım boşa harcandı benim.
Yalnızca bir hiç. Özür dilerim. Seni
artık eve götürüyüm.

ELAİNE: Benjamin, biriyle ilişkin mi var senin?

ELAİNE: Özür dilerim.

ELAİNE: Özür dilerim. Bu beni hiç ilgilendirmez.

BEN: Kendiliğinden oluştu. Başka şeyler gibi bu da kendiliğinden oluştu. Bilmem anlayabilecek misin?

ELAİNE: Yoksa evli miydi?

BEN: Evet.

ELAİNE: Ailesi de var mı?

BEN: Evet, bir kocası ve bir oğlu.

ELAİNE: Ailesi bunu öğrendimi.

BEN: Hayır.

ELAİNE: Ve şimdi bitti mi?

237 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben.

BEN: Evet.

238 DIŞ-GECE (Araba)
Omuz Ç. Ben ve Elaine, görüntüde. Ben, arabayı çalıştırır ve sürer.

ELAİNE: Buna sevindim.

239 DIŞ-GECE (Sokak)
Göğ. Ç. Elaine dış kapıyı açar, döner. Ben elinde paketle yanına gelir, konuşurlar. Ben görüntüden çıkar ve bir paket atar.

BEN: Yarın bir şeyler yapar mıyız?

ELAİNE: Olur.

BEN: Gündüz yürüyüş yaparız, arabayla dolaşırız.

ELAİNE: Tamam.

BEN: Gerçekten istediğine emin misin?

ELAİNE: Evet.

BEN: Çünkü eğer gerçekten istemiyorsan zorlamak istemem.

ELAİNE: İstiyorum.

BEN: İstiyor musun?

ELAİNE: Benjamin, gerçekten istiyorum.

240 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Ben ıslık çalarak araba sürmektedir. Sağa doğru bakar.

Doğal Efekt
(Yağmur sesi
Silecek sesi)

241 DIŞ-GÜN (Araba)
Baş Ç. Bayan Robinson arabaya doğru gelir ve içeri girer, oturur.

BAYAN ROBINSON: Aşağıya doğru devam et.

- 242 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Ben. BEN:Bayan Robinson Elaine'le sö-
zümüz var. Arabayla dolaşacağız.
- 243 DIŞ-GÜN (Araba)
Baş Ç. Bayan Ro-
binson hiddetle
Ben'e döner. BAYAN ROBINSON:Ne diyorsam onu yap.
- 244 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Ben. Doğal Efekt
- 245 DIŞ-GÜN (Araba)
Baş Ç. Bayan Robin-
son önüne bakar. Doğal Efekt
- 246 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Ben ara-
bayı sürer. BEN:Bak, bana öyle geliyor ki-
- 247 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Bayan Ro-
binson. BAYAN ROBINSON:Beni iyi dinle lüt-
fen Benjamin. Elaine'i bir daha as-
la görmeyeceksin. Bunu sana emre-
diyorum, anlaşıldı mı?
- 248 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Ben. BEN:Bayan Robinson.
BAYAN ROBINSON:Durumu çok tatsız
hale getirebilirim.
BEN:Nasıl?
- 249 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Bayan
Robinson. BAYAN ROBINSON:Elaine'i senden uzak
tutmak için ona herşeyi anlatmaya
hazırım.
- 250 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Ben ara-
bayı durdurur. Doğal Efekt
- 251 DIŞ-GÜN (Araba)
Baş Ç. Ben. BEN:Sana inanmıyorum?
- 252 DIŞ-GÜN (Araba)
Baş Ç. Bayan
Robinson. BAYAN ROBINSON:O zaman inanmaya
başlasan iyi olur.
- 253 DIŞ-GÜN (Araba)
Baş Ç. Ben. BEN:Bunu yapacağına kesinlikle
inanmıyorum.
- 254 DIŞ-GÜN (Araba)
Baş Ç. Bayan Robinson. BAYAN ROBINSON:Bir dene.

- 255 DIŞ-GÜN (Araba)
Baş Ç. Ben aniden kapıya döner. (Doğal Efekt)
- 256 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Ben kapıyı açar. (Doğal Efekt)
- 257 DIŞ-GÜN (Araba)
Omuz Ç. Bayan Robinson kapıyı açar. (Doğal Efekt)
- 258 DIŞ-GÜN (Sokak)
Omuz Ç. Ben eve doğru koşar.-sağa pan-
BEN:Elaine.
- 259 İÇ-GÜN (Robinson'ların evi)
Gen. Ç. Ben eve girer ve merdivenleri tırmanır-sağa pan-
Elaine'in odasına girer. Elaine yarı çıplaktır. Ben Elaine'e ayakkabılarını verir.
BEN:Elaine.
ELAİNE'İN SESİ:Benjamin.
BEN:Oraya geliyorum.
ELAİNE'İN SESİ:Henüz giyinmedim.
ELAİNE:Benjamin, sana henüz giyinmediğimi söyledim.
BEN:Çabuk giyin, köşede seni bekliyorum.
ELAİNE:Ne oluyor?
BEN:Çabuk ayakkabılarını giy.
- 260 İÇ-GÜN (Robinson'ların evi)
Gen. Ç. Bayan Robinson içeri girer. Doğal Efekt
- 261 İÇ-GÜN (Elaine'nin odası)
Omuz Ç. Ben kapıyı kapar. Elaine şaşkındır. Ben Elaine'i omuzlarından tutar.
ELAİNE:Benjamin- Benjamin.
BEN:Elaine.
ELAİNE:Ne yapıyorsun?
BEN:Sana bir şey söylemeliyim, Elaine
ELAİNE:Neymiş?
- 262 İÇ-GÜN (Elaine'nin odası)
Baş Ç. Ben.
BEN:O kadın var ya.
ELAİNE:Ne?
BEN:O kadın, sana söz ettiğim, benden büyük kadın.

- 263 İÇ-GÜN (Elaine'nin odası)
Baş Ç. Elaine Ben'e bakar, güler.--sağa pan- arka planda Bayan Robinson görülür.
- ELAİNE:Yine ne oldu?
BEN:O evli kadın. Herhangi bir kadın değildi o.
ELAİNE:Ne söylemek istiyorsun?
ELAİNE:Benjamin, neler olduğunu söyler misin lütfen?
- 264 İÇ-GÜN (Elaine'nin odası)
Baş Ç. Ben Elaine'e bakmaktadır, gözlerini kaldırır ve Bayan Robinson'a bakar.
- Doğal Efekt
- 265 İÇ-GÜN (Elaine'nin odası)
Baş Ç. Elaine arkaya döner ve annesine bakar. Bayan Robinson görüntüden çıkar. Elaine Ben'e döner ve bakar.
- ELAİNE:Oh, hayır.
BEN:Elaine.
ELAİNE:Aman tanrım.
- 266 İÇ-GÜN (Elaine'nin odası)
Omuz Ç. Elaine ve Ben görüntüdedir. Elaine bağıırır.
- BEN:Lütfen.
ELAİNE:Defol burdan.
BEN:Sakın ağlama.
ELAİNE:Defol git burdan.
- 267 İÇ-GÜN (Robinson'ların evi)
Baş Ç. Bayan Robinson üzgün bir ifade ile görüntüde.
- ELAİNE:Git burdan git.
- 268 İÇ-GÜN (Robinson'ların evi)
Baş Ç. Ben Elaine'nin odasından çıkar, kapı hızla kapanır. Ben döner ve Bayan Robinson'a bakar.
- Doğal Efekt
(Kapı çarpma sesi)
- 269 İÇ-GÜN (Robinson'ların evi)
Baş Ç. Bayan Robinson. -zoom out-Gen. Ç. Ben.
- BAYAN ROBINSON:Güle güle Benjamin.

(Kararma-Açılma)

- 270 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Ben yatağa Müzik
uzanmıştır. Yatağın (Scarborough Fair)
ucunda akvaryum gö-
rüntüdedir. Ben,
elindeki sigarayı
masaya sürer.
- 271 DIŞ-GÜN (Robinson'-
ların sokak)
Gen. Ç. Ben araba Müzik
ile gelir-sağa pan- (Scarborough Fair)
Evin önünde durur.
- 272 DIŞ-GÜN (Sokak)
Y.Ç. Ben arabanın Müzik
aynasından evi (Scarborough Fair)
gözler. Elaine'nin
evden çıktığı görü-
lür.
- 273 DIŞ-GÜN (Sokak)
Gen. Ç. Ben arabayı Müzik
sürer, gider-sağa pan- (Scarborough Fair)
(Zincirleme)
- 274 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben odasının Müzik
penceresinden havuza (Scarborough Fair)
bakmaktadır. Bay Brad-
dock havuzu temizlemek
için, bir kepçe ile
aşağıdadır. Ben döner.
(Zincirleme)
- 275 DIŞ-GÜN (Robinson'la-
rın sokak)
Göğ. Ç. Ben eve bakar. (Scarborough Fair)
- 276 DIŞ-GÜN (Sokak)
Gen. Ç. Elaine elinde (Scarborough Fair)
yüklerle arabalarının
yanına gelir, koyar.
Bay Robinson bagajı ka-
patır. İkisi arabaya
binerler. Bayan Robin-
son arkalarından bakar.

- 277 DIŞ-GÜN (Robinson'ların sokak)
Göğ. Ç. 275 ile aynı. (Scarborough Fair)
(Zincirleme)
- 278 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Ben.-zoom in- (Scarborough Fair)
Y.Ç. Elaine yazılı kâğıtlar.
(Zincirleme)
- 279 İÇ-GÜN (Braddock'ların mutfağı)
Göğ. Ç. Ben babasına bakar. BAY BRADDOCK:Tekrar söyler misin?
BEN:Elaine Robinson'la evleneceğim.
- 280 İÇ-GÜN (Mutfak)
Göğ. Ç. Bay Braddock gülerek Ben'e yaklaşıyor.-sağa pan-Diz Ç. Sarılırlar. Bayan Braddock içeri girer, sevinçle bağırır. Üçü kucaklaşırlar. Bay Braddock telefonu alır.BEN:Bugün Berkeley'e gidiyorum. Bir süre sonra telefonu bırakır. Ben görüntüden çıkar.
BAY BRADDOCK:Güzel-güzel-güzel.
BAYAN BRADDOCK:Neler oluyor?
BAY BRADDOCK:Ben, Elaine ile evleneceklerini söylüyor.
BAYAN ROBINSON:Buna inanamıyorum.
BAY BRADDOCK:Bana öyle söylüyor, öyle değil mi?
BEN:Bugün Berkeley'e gidiyorum.
BAYAN BRADDOCK:Oh, Ben bu çok heyecanlı bırakır. Ben görüntüden çıkar.
BAY BRADDOCK:Haydi Robinson'ları aramalıyız. Bunu kutlamalıyız.
BEN:Hayır, onlara bunu bildirmeni istemiyorum.
BAYAN BRADDOCK:Bilmiyorlar mı?
BEN:Hayır, bilmiyorlar.
BAYAN BRADDOCK:Peki buna ne zaman karar verdiniz?
BEN:Bir saat kadar önce.
BAY BRADDOCK:Bir dakika. Elaine'le bu sabah mı konuştunuz?
BEN:Hayır o da bunu bilmiyor.
BAY BRADDOCK:Yani senin Berkeley'e gideceğini bilmiyor.
BEN:Hayır, aslında-benimle henüz evleneceğini bilmiyor.
BAYAN BRADDOCK:Peki, ikiniz bunu ne zaman konuşmuşunuz?
BEN:Konuşmadık.
BAYAN BRADDOCK:Konuşmadınız mı?
BAY BRADDOCK:Ben-bu fikir bana biraz belirsiz gibi geldi.

BEN:Öyle değil- tamamen belirsiz.
Bu benim verdiğim bir karar.

BAYAN BRADDOCK:Ama, onun seninle
evlenmek istediğini nerden bili-
yorsun?

BEN:İstemiyor. Doğrusunu söylemek
gerekirse benden hoşlanmıyor.

281 DIŞ-GÜN (1.Nolu
Berkeley Yolu)
Çok Gen. Ç. Ben,
arabada, soldan
sağa doğru git-
mekte.

Müzik
(Scarborough Fair)

282 DIŞ-GÜN (2.Nolu
Berkeley Yolu)
Ç. Gen. Ç.-Zoom
out- Ben arabayla
köprüden geçer.

Müzik
(Scarborough Fair)

283 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Ç. Gen. Ç. Ben
kampüste yürümek-
tedir. Merdiven-
lerden iner-sağa
pan- Kamera Ben'i
takip eder. Ben
kampüsteki havu-
zun kenarına otu-
rur-zoom out-kam-
püs tepeden bom-
boş görülmektedir.

Müzik
(Scarborough Fair)

(Zincirlemeli
Birdirme)

284 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Ç. Gen. Ç. Kampüs
kalabalıktır.

Müzik
(Scarborough Fair)

285 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Omuz Ç. Ben kam-
püsteki havuzun
kenarında oturur.
Etrafına bakar.

Müzik
(Scarborough Fair)

Geriye döner, yi-
ne önüne döner.
Bir süre sonra tek-
rar döner-Yukarı pe-
destal ve zoom in-
Elaine merdivendedir.

- 286 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Bel Ç. Ben Elaine'e Müzik
bakar-zoom in-Omuz Ç. (Scarborough Fair)
- 287 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Gen. Ç. Elaine bir Müzik
kız ve bir erkekle (Scarborough Fair)
beraber yürür.
- 288 DIŞ-GÜN (Kampüs)
Gen. Ç. Ben koşarak uzaklaşır. Müzik
(Scarborough Fair)
- 289 İÇ-GECE (Pansiyon)
Bel Ç. Ben ve Bay BAY Mc CLEERY:Öğrenci misin?
Mc Cleery merdivenleri çıkarlar. Bu BEN:Pek sayılmaz.
arada konuşurlar. BAY Mc CLEERY:Ne dedin?
BEN:Pek sayılmaz dedim- hayır.
BAY Mc CLEERY:Nesin öyleyse?
BEN:Şey...burdan geçen bir yolcu.
BAY Mc CLEERY:Evimde kimin kalacağını bilmek isterim. Burda kalkanların ne yaptığını bilmem gerekir.
BEN:Ahhh.
BEN:Fazla uzun kalmayacağım. Yalnızca ziyaret için geldim. Berkeley'i her zaman görmek isterdim zaten.
BAY Mc CLEERY:Öğrencileri tahrik edenlerden misin?
BEN:Ne?
BAY Mc CLEERY:Tahrikçi misin dedim.
BEN:Oh, hayır efendim.
BAY Mc CLEERY:Onlardan nefret ederim ve tahammül edemem.
- 290 DIŞ-GÜN (Berkeley)
Gen. Ç. Elaine yürümektedir. Kamera Müzik
Ben'e netlik yapar. (Scarborough Fair)
Ben Elaine'i izlemektedir, yerinden kalkar.
- 291 DIŞ-GÜN (Berkeley)
Göğ. Ç. Ben bir Müzik
cafe'de oturmakta (Scarborough Fair)
dışarıyı gözlemekte.
Elaine'i görür,kalkar
-sağa pan-Elaine otobüs durağına yürür.

- 292 DIŞ-GÜN (Berkeley)
Gen. Ç. Elaine otobüse biner ve arkaya yürür. Ben ise dışarıda otobüsün yanında koşar.
- Müzik
(Scarborough Fair)
- 293 İÇ-GÜN (Otobüs)
Bel Ç. Ben dışarıda otobüsle birlikte koşmaktadır. Elaine Ben'i görür. Otobüs durur ve Ben Elaine'nin arkasına oturur.
- Müzik biter.
Doğal Efekt
- 294 İÇ-GÜN (Otobüs)
Göğ. Ç. Ben Elaine'e doğru eğilir ve onunla konuşur. Bir süre sonra otobüs durur.
- BEN'İN SESİ:Evet- bu tesadüfe ne dersin?
BEN:Nereye gittiğini sorabilir miyim?
ELAİNE:Birisıyla buluşacağım.
BEN:Ah, nerede?
BEN:Onunla nerede buluşacaksın?
ELAİNE:Hayvanat bahçesinde.
BEN:Hayvanat bahçesi. Burdaki çok güzelmiş öyle duydum.
ELAİNE:Bilmiyorum. Daha önce gelmedim.
BEN:Oh. Ben de görmemiştim. Seninle ben de oraya gelebilirim.
- 295 DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)
Gen. Ç. Ben ve Elaine hayvanat bahçesinde.
- BEN:Buluşacağın orada duran mı?
ELAİNE:Hayır.
- 296 DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)
Gen. Ç. Ben ve Elaine kameraya doğru gelirler ve dururlar.-Omuz Ç.- Arka planda maymunlar vardır. Elaine yürür, arkasından Ben de yürür. Görüntüden çıkarlar.
- BEN:Peki seninle nerede buluşacağını söyledi?
ELAİNE:Yanılmıyorsam maymunların orada.
BEN:Oh.
ELAİNE:Benjamin-Burda ne yaptığını sorabilir miyim?
BEN:Burda? Berkeley'de mi?
ELAİNE:Evet.
BEN:Burda güzel bir oda tuttum kendime-bazı derslere giriyorum.

ELAİNE:Ama kaydını yaptırmadın.

BEN:Hayır, katılıyorum sadece.

Bir şey demiyorlar. Bu konuda olumlu davranıyorlar bana.

ELAİNE:Benjamin-sen- ne diyeceğimi bilemiyorum.

BEN:Belki bir ara buluşup bu konuyu konuşuruz ha?

ELAİNE:Gerçekten inanılmazsın.

297

DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)

Göğ. Ç. Ben ve Elaine BEN:İşte o geliyor.

kameraya doğru yürür- ELAİNE:Ne?

ler-zoom out, sola pan BEN:İçimde bir his bunun o oldu- ile kamera takip eder. ğunu söylüyor bana.

298

DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi) Bel Ç.

Carl, gülümseyerek on- CARL:Elaine.

lara doğru gelir. Ben BEN:Yürümekten hoşlandığına hiç kuşku yok.

Carl ile tanışır. Da- CARL:Geciktim mi? Özür dilerim.

ha sonra Elaine ve BEN:Onu maymunların orada beklediğini sanıyordum.

Carl uzaklaşırlar. ELAİNE:Bu Benjamin Braddock. Carl Smith. Benjamin'le otobüste beraber geldik.

CARL:Tanıştığımıza sevindim Ben.

BEN:Ben de çok sevindim Carl.

BEN:Umarım görüşürüz.

299

DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)

Bel Ç. Ben arkalarından bakar ve maymunların kafesine doğru döner.

Müzik

(Scarborough Fair)

300

DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)

Göğ. Ç. Ben, başı öne eğik olarak tel örgülerin arkasındadır. Başını kaldırır ve kameraya doğru bakar.

Müzik

(Scarborough Fair)

- 301 DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)
Omuz Ç. Maymunlar. Müzik
(Scarborough Fair)
- 302 DIŞ-GÜN (Hayvanat Bahçesi)
Omuz Ç. Ben. Müzik biter
-zoom in- Ben'in arkasındaki kafeste bulunan goril görünüştüdedir.
- 303 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben traş olmaktadır, aniden başını sola çevirir. Doğal Efekt
- 304 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Elaine kapıyı açar ve hızla içeri girer. Odada kızgınlıkla dolaşır, Ben'e bakar.
ELAİNE:Sana bir soru sorup gideceğim.
BEN:İçeri gel.
ELAİNE:Hayır. Neden Berkeley'e geldin, bilmek istiyorum.
BEN:Çünkü-ben,
ELAİNE:Ben burada olduğum için mi?
BEN:Peki, sen ne dersin?
ELAİNE:Ben öyle derim.
ELAİNE:Benim için geldin.
- 305 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Ben yüzü sabunlu, omuzunda havlu Elaine bakar.
BEN:Pekala öyle.
ELAİNE:Peki, buradan gitmeni istiyorum.
BEN:-Seni seviyorum ben-
- 306 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Elaine hâlâ odada dolaşmaktadır.
ELAİNE:Bunu nasıl yaparsın?
ELAİNE:Her şeyden nefret ediyorsun. Nasıl olur da anneme tecavüz edersin.
- 307 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben, Elaine'e doğru yürür.
BEN:Ne?
- 308 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben Elaine'nin yanına gelir. Elaine döner, kapıyı açar. Ben onu kapar. Elaine odada yürür, oturur, Ben'e bakar.
ELAİNE:Anlayamıyorum?
BEN:Ona tecavüz mü etmişim?
ELAİNE:Nasıl yaparsın bunu-böyle bir şeyi nasıl yaparsın?
BEN:Ne dedi sana o?

ELAİNE:Bırak beni.

BEN:Sana, tecavüz ettiğimi mi söyledi.

ELAİNE:Neden?

BEN:Bu doğru değil.

ELAİNE:Ben gidiyorum.

BEN:Söyle bana.

ELAİNE:Otelde bir arkadaşıyla içki içiyormuş ve sen park yerinde beklemişsin, eve götürmek istemişsin, o itiraz edemeyecek kadar sarhoşmuş ve o gece otelde oda tutmuşsun.

BEN:Peki ya sonra?

ELAİNE:Sonra onu yukarı götürüp tecavüz etmişsin.

309 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben, Elaine'e doğru bakar, başını iki yana sallar.

BEN:Elaine- olay böyle olmadı.

BEN:Olay şöyle oldu. Bizimkilerin evinde bir parti vardı ve annen, kendisini eve götürmemi istedi. Senin portreni göstermek için yukarı çağırdı.

ELAİNE:Dinlemek istemiyorum.

310 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Elaine.

BEN:Yukarı çıktık o soyunmaya başladı ve-

ELAİNE:Benjamin- o benim annem.

311 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben.

BEN:Bir baktım üzerinde hiç bir şey kalmamıştı-gerçekten çırılçıplaktı o-

312 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Elaine Ben'e bakar, kalkar ona doğru yürür döner kameraya doğru yürür ve bağırır.
Doğal Efekt (Bağırma sesi)

313 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Ben lavoboya koşar, sonra su doldurur ve Elaine'e getirir, gider kapıyı açar. Elaine yatakta yüzüstü yatmaktadır.

Doğal Efekt (Kapı sesi)

BAY Mc CLEERY'NİN SESİ:Neler oluyor orada?

- 314 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben araladığı kapıdan Bay Mc Cleery ile konuşmaktadır. Arkada diğer insanlar toplanmıştır. Bay Mc Cleery döner arkasına bakar.
- BEN: Oh, merhaba Bay Mc Cleery.
BAY Mc CLEERY: Kim bağırdı?
BEN: Bir şey yok, Bay Mc Cleery.
BAY Mc CLEERY: O çağlık neydi, evimde böyle şey istemem.
BEN: Konuşum bağırmıştı ama, şimdi düzeldi artık.
BAY Mc CLEERY: Ona ne yaptın?
BEN: Bakın- bir şeyi yok, sinirlendi ve bağırdı, ama artık iyi, çok iyi.
BİR OĞLAN: Polis çağırayım mı?
BEN: Ne?
BİR OĞLAN: Ben bir polis çağırayım.
- 315 İÇ-GÜN (Pansiyon)
Omuz Ç. Bay Mc Cleerynin omuzundan Ben görülmektedir. Ben döner odaya bakar ve kapıyı açar, Elaine'i eliyle gösterir. Elaine oturmakta ve kapıya bakmaktadır. Ben tekrar kapıyı yarı kapatır.
- BEN: Hey-dur biraz-allah belasını versin.
BEN: -İşte kendisi-bakın su içiyor. Polis falan çağırmaya hiç gerek yok.
- 316 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Kapının ardındakiler dağılır. Ben Bay Mc Cleery ile konuşur, kapıyı kapatacakken Bay Mc Cleery tekrar açar, Ben bir süre sonra yine kapatır.
- BAY Mc CLEERY: Pekala çocuklar, herkes odasına dönebilir artık. Hadi. Başka bir huzursuzluk olmayacaktır. Öyle değil mi Braddock?
BEN: Hayır efendim.
BAY Mc CLEERY: Burdan gitmeni istiyorum.
BEN: Bay Mc Cleery?
BAY Mc CLEERY: Dediğimi duydun. Git burdan.
BEN: Ama neden?
BAY Mc CLEERY: Çünkü senden hoşlanmıyorum.
- 317 İÇ-GÜN (Pansiyon)
Omuz Ç. Ben Bay Mc Cleery'ye bakar. Bay Mc Cleery döner ve görüntüden çıkar.
- Doğal Efekt

- 318 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Ben kapının yanından ayrılır. Yüzündeki sabunları havluyula siler. Doğal Efekt
- 319 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Baş Ç. Elaine'nin arkası kameraya dönüktür, başını döndürür, Ben'e doğru bakar. Ben görüntüye girer, tekrar çıkar. Elaine onu gözleriyle izler. ELAİNE:Bağırdığım için özür dilerim.
ELAİNE:Benjamin, buraya geldiğinde aramızda ne olacağını düşündüm.
- 320 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben Elaine'e bakar, odada yürür. -sola pan-dolabın kapısını açar. BEN:Elaine-şu anda konuşmak istediğimi sanmıyorum. Deddiğini söyledim. Toplanmam gerekiyor şimdi.
- 321 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Baş Ç. Elaine Ben'i izlemektedir. Ben görüntüye girer ve çıkar. ELAİNE:Sen toplanırken burada oturabilir miyim?
BEN:İstiyorsan.
- 322 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Ben odada dolanmaktadır-sağa pan-Baş Ç. Doğal Efekt
- 323 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Baş Ç. Elaine. ELAİNE:Peki, şimdi ne yapacaksın?
- 324 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben geriye döner-sola pan-eğilir, doğrulur. BEN:Bilmiyorum.
ELAİNE:Eve mi döneceksin?
BEN:Hayır.
ELAİNE:Peki nereye gideceksin?
BEN:Elaine-aynı şeyi sormaktan vazgeç.
- 325 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Elaine kal-kar-yukarı tilt-kapıya gider, açar, duraklar ve Ben'e bakmadan konuşur. ELAİNE:Senin yarın gitmeni istemiyorum.
- 326 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Ben. BEN:Anlamadım.

- 327 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Elaine kapının önündedir. Ben'e bakar ve kapıdan çıkar.
- 328 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben Elaine'nin arkasından bakar, döner kameraya ilerler.
- 329 İÇ-GÜN (Ben'in Odası)
Gen. Ç. Ben pencereden aşağı bakar. Aşağıda Elaine karşıdan karşıya geçer.
(Zincirleme)
- 330 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Diz Ç. Ben yatağında uyumaktadır, aniden kalkar.
- 331 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Elaine Ben'e bakmaktadır.
- 332 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Diz Ç. Ben doğrulur, örtüyü beline sararak (Yukarı tilt) Elaine'nin yanına gider ve onu öper.-Omuz Ç.-Bir süre sonra Elaine ayrılır ve kapıya gider. Kapıda konuşurlar. Elaine çıkar. Ben ardından bakar ve kapıyı kapar, görüntüden çıkar.
- ELAİNE:Senin bundan gitmeni istemiyorum, kesin bir planın olmadan yani.
ELAİNE:Hoşçakal.
- Doğal Efekt
Müzik
(Scarborough Fair)
- Müzik biter.
- BEN:Ne oluyor?
ELAİNE:Benjamin?
BEN:Ne?
- ELAİNE:Beni öper misin?
- BEN:Benimle evlenir misin?
BEN:Evlenmez misin?
ELAİNE:Bilmiyorum.
BEN:Evet, evlenir misin?
ELAİNE:Olabilir.
BEN:Demek öyle. Benimle evlenebilir misin?
ELAİNE:Evet.
BEN:Ne zaman?
ELAİNE:Bilemiyorum.
BEN:Yarına ne dersin? seni acele ettirmek istemem ama.
ELAİNE:Bilmiyorum. Neler oluyor anlamıyorum.
BEN:Yani, aklın mı karışık?
BEN:Bu kadar çok düşünme,-bak evleniyoruz.
ELAİNE:Nasıl evleniriz, bilmiyorum?
BEN:Pekala evleniriz.
ELAİNE:Gitmek zorundayım.

- BEN:Elaine- bu konuda ciddisin değil mi?
ELAİNE:Biraz düşüneneğim.
BEN:Gerçekten düşünenecek misin?
ELAİNE:Evet.
BEN:Şükürler olsun tanrım.
- 333 DIŞ-GÜN (Kampüs)
 Gen. Ç. Elaine ve Ben kampüste yanyana yürümektedirler.
BEN:Yarın kan muayenemizi yapabiliriz.
ELAİNE:Yarın mı?
BEN:Ya da bu öğleden sonra. Bu iş için iyi bir gün.
ELAİNE:Benjamin- Henüz seninle evleneceğimi bile söylemedim.
BEN:Nüfus cüzdanlarımıza ihtiyacımız olacak. Ben hep yanımda taşırım, seninki nerede?
- 334 İÇ-GÜN (Kampüs)
 Genel Ç. -sola pan- Omuz Ç. Elaine ve Ben koridorda yürümektedirler. Elaine sınıfa girer. Ben kapıda ona bakar. Zil çalar kapı kapanır. Ben kapının önündedir.
ELAİNE:Henüz bu işin olacağını sanmıyorum.
BEN:Neden olmasın?
- 335 İÇ-GÜN (Sınıfın Önü)
 Omuz Ç. Ben kapıdadır. Elaine dersten çıkar, koridorda yürürler.
BEN:Neden olmasın?
ELAİNE:Ben henüz olacağını sanmıyorum.
- 336 İÇ-GÜN (Spor Salonu)
 Omuz Ç. Elaine basketbol maçı seyretmektedir. Ben ise Elaine'e bakar.
BEN:O halde yarın-kan muayenemizi yarın sabah yaptırabilir miyiz?
ELAİNE:Benimle evlenmeyi bu kadar çok istiyorsan, neden beni kaçırmıyorsun?
BEN:Seni neden mi kaçırmıyorum? Pekala- kaçıracağım. Kan muayenesi yapıldıktan sonra.
ELAİNE:İyi-önce Carl'ı görmeliyim.
- 337 İÇ-GÜN (Spor Salonu)
 Gen. Ç. Basketbol oynayanlar görüntüdedir.
BEN:Carl kim?
BEN:Carl kim dedim?

ELAİNE: Carl Smith. Bir tıp öğrencisi. Onu yıllardır tanırım.

BEN: Şu hayvanat bahçesindeki herif mi?

ELAİNE: Evet.

BEN: Onu neden görmem gerekiyor?

ELAİNE: Onunla evlenebileceğimi söylemiştim ona.

BEN: Ne dedin?

338

İÇ-GÜN (Kütüphane)

Göğ. Ç. Elaine önündeki kitaba bakmaktadır. Ben ise sol kolu başına dayalı Elaine'e bakmaktadır. Elaine döner, Ben'e bakar, yine önüne döner ve masadan kalkar. Ben ardından bakar ve bağırır.

BEN: Nasıl teklif etmişti? Diz üstü çökerek mi? Umarım diz üstü çökmemiştir.

ELAİNE: Hayır, Benjamin.

BEN: Peki ne dedi? Merak ediyorum.

ELAİNE: Onunla iyi bir ekip oluşturduğumuzu söyledi.

BEN: Oh, olamaz böyle mi dedi?

ELAİNE: (Eliyle sus işareti yaparak) Shhhh.

BEN: Nerde söyledi bunu?

BEN: Nerede olduğunu bilmek istiyorum?

BEN: Arabasında değildi, değil mi?

339

DIŞ-GÜN (Kampüs)

Göğ. Ç. Ben ve Elaine birlikte yürümektedirler. Bir süre sonra Elaine görüntüden çıkar ve Ben ardından bakar. Elaine tekrar görüntüye girer ve öpüşürler. Elaine tekrar görüntüden çıkar.

(Kilise çanlarının sesi)

BEN: Yarın evleniyor muyuz?

ELAİNE: Hayır.

BEN: Ya öbür gün?

ELAİNE: Bilmiyorum. Belki evleniriz, belki evlenmeyiz.

(Mrs. Robinson şarkısı fonda)

340

DIŞ-GÜN (Cadde)

Gen. Ç. Ben bir dükkanda alış-veriş etmektedir. Dükkandan bir şey alarak çıkar.

(Mrs. Robinson şarkısı ıslık eşliğinde fonda)

341

İÇ-GECE (Pansiyon)

Bel Ç. Ben dış kapıyı açar ve içeri girer. -sola pan- merdivenleri çıkmaya başlar.

Müzik fonda

- 342 İÇ-GECE (Pansiyon)
Gen. Ç. Ben merdiven- Müzik fonda
leri çıkar-sola pan-
kapağıya gelir.-omuz ç.-
Kapağıyı açar.
- 343 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. Ben kapağıyı açar, BEN: Ahhh.
-sağına kaydırma- Bay BAY ROBINSON: Bunu neden- bunu
Robinson'un başı gö- neden bana yaptığını bana söy-
rüntüye girer. Ben lemek ister misin?
korkuyla bağırır. BEN: Bay Robinson.
BAY ROBINSON: Bana karşı özel
bir kinin mi var? Bana karşı
kuvvetli bir gücenme mi duyuyorsun?
BEN: Yo, hayır yok.
- 344 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. Bay Robinson BAY ROBINSON: Acaba söylediğim
odada çam kenarında bir şey mi seni buna iteledi?
oturmuştur ve Ben'e Ya da yaşadığım ortam mı se-
bakmaktadır. nin nefret nedenin?
BEN: Sizinle hiçbir ilgisi yok
efendim.
BAY ROBINSON: Yok, Ben. Elbette-
ki benimle çok ilgisi var.
- 345 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Ben odada yü- BEN: Bak şimdi- lütfen.
rür-sola pan- Bay Ro- BAY ROBINSON: İki uygar kişinin,
binson'un karşısına birbirini tehdit etmesine gerek
gelir, ona bakar. yok Ben.
BEN: Ben sizi tehdit etmiyorum.
- 346 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. 344'le aynı BAY ROBINSON: Öyleyse lütfen yumru-
plan. ğunu açar mısın? Teşekkür ede-
rim, Ben. Karanlıkta görebilirim.
Biliyorsun, bir süredir bura-
dayım.
- 347 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Baş Ç. Ben etrafında BEN: Bay Robinson size karşı ki-
döner, yine Bay Robin- şisel hiçbir duygum olmadığını
son'a bakar, başını söylemeye çalışıyorum. Sizi gü-
sallar. cendirmek istemiyorum.

- 348 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. 344 ile aynı
plan. BAY ROBINSON:Ama bana fazla
saygı gösterdiğin de söylene-
mez, öyle değil mi?
- 349 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben. BEN:Hayır efendim.
- 350 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. Bay Robinson. BAY ROBINSON:Bana bağırma Ben.
BAY ROBINSON:Pekala, birbirimize
söyleyecek fazla şeyimiz olduğun-
u sanıyorum. Ben, yaptığının-
zın sonuçlarını bilmeniz gerek-
tiğini sanıyorum. Sanırım yakın-
da karımla boşanacağımı bilmen
gerekliyor.
- 351 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben. BEN:Ama neden?
BAY ROBINSON:Neden mi?
BEN:Ne olup bittiği önemli değil.
BAY ROBINSON:Bu basit bir ifade.
BEN:Dinleyin beni. Aslında ka-
rınızla aramda olanlar bir hiçti.
İnanın bana, inanın. Benim için
hiçbir anlamı yoktu. Sanki el
sıkışıyor gibiydik.
- 352 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. Bay Robinson. BAY ROBINSON:El sıkışır gibi
demek. Karım için söylenecek
çok şey yok değil mi?
BEN:Konu bu değil.
- 353 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben, Bay Robin- BEN:Konu şu ki, ben karınızı
son'a bakmaktadır. Bay sevmiyoru kızınızı seviyorum.
Robinson kalkar. Baş BAY ROBINSON:Pekala Ben. Senin
ve sol omuzu görüntü- kızımı sevdiğini sandığına eminim,
dedir. Arka planda Ben'-fakat Elaine ile yatakta birkaç
in yüzü görülür. Bir seferden sonra onu senin kadar
süre konuşurlar. Bay Ro-çabuk anlayacağından gayet emi-
binson döner. nim.
- 354 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Bel Ç. Bay Robinson BEN:Huh.
odada yürür-sola pan- BAY ROBINSON:Sanırım bunu ye-
durur, döner, Ben'e terince konuştuk. Ne kadar
bakar-Omuz Ç. - uzağa gidebileceğimi bilmiyorum.

- 355 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Omuz Ç. Ben
- BAY ROBINSON:Ne kadar ileri gideceğimi bilmiyorum ama belki gidebileceğimi sanıyorum. Olan bitenin ışığında kızıma tekrar bakarsan, engellerin ardında olan sana belki ulaşabileceğimi sanıyorum. Elaine'i gördüm ve emin olmak için tedbirli davranarak, öğle sonunu onunla geçirdim.
- 356 İÇ-GECE (Ben'in Odası)
Göğ. Ç. Bay Robinson
kapıya yürür, ve orada durur. Kapı açıktır, Ben'e bakar, sonra merdivenlerden inmeye başlar. Bu arada Ben ile konuşmaya devam etmektedir. Bay Mc Cleery de merdivenlerde onları şaşkınlıkla izlemektedir.
- BAY ROBINSON:Benden uzak dur, Ben.
BAY ROBINSON:Kelimeleri sizinle nezaketle konuşmak istemiyorum. Elaine'e kalırsa, onu tam şimdi pis aklınızdan çıkarmalısınız. Bu sizce de gayet açık değil mi? Bu kadar, Ben. Sizinle el sıkışamayacağım için beni affedin.
BAY ROBINSON:Senin iğrenç biri olduğunu düşünüyorum.
BAY ROBINSON:Senin pislik olduğunu düşünüyorum.
BAY ROBINSON:Sen dejenere olmuş birisin.
- 357 İÇ-GECE (Pansiyon)
Bel Ç. Ben odadan hızla çıkar-sağa pan- Bay Mc Cleery'nin yanından geçer. Geri döner ve Bay Mc Cleery ile konuşur. Bir süre sonra koşarak aşağıya iner.
- BEN:Bay Mc Cleery- biraz bozukunuz var mı? Telefon edecektim de.
BAY Mc CLEERY:Buradan gitmeni istiyorum.
BEN:Bakın size on dolar veririm, on cent karşılığında, yirmi veririm. Allah aşkına telefon etmeme izin verir misin?
BAY Mc CLEERY:Hemen polisi arayacağım.
BEN:Ama önce bir telefon etsem.
BAY Mc CLEERY:Defol.
- 358 İÇ-GECE (Pansiyon)
Bel Ç. Ben merdivenlerden aşağıya inmektedir. Kapıyı açar, --sağa pan--Aşağı tilt, çıkar.
- Doğal Efekt

- 359 İÇ-GÜN (Elaine'nin kaldığı yer-Wendell Hall)
Baş Ç. Ben kameraya doğru bakmaktadır. Bakışlarının yönünü değiştirir.
- BAYAN RESEPSİYONİST'İN SESİ:
Elaine Robinson okuldan ayrıldı.
BAYAN RESEPSİYONİST'İN SESİ:Oda arkadaşı bıraktığı notu sana getiriyor.
- 360 İÇ-GÜN (Elaine'nin kaldığı yer-Wendell Hall)
Gen. Ç. Elaine'nin oda arkadaşı kameraya doğru ilerler ve görüntüyü kapatır.
- ELAİNE'NİN SESİ:Sevgili Benjamin Sana birgün herşey hakkında uzun bir mektup yazacağıma söz veriyorum, fakat şimdi tam düşünemiyorum ve söyleyebileceğim tüm şey beni affetmelidir. Babam sinirli, onu anlamalısın. Seni seviyorum ama asla beraber olamayız.
- 361 DIŞ-GECE (Los Angeles Yolu)
Göğ. Ç. Ben arabayla gitmektedir.
- Müzik
(Mrs. Robinson)
(Araba sesi)
- 362 DIŞ-GÜN (Los Angeles Yolu)
Gen. Ç. Ben arabada kameraya doğru ilerlemekte.
- Müzik
(Mrs. Robinson)
(Araba sesi)
- 363 DIŞ-GECE (Los Angeles Yolu)
Omuz Ç. Ben.
- Müzik ve araba sesi fonda.
- 364 DIŞ-GECE (Robinson'ların evi)
Gen. Ç. Ben tahta engelleri tırmanır, atları geriye kayma-sola pan-Omuz Ç.- Eve doğru yürür.
- Müzik fonda
- 365 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Ben eve girer ve yürür- sola pan- görüntüden çıkar.
- Doğal efekt

- 366 İÇ-GECE (Robinson'ların evi)
Gen. Ç. Ben merdivenleri çıkar, kameraya doğru gelir-sola pan-Omuz Ç. Elaine'nin odasına girer. İçerde Bayan Robinson bavul toplamaktadır. Ben'in yanından geçer ve yürür. Ben onu takip eder.
- 367 İÇ-GECE (Elaine'nin Odası)
Ayr. Ç. Telefon görüntüdedir. Bayan Robinson ahizeli kaldırır.
- 368 İÇ-GECE (Elaine'nin Odası)
Gen. Ç. Ben ilerler-sola pan- Bayan Robinson telefonla konuşmaktadır-Zoom in- İleriye kayma- Omuz Ç.
- 369 İÇ-GECE (Elaine'nin Odası)
Diz Ç. Ben.
- 370 İÇ-GECE (Elaine'nin Odası)
Baş Ç. Bayan Robinson.
- 371 İÇ-GECE (Elaine'nin Odası)
Bel Ç. Bayan Robinson telefonu kapatır-sola pan-gardoba gider ve aldığı giysileri bavula koyar. Ben yatağın örtüsünü hırsla kaldırır, sonra görüntüden çıkar.
- BEN: Elaine?
BAYAN ROBINSON: Merhaba Benjamin.
- Doğal Efekt
- BEN: Nerede o?
BAYAN ROBINSON: (Telefona) Alo, polisi bağlayan lütfen.
BEN: Elaine nerede?
BAYAN ROBINSON: Geliyorum Benjamin, bir dakika. (Telefona) Glenview yolu 200 dolaylarında bir devriye arabanız var mı? Güzel, burada bir soyguncu var. İyi. Bir saniye kendine sorayım. (Ben'e) Silahlı mısın?
- Doğal Efekt
- BAYAN ROBINSON: Hayır silahlı değil. Teşekkürler.
- BEN: Ona ne yaptınız?
BAYAN ROBINSON: Sanırım şimdi her şeyi yoluna koyduk Benjamin. Gitmeden önce bir içki alır mıydın?
BEN: Onu görmemi engelleyemezsiniz, Bayan Robinson, onu bulacağım.

BAYAN ROBINSON:Seni düğüne davet edemediğim için özür dilerim, Benjamin, ama çok acele hazırlandık.

BEN:Neden söz ediyorsun sen?

BAYAN ROBINSON:Ahhh, sanırım artık o içkiye vaktin kalmadı.

BEN:Onu bulacağım.

BAYAN ROBINSON:Hiç sanmıyorum.

- 372 DIŞ-GECE (Berkeley yolu)
OMUZ Ç. Ben arabayla gitmekte. Müzik
(Mrs. Robinson)
- 373 DIŞ-GECE (Berkeley yolu)
Gen. Ç. Kamera, arabadan doğayı görüntüler. Doğal Efekt
Müzik
(Mrs. Robinson)
- 374 DIŞ-GÜN (Berkeley yolu)
Gen. Ç. Ben arabayla köprüden geçmektedir. Müzik
(Mrs. Robinson)
- 375 DIŞ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti önü)
Gen. Ç. Ben arabayı durdurur, iner ve Kardeşlik Cemiyeti'ne girer.-sağa pan- Müzik biter
- 376 İÇ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti)
Göğ. Ç. Ben kameraya doğru gelir, durur ve konuşur. BEN:Söyleyin çocuklar-
- 377 İÇ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti)
Gen. Ç. Kardeşlik Cemiyeti üyeleri görüntüdedir. Ben'e doğru bakarlar. BEN:Aranızda Carl Smith'in nerede olduğunu bilen var mı?
KARDEŞLİK BİRADERİ:Gece yarısı çıkıp gitti, evlenmek için.
- 378 İÇ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti)
Omuz Ç. Ben üyelerle konuşur, güler. KARDEŞLİK BİRADERİ:Kuruşundan daha hızlıydı inan.
BEN:Nerede evleneceğini biliyor musunuz? Orada olmam gerekiyor da.

KARDEŞLİK BİRADERİ:Neden Carter'a sormuyorsun?

BEN:Onu nerede bulabilirim acaba?

KARDEŞLİK BİRADERİ:O muhtemelen çuvalın içindedir. O her zaman çuvalın içindedir.

- 379 İÇ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti)
Göğ. Ç. Cemiyet üyeleri-LAVAEODAKİ ADAM:Hey-Carter, Kral lavabodadırlar. İçle- nerede evleniyor?
rinden ikisi dönüp CARTER'İN SESİ:Santa Barbara'da.
Ben'e bakarlar.
- 380 İÇ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti)
Baş Ç. Ben. BEN:Sizin kral çocuğun nerede evleneceğini tam olarak biliyor musunuz? Orada olmam gerekiyor da.
- 381 İÇ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti)
Gen. Ç. Üyeler traş CARTER'İN SESİ:Bilmiyorum. Belki
olmakta, saçlarını ta- yaşlı adamının evinde.
ramakta. Ben kapıda
onlara bakmaktadır.
Birisini görüntüye gi-
rer ve konuşur. Tek-
rar görüntüden çıkar.
- 382 İÇ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti)
Omuz Ç. Üyelerden bi- LAVAEODAKİ ADAM:Düğüne gidiyor
ri Ben'e bakar ve ko- musun?
nuşur. BEN:Evet.
- 383 İÇ-GÜN (Kardeşlik Cemiyeti)
Baş Ç. Ben görüntüden LAVAEODAKİ ADAM:Geline benim için
çıkart. bir mesaj iletin. Ona şaşırılmış
gibi hareket etmesini söyleyin.
- 384 DIŞ-GÜN (Santa Barbara yolu)
Omuz Ç. Ben araba kul- Müzik
lanıyor. (Mrs. Robinson)
- 385 DIŞ-GÜN (Santa Barbara yolu)
Göğ. Ç. Ben arabayla Müzik
tünelden geçer. (Mrs. Robinson)

- 386 DIŞ-GÜN (Santa Barbara)
Gen. Ç. -sağa pan- Müzik
Ben arabayla kameranın (Mrs. Robinson)
önünden geçer ve uzaklaşır.
- 387 İÇ-GÜN (Santa Barbara)(Benzin İstasyonu)
Gen. Ç. Ben koşarak Müzik dipte
arabadan iner-sağa BEN:Telefonu kullanabilir miyim?
pan- içeri girer ve
telefona koşar. Rehberi alır, karıştırır.
- 388 İÇ-GÜN (Benzin İstasyonu)
Gen. Ç. Benzinci gazete okumaktadır. Döner, Ben'e bakar. Müzik dipte
Doğal Efekt
- 389 İÇ-GÜN (Benzin İstasyonu)
Bel Ç. Ben rehberi karıştırır, bırakır telefonu eline alır. Müzik dipte
Doğal Efekt
- 390 İÇ-GÜN (Benzin İstasyonu)
Gen. Ç. Benzinci gazete okumaktadır. Müzik dipte
Doğal Efekt
- 391 İÇ-GÜN (Benzin İstasyonu)
Bel Ç. Ben jetonu atar ve telefonu yumruklar. Bir süre sonra konuşur.
KADININ SESİ:657-2036
BEN:Merhaba-kiminle görüşüyorum?
KADININ SESİ:Burası Dr. Smith'in cevaplama servisi.
EEN:Doktor orada mı?
KADININ SESİ:Korkarım şu anda yok. Eğer bir mesajınız varsa...
BEN:Nerede olduğunu öğrenmem gerekiyor.
KADININ SESİ:Bakın- Doktor bey oğlunun düğününe gitmişti ama eminim şimdiye kadar bitmiştir. Her an buraya dönebilir.
BEN:Dinleyin beni- Ben Dr. Smith'in kardeşiyim- Rahip Smith- ve töreni

- BEN:-benim idare etmem gerekiyor.
- 392 İÇ-GÜN (Benzin İstasyonu)
Gen. Ç. Benzinci gazete okumaktadır, döner ve Ben'e bakar.
BEN:Az önce Portland'dan geldim-ve hangi kilise olduğunu unuttum, anlıyor musunuz?
Müzik dipte devam ediyor
- 393 İÇ-GÜN (Benzin İstasyonu)
Bel Ç. Ben telefonla konuşmaktadır. Bir süre sonra telefonu kapatır.
KADININ SESİ:Ooo-pekala- emin değilim, fakat ilk Presbiteryan kilisesi olabilir. Allan caddesinde.
BEN:Teşekkür ederim.
- 394 İÇ-GÜN (Benzin İstasyonu)
Gen. Ç. Ben hızla kapıya yönelir, durur, benzinciyle bir süre konuşur ve koşarak arabasına biner.
BEN:Allan Caddesi nerede?
BENZİNCİ:Bak anlatayım-altıblok yukarıda.
BENZİNCİ:Benzin istemiyor musunuz?
- 395 DIŞ-GÜN (Santa Barbara)
Ayr. Ç. Araba görüntüdedir. Hızla kameradan uzaklaşır.
Müzik dipte
Doğal Efekt
- 396 DIŞ-GÜN (Santa Barbara)
Gen. Ç. Ben, arabayla kameraya doğru gelir. Araba yavaşlar, Ben arabadan iner ve koğmaya başlar.
Müzik dipte
Doğal Efekt
Müzik yavaşlar ve biter
- 397 DIŞ-GÜN (Santa Barbara)
Gen. Ç. Ben kameraya doğru koşar, kameranın önünden döner-zoom out-sola pan- Ben koşarak kiliseye gelir, dış kapıya koşar, açamaz. Merdivenlere yönelir.
Doğal Efekt
(araba sesleri)
Müzik keskin vuruşlarla dipte

- 398 DIŞ-GÜN (SANTA BARBARA-KİLİSE)
Gen. Ç. Ben merdivenleri çıkar, kapıyı açar ve içeri girer. Doğal Efekt
Müzik keskin vuruşlarla dipte
- 399 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Gen. Ç. Ben iç merdivenleri koşarak çıkar-sola pan-Büyük bir pencereye gelir. İki elini yukarı kaldırarak açar ve cama dayar. Doğal Efekt
Müzik dipte
- 400 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Gen. Ç. Ben'in başının yanından Elaine ve Carl ile vaiz görüntüdedir-zoom in-Carl, Elaine'i öper. Doğal Efekt
- 401 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Baş Ç. Ben aşağıya bakar, gözlerini kapar. Doğal Efekt
BEN:Aman tanrım olamaz.
- 402 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Gen. Ç. Aşağıdan Ben'i ellerini yana açmış ve cama dayamış olarak görürüz. Doğal Efekt
Müzik
(Düğün marşı)
- 403 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Bel Ç. Org çalan kadının görüntüdedir. Müzik
(Düğün marşı)
- 404 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Baş Ç. Ben gözleri yaşlı aniden haykırır. BEN:Elaine...
- 405 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Baş Ç. Elaine başını arkaya ve yukarıya doğru çevirir ve Ben'e bakar. BEN:Elaine...
- 406 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Gen. Ç. Bay ve Bayan Robinson geriye döner ve Ben'e bakarlar. BEN:Elaine...

- 407 İÇ-GÜN (Kilise)
Gen. Ç. Ben yukar-
da, ellerini iki
yana açmış bağır-
maktadır. BEN:Elaine...
- 408 İÇ-GÜN (Kilise)
Baş Ç. Elaine. CARL:Kim bu adam? Orada ne ya-
pıyor?
- 409 İÇ-GÜN (Kilise)
Göğ. Ç. Bay ve Ba-
yan Robinson Ben'e
doğru bakarlar. Bay
Robinson kalkmak is-
ter, Bayan Robinson
onu durdurur. BAY ROBINSON:Onun icabına ben
bakarım.
- 410 İÇ-GÜN (Kilise)
Baş Ç. Ben. BEN:Elaine...
- 411 İÇ-GÜN (Kilise)
Baş Ç. Elanie sa-
bit gözlerle Ben'e
doğru bakmaktadır.
Ona doğru yürür, du-
rur ve sağına bakar. BEN:Elaine, Elaine...
BEN:Elaine...
- 412 İÇ-GÜN (Kilise)
Baş Ç. Zoom in, Bayan Doğal Efekt
Robinson çok yakın çe- (İnsan gürültüleri)
kimde görüntüdedir.
Sinirli bir şekilde
bağırılmaktadır.
- 413 İÇ-GÜN (KİLİSE)
Ayr. Ç. Bay Robinson. Doğal Efekt
(Elaine sesleri çok hafif dipte)
- 414 İÇ-GÜN (Kilise)
Baş Ç. Elanie soluna Doğal Efekt
doğru bakar.
- 415 İÇ-GÜN (Kilise)
Ayr. Ç. Carl. Doğal Efekt
- 416 İÇ-GÜN (Kilise)
Baş Ç. Elaine önüne
döner, Ben'e bakar. ELAINE:Ben...
- 417 İÇ-GÜN (Kilise)
Ben sağa doğru koşar,
-zoom out, sola pan- Doğal Efekt
görüntüden çıkar.

- 418 İÇ-GÜN (Kilise)
Gen. Ç. Ben merdiven- Doğal Efekt
lerden koşarak iner. (Boğuşma sesleri)
Bay Robinson ile kar-
şılaşır.
- 419 İÇ-GÜN (Kilise)
Omuz Ç. Bay Robinson Doğal Efekt
kızgınlıkla Ben'e (Bağırışmalar)
bakmaktadır.
- 420 İÇ-GÜN (Kilise)
Gen. Ç. Ben merdiven- Doğal Efekt
lerin diğer tarafına (Bağırışlar)
atlar ve Bay Robinson
ile boğuşmaya başlar.
Bir süre sonra Bay
Robinson acıyla duva-
rın dibine çöker.
- 421 İÇ-GÜN (Kilise)
Gen. Ç. Ben, Elaine'e Doğal Efekt
doğru koşar ve Carl'ı (Bağırışlar)
iter. Elaine ve Ben
birlikte kapıya doğ-
ru koşarlar. Bayan Ro-
binson Elaine'i durdu-
rur.
- 422 İÇ-GÜN (Kilise)
Baş Ç. Elaine annesine BAYAN ROBINSON: Elaine çok geç
döner ve bakar. Bayan artık.
Robinson bir tokat ELAİNE: Benim için değil.
atar.
- 423 İÇ-GÜN (Kilise)
Bel Ç. Ben eline bir BEN: Çekilin.
haç alır ve etrafına
doğru savurur.
- 424 İÇ-GÜN (Kilise)
Gen. Ç. Carl ve diğer- Doğal Efekt
leri geri çekilirler. (Bağırışlar)
Ben döner ve koşar.
- 425 İÇ-GÜN (Kilise)
Gen. Ç. Ben ve Elaine Doğal Efekt
dışarı çıkarlar. Ben
kapıyı kapar.

- 426 İÇ-GÜN (Kilise)
Bel Ç. Ben elindeki Doğal Efekt
haçı kapıya geçirir.
- 427 DIŞ-GÜN (Kilise'nin önü)
Bel Ç. Ben ve Elaine Doğal Efekt
kiliseden koşarak
uzaklaşırlar.
- 428 DIŞ-GÜN (Kilise'nin önü)
Gen. Ç. Ben ve Elaine Doğal Efekt
kameraya doğru koşarlar
ve görüntüden çıkarlar.
- 429 DIŞ-GÜN (Santa Barbara)
Gen. Ç. Ben ve Elaine Doğal Efekt
koşmaktadırlar.-sağa
pan- Otobüsün ardın-
dan koşarlar, durdu-
rurlar ve binerler.
- 430 DIŞ-GÜN (Otobüs)
Baş Ç. Otobüse biner- Doğal Efekt
ler ve arkaya doğru (Otobüsün sesi)
ilerlerler-ileriye
kayma- arka koltuk-
lara otururlar. Ge-
riye dönerler ve gü-
lümseyerek bakarlar.
- 431 İÇ-GÜN (Otobüs)
Gen Ç. Otobüsün için- Doğal Efekt
dekiler dönüp bakar-
lar.
- 432 İÇ-GÜN (Otobüs)
Omuz Ç. Ben ve Elaine Doğal Efekt
birbirlerine bakar ve Müzik
gülümserler.-sola pan- (The Sound of Silence)
Ben görüntüdedir.
- 433 İÇ-GÜN (Otobüs)
Omuz Ç. Elaine sevinç- Müzik
lidir, döner Ben'e ba- (The Sound of Silence)
kar.
- 434 İÇ-GÜN (Otobüs)
Omuz Ç. Ben. Müzik
(The Sound of Silence)

435 İÇ-GÜN (Otobüs)
Omuz Ç. Elaine. Müzik
(The Sound of Silence)

436 DIŞ-GÜN (Cadde)
Y. Ç. Otobüsün arka Müzik
penceresinden Ben ve (The Sound of Silence)
Elaine görüntüdedir.
Otobüs kameradan git-
tikçe uzaklaşır.

Kararma-Açılma

437 Cast of Characters

Mrs. Robinson.....Anne BANCROFT
Ben Braddock.....Dustin HOFFMAN
Elaine Robinson.....Katharine ROSS
Mr. Braddock.....William DANIELS
Mr. Robinson.....Murray HAMILTON
Mrs. Braddock.....Elizabeth WILSON
Room Clerk.....Buck HENRY
Carl Smith.....Brian AVERY
Mr. Mc Ouire.....Walter BROOKE
Mr. Mc Cleery.....Norman FELL
Mrs. Singleman.....Alice GHOSTLEY
Miss De Witte.....Marion LORNE
Woman on Bus.....Eddra GALE
Minister.....Harry HOLCOMBE
Night Clup Stripper.Lainie MILLER

438 COPYRIGHT MCMLXVII
EMBASSY/TURMAN, INC.

KAYNAKÇA

- Abisel Niş, Nilgün. Sinema Ders Notları, (Yayınlanmamış Ders Notları), Ankara: 1983
- Appeldorn, Werner Von, Der Dokumantarische Film, Dümmler Verlag, Bonn: 1970
- Baykal, Gökalp. Bir Şarkı Irmağı Bob Dylan, 1. Baskı, İstanbul: İmge Yayınları, 1985
- 500 Best American Films To Buy, Rent Or Videotape, Published by Pocked Books, New York
- Büker, Seçil. "Auteur Kuram Üzerine", Ve Sinema, Kitap 2, İstanbul: Hil Yayınları, 1986
- Cagin, Seth-Dray, Philip. Hollywood Films Of The Seventies, Harper-Row Publishers, New York
- Cemal, Ahmet. "Tekniğin Olanaklarıyla Çoğaltılabildiği Çağda Sanat Yapıtı", Oluşum Dergisi, Frankfurt Estetik Özel Sayısı I, 43/85, Mayıs 1981
- Dorsay, Atilla. Mitos ve Kuşku, 1. Baskı, İstanbul:Görsel Yayınlar, 1977
- Eker, Devrim. Simon and Garfunkel, 1. Baskı, İstanbul: Öykü Yayıncılık, 1987
- Eldem, Ernst-Eti, İzzet. Ve Baş Kaldırdı Apollon, Rock Tarihi, İstanbul: İmge Yayınları, 1985
- Fischer, Ernst. Sanatın Gerekliliği, 5. Baskı, Ankara: Kuzey Yayınları, 1985, Çev. Cevat Çapan
- Fromm, Erich. Çağımızın Özgürlük Sorunu, Ankara: Özgür İnsan Yayınları, 1973, Çev. Bozkurt Güvenç
- Fromm, Erich. Özgürlükten Kaçış, İstanbul: Payel Yayınları, Çev. Selçuk Budak
- Fromm, Erich. Yeni Bir İnsan Yeni Bir Toplum, İstanbul: Say Yayınları, 1984, Çev. Necla Arat

- Kafalı, Nadi. Görsel Anlatımın Bir Ögesi Olarak Kamera Ve Anlatım Gücü, (Yayınlanmamış Yeterlilik Tezi), Marmara Üniversitesi Sos. Bil. Ens. İstanbul: 1986
- Kafalı, Nadi. Kamera-Aydınlatma ve Çekim Teknikleri, (Yayınlanmamış Ders Notları), Eskişehir.
- Kahyaoğlu, Orhan. Playboy, 1, 8, Eylül 1986
- Kızıltan, Güven Savaş. Çağımızda Yabancılaşma Sorunu, 1. Basım, İstanbul: Metis Yayınları, 1986
- Künüçen, Şükrü. Objektifler, (Yayınlanmamış Ders Notları) Eskişehir: 1989
- Mandel, Ernst-Novack, George. Marksist Yabancılaşma Kuramı, İstanbul: Yücel Yayınları, 1975, Çev. Olcay Göçmen
- Marcuse, Herbert. Tek Boyutlu İnsan, 2. Basım İstanbul: May Yayınları, 1975, Çev. Afşar Timuçin-Teoman Tunçdoğan
- Mascelli, Joseph V. The Five C's Of Cinematography, Cine Grafic Publications, Hollywood, 1977
- Mehnert, Hilmar. Film Fotografie und Fernsehfilm Fotografie Leibzig: Web Fotokino Verlag, 1971
- Monaco, James. Film Verstehen, Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, GmbH 1980
- Oskay, Ünsal. "Müzik ve Yabancılaşma", Yıllık 1979-1980, A.Ü.S.B.F.B.Y.Y.O. Yayınları, Ankara: 1981
- Oskay, Ünsal. Çağdaş Fantazya, Ankara: Ayko Yayınları, 1982
- Oskay, Ünsal. Kitle İletişimin Kültürel İşlevleri, Ankara: A.Ü.S.B.F.B.Y.Y.O. Yayınları, 1982
- Özkök, Ertuğrul. Kitlelerin Çözülüşü, 1. Baskı, Ankara: Tan Yayınevi, 1985
- Özön, Nijat. 100 Soruda Sinema Sanatı, 2. Baskı, İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1984

- Özön, Nijat. Sinema, 1. Bası, İstanbul: Hil Yayınları, 1985
- Sharff, Stefan. The Elements Of Cinema, Colombia University Press, 1982
- The American Film Institute Catalog Of Motion Pictures
"Feature Films 1961-1970" A xerox Education Company
New York-London, 1976
- Thomson, George. İnsanın Özü, 1. Basım, İstanbul: Payel Yayınevi, 1976
- Tocqueville, Alexis de.** Amerika'da Demokrasi, İstanbul: Türk Siy. İl. Der. Yay. 1962, Çev. Taner Timur
- Tolan, Barlas. Çağdaş Toplumun Bunalımı Anomi ve Yabancılaşma, Ankara: A.İ.T.İ.A. Yayınları, 1980
- Tolan, Barlas. Toplum Bilimlerine Giriş, 1. Basım, Ankara: 1975
- Wollen, Peter. Sinemada Göstergeler ve Anlam. İstanbul: Metis Yayınları, 1989. Çev. Zafer Aracagök